

श्रीमद् बुद्धिसागरसूरिण ग्रंथभाषा ग्रंथांक १८.

शास्त्रविशारद योगनिष्ठ जैनाचार्य श्रीमद् बुद्धिसागर-
सूरिण विरचित

गहंली संग्रह

भाग पहलो.

विज्जपूर निवासी सुश्रावक शैल भगनलाल कंकुयंढनी
विधवा पत्नी श्राविडा आश्रम भगु नी द्रव्य सहायथी
तथा विज्जपूर निवासी शैल आदरलाल कंकुयंढनी
विधवा पत्नी रंयणना मृत्युना स्मरणार्थ
तेभनी सहायथी

छपावी प्रसिद्ध करनार

श्री अध्यात्मज्ञानप्रसारक मंडळ.

हा. वडील मोहनलाल डीमयंद

पादरा.

सं. १९७६] आश्रिति त्रीण प्रत १०००. [छ. स. १९२०

वडादरा-शियापुरामां, लुहाणामित्र स्टीम प्रिं. प्रेसमां विद्वललाध
आशाराम डडरे, ता. १-३-२० ना शैल संपादकने
भाटे छापी प्रसिद्ध कयुं.

किंमत ३. ०-३-०

श्रीमद् बुद्धिसागरसूरिण्य अथभाषा अथांक १८.

शास्त्रविशारद योगनिष्ठ ज्ञानाचार्य श्रीमद् बुद्धिसागर-
सूरिण्य विरचित

गहंली संग्रह

विष्णुपुर निवासी सुश्रावक शैठ भगनलाल कुंकुचंणी
विधवा पत्नी आविका आष भंगु नी द्रव्य सहायथी
तथा विष्णुपुर निवासी शैठ आदरलाल कुंकुचंणी
विधवा पत्नी अय्यणना मृत्युना रभरुषार्थे
तेमनी सहायथी

छपावी प्रसिद्ध करनार

श्री अध्यात्मज्ञानप्रसारक मंडळ.

डा. वकील मोहनलाल डीमयंद

पादरा.

प्रत १०००

सं. १८७६]

आवृत्ति त्रीण्य.

[छ. स. १८२०

किंमत ३. ०-३-०

अन्य भगवतां ठेकाणां.

श्री अध्यात्मज्ञान प्रसारक मंडल यंपागली मुंबाछ.
 शा. वीरयंदेबाछ कृष्णाछ पुना पैतालपेठ तथा माणसा.
 युक्सेलर मेघळ हीरळ पायधुनी मुंबाछ.
 वझील मोहनदास ह्दियंद पादरा (गुजरात).
 विज्जपुर जैनभित्र मंडण हा. शा. मोहनदास नेशिंगबाछ

ગુંડલી સંગ્રહ ભાગ પહેલો.

(પ્રથમ ભાગ)

વૃત્તિયાવૃત્તિ.

ગુંડલી સંગ્રહ પ્રથમ ભાગની બે આવૃત્તિયો ખસાસ થવાથી ત્રીજી આવૃત્તિ બહાર પાડવામાં આવે છે તેથી શ્રીમદ્ શાસ્ત્રવિશારદ જૈનાચાર્ય બુદ્ધિસાગરસૂરિ કૃત ગુંડલી સંગ્રહની ઉપયોગિતા કેટલી છે તેનો વાચકોને તુર્ત ખ્યાલ આવી શકશે. જમાનાને અનુસરી તેમણે પ્રથમ ભાગમાં નીતિની, વિદ્યાની, ધર્મની, ગુરૂની, માતા પિતાએ પુત્રપુત્રીઓને શિખામણની તથા દુર્વ્યસન નિષેધ વગેરે સંબંધી પાંચઠ ગુંડલીઓ રચી છે. વૈરાગ્યની તથા આત્માના સ્વરૂપની ગુંડલીઓ તથા સાતવાર, બારમાસ તથા પન્નર તિથિઓની ગુંડલીઓથી પ્રથમભાગની ઉપયોગિતામાં વૃદ્ધિ થઈ છે. બીજા, ત્રીજા, ચોથા, પાંચમાં, છઠ્ઠા અને આઠમા ભજન સંગ્રહ પદ્ય ભાગમાં કેટલી ગુંડલીઓ છે તે પ્રથમ ભાગમાં છપાવવાની હતી, પરંતુ હાલ રહી ગઈ છે તે બીજી વખત છપાવવામાં આવશે. ગુજરાત, કાઠિયાવાડ, દક્ષિણ, વિંદપુર, પેથાપુર, માણસા, અમદાવાદ, મુંબઈ, સુરત, પુના, પાટણ, પાલનપુર વગેરે મોટા શહેરોમાં અને ગામોમાં અનેક ગુંડલીઓને શ્રાવિકાઓ વ્યાખ્યાનમાં પોરિસી વખતે ગાય છે. પ્રાચિન પ્રિય શ્રાવિકાઓને માટે પ્રથમ ભાગમાં જૂની છઠ્વીસ ગુંડલીઓને ચૂંટી દાખલ કરવામાં આવી છે. જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ તરફથી પરીક્ષા બોર્ડ સ્થપાયું છે તે પ્રથમ ભાગમાંથી કેટલીક ગુંડલીઓને પાસ કરી કન્યાઓને શિખવીને પરીક્ષા લે છે, તેથી ગુંડલીઓની ઉપયોગિતામાં ઘણી વૃદ્ધિ થાય છે. જૈનશાળાઓમાં શિક્ષકો ઘણે ઠેકાણે બાળાઓને શ્રાવિકાઓને પ્રથમ ભાગમાંથી ગુંડલીઓ શિખવે છે તેથી ગુંડલી સંગ્રહ પ્રથમ ભાગની

૨)

દેશોદેશથી ઘણી માગણીઓ આવવાથી તૃતીયાવૃત્તિ તરીકે ગુંહલી સંગ્રહને બહાર પાડવામાં આવ્યો છે તેથી તેનો બહોળો ફેલાવો થશે એમ આશા રાખવામાં આવે છે. પ્રથમ ભાગમાં જૂની કેટલીક ગુંહલીઓ ઉભેરી છે તેથી શ્રાવિકાઓને જૂની ગુંહલીઓ ગાવાનો પણ ઘણો રસ પડશે.

ગુંહલી સંગ્રહ પ્રથમ ભાગની પંદે ગુંહલી સંગ્રહ દ્વિતીય ભાગ પણ અનેક પ્રકારની ઉપયોગી ગુંહલીઓથી રચાયો છે. દ્વિતીય ભાગમાં એકસો પન્નર ગુંહલીઓ વગેરે છે. પ્રથમ ભાગની અને ખીન્ન ભાગની ત્રણસે ઉપરાંત નકલો લેગી અંધાવવામાં આવી છે. તેથી અંને ભાગોનો એક સાથે ઉપયોગ કરનારાઓને સાથે અંધાયલા અંને ભાગ ઘણા ઉપયોગી થશે. પહેલા ભાગની સાથે ખીન્ને ભાગ ખરીદવાની ખાસ જરૂર છે. ખીન્ન ભાગની ખુબી ઓર પ્રકારની છે. ગુંહલીઓ ગાનારી શ્રાવિકાઓ અવશ્ય બે ભાગ લેગા અંધાયલા અગર જુદા મંગાવી લેશે. માણસાવાળા શ્રાવક વીરચંદ કૃપણજીનાં પત્ની સમરતની દ્રવ્ય સહાયની પ્રેરણાથી ગુંહલી સંગ્રહ ખીન્ને ભાગ છપાવવામાં આવ્યો છે. વિન્નપુરવાળા શેઠ મગનલાલ કંકુચંદનાં પત્ની તરફથી પ્રથમ ભાગની આવૃત્તિ પહેલાં છપાવવામાં આવી હતી. પ્રથમ ભાગની ત્રીજી આવૃત્તિ પણ વિન્નપુરવાળા શેઠ મગનલાલ કંકુચંદનાં ત્રીજી વિધવા પત્ની મંગુની તરફથી તથા વિન્નપુરવાળા શેઠ બાદરભાઈ કંકુચંદનાં વિધવા પત્ની ચંચળ મૃત્યુ પામ્યાં તેમના ધાર્મિક કુટુંબમાંથી તેમના સમરણુશ્રેઈ છપાવીને તેમની મદદથી બહાર પાડવામાં આવે છે. અધ્યાત્મજ્ઞાન પ્રસારક મંડળમાંથી પાણીના મૂલ્યે પુસ્તકો છપાવીને બહાર પાડવામાં આવે છે. તેમાં સભજનો સહાય કરશે એવી આશા રાખવામાં આવે છે.

અધ્યાત્મજ્ઞાન પ્રસારક મંડળ—મુંબઈ.

સંવત ૧૯૭૬ માઘ સુદિ પૂર્ણિમા.

योगनिष्ठ मुनि महााराज श्री बुद्धिसागरस्य विरचितः

गङ्गुली संग्रह.

प्रथम भाग.

गङ्गुली. १

श्री रविसागरजीनी.

(भारी सङ्केत सलुखा साद्विभू बेटीया. अ. राज.)

गङ्गुली रविसागर गुड वंदीये, जेह पंच महाप्रत धार, गङ्गुली १
 शुभ संजम भारग पाणता, भावे लावना णार उदार.
 इडा भार देश सोडामण्ण, शुभ पाळी गाम भोजार;
 जोस वंश लूषण गुडरायना, थयो जन्म अति सुभकार. गङ्गुली २
 देश गुर्जर राजनगर लखुं, नेमिसागर गुडनी पास;
 शुद्ध पंच महाप्रत उच्ययां, अठते परिणाम उद्वेस. गङ्गुली ३
 देशोदेश विहार कयां घण्ण, प्रति गोध्यां नरने नार;
 वैरागी त्यागी शिरोमणी, अवेगी इडा अणुगार. गङ्गुली ४
 सुउतालीस वर्ष लगे लखुं, निर्दोष संयम आचार;
 स्वर्ग गमन भडेसाण्णामां कर्तुं, जेवा गुडने नमुं वारवार. गङ्गुली ५
 गाण प्रद्वयारी सहगुडताण्ण, शुभ गण्णतां नावे पार;
 वारवार गुड मने सांभरे, गुड दर्शन दुर्लभ धार. गङ्गुली ६
 जेवा सहगुडना गुण गावतां, पाभो लक्ष्मी लील विशाण;
 विद्यापुर सकल अंध वंदतां, बुद्धिसागर भंगण गाण. गङ्गुली ७

(૨)

ગહુ'લી. ૨

વૈરાગ્ય વિષે.

(સાજની સાજની સાજનીરે. એ રાગ.)

હારમાં હારમાં હારમાંરે, આયુ ખુટી જાય જીવ હારમાં;	
યારના યારના યારનારે, ખહેની પડીસ નહીં તું પ્યારમાંરે.	આયુ૦૧
દેવ જીનેશ્વર ગુણુ નવી ગાતી, લોભાય વિષય વિકારમાંરે.	આયુ૦૨
સંસારે સુખ સ્વપ્ના જેવું, આવે જાય ક્ષણ વારમાંરે.	આયુ૦૩
મળ મુતરને માંસ રૂધિર છે, કાયાતણા કોઠારમાંરે.	આયુ૦૪
મમતા તેની દિલ ધરીને, પાપ કરે તું કારમાંરે.	આયુ૦૫
પુણ્યથી સુખને પાપથી દુઃખો, ધર્મ હૃદયથી વિસાર માંરે.	આયુ૦૬
તીર્થ'કરની આણા તોડી, ભટકીશ આ સંસારમાંરે.	આયુ૦૭
ધુમાડાના બાચક સરખું, સગપણ સાચું ધાર માંરે.	આયુ૦૮
દેવ ગુરૂને નિશદિન લજીએ, સદા સ્વરૂપ આધારમાંરે.	આયુ૦૯
ખુદ્ધિસાગર શિવ સુખ પામે, નરભવના અવતારમાંરે.	આયુ૦૧૦

ગહુ'લી. ૩

શ્રાવિકાને સદુપદેશ.

(રસિયા આવજોરે રાતે. એ રાગ.)

ખહેની સુણુજોરે મારી, હેત શિખામણુ એકછે સારી.	ખહેની૦૧
ધનથી મોટાઈ ધારે, તે શુ' ? આતમ કાજ સુધારે.	ખહેની૦૨
ભણીએ ગણીએરે ભાવે, જેથી મૂળાઈ ફર જાવે.	ખહેની૦૩
ઉત્તમ કેળાવણી લીજે, મુખથી મીઠાં વચન વટીજે.	ખહેની૦૪

(૩)

આડી ચોરીને ન કરીએ, સહ્યુણુ માળા હૃદયે ધરીએ.	ખહેની૦૫
સાસુ સસરાનું માન, કોધે નવી કરીએ અપમાન.	ખહેની૦૬
કરજ કરીનેરે ભારી, આબૂષણુ પહેરો નહીં નારી.	ખહેની૦૭
પરપુરૂપનીરે સાથે, હરીએ નહીં ગળી હાથોહાથે.	ખહેની૦૮
પાપ મહીનતારે તજીએ, નવરાં બેઠાં પ્રભુને ભજીએ.	ખહેની૦૯
જીવ જતુનેરે જોઈ, દળવું ખાંડવું કીજે રસાંઈ.	ખહેની૦૧૦
માતપિતાનેરે નમીએ, પર ઘર નવરાં કહો કિમ ભમીએ.	ખહેની૦૧૧
રડવું રોવુંરે ત્યાગો, યુદ્ધ વંદી સહ્યુણુને માગો.	ખહેની૦૧૨
ન્યાય નીતિથીરે આલો, બુદ્ધિસાગર સુખમાં મ્હાલો.	ખહેની૦૧૩

ગહુંડી. ૪

શ્રાવિકાને મહુપદંશ.

(રઘુપતિ રામ હૃદયમાં રહેજેરે. એ રાગ.)

સતી સુણો પ્રેમથી શીખ સારીરે, હિત શિક્ષણની બલિહારી. સતી૦	
ખહેની વાતો ન કરીએ વાટેરે, કોની હાંશી ન કરીએ ઘાટેરે;	
સારી શિક્ષા છે તુજ માટે.	સતી. ૧
નિંદા પરની નવિ કીજેરે, ખોટું આળ કલંક ન દીજેરે;	
પરઘર ભમતાં ન ભમીજે.	સતી. ૨
પતિ નિંદા કરે જે નારીરે, અપયશની તે અધિકારીરે;	
થાય અંતે અતિ દુઃખીયારી.	સતી. ૩
વેંણુ કડવાં ન વહીએ વાણીરે, સુણીએ જીનવરની વાણીરે;	
પરમારથ દિલમાં આણી.	સતી. ૪
વાત વાતમાં લડવું ન આરૂરે, રોવું કૂટવું તેહ નહારૂરે;	
લાગે કુ ડ નારી । પ. ૩.	સતી. ૫
ભણવું ગણવું સુખકારીરે, પ્રભુ નામ તે મંગલકારીરે;	
પરપુરૂષ ન દેખો ધારી.	સતી. ૬

(૪)

કોઈ સાથે ન કરીએ વેરવે, નીતિથી રહીએ નિજ ઘેરવે;
બુદ્ધિસાગર શિવ સુખ દહેર.

સતી. ૭

ગહુંદી. ૫

મુનિ ધર્મવિષં.

(માલણુ ગુંથી લાવ ગુણીયલ ગજરો. એ રાગ)

બહાલા ગુરરાજ ઉપદેશ આપે, લવવૃક્ષતાણુ મૂલ કાપે; બહાલા. એ ટેક,
સત્ય ધર્મ જીનેશ્વર ભાળે, કામિની કંચન નવિ રાળે;
સમતા અમૃત રસ આળે. બહાલા. ૧

લાગી સહુગુરુ વાણી મીઠી, મિથ્યા વાણી લાગી અનિઠી;
મેંતો અનુભવ નયણે ટીઠી. બહાલા. ૨

પંચ સુમતિ ગુપ્તિ ત્રણ ધારી, ત્યાગી કુમતિ કુટિલતા નારી;
લાગી સુમતિ નારી દિલ ખ્યારી. બહાલા. ૩

જીન આણુ ધરી નિજ માથે, વીર વલય દયાદાન હાથે;
રમે અનુભવ મિત્રની સાથે. બહાલા. ૪

પંચ ઈન્દ્રિય વશમાં કીધી, વાટ મોક્ષ નગરની કીધી;
વિષય તૃણા શીખ દીધી. બહાલા. ૫

બન્યા મુક્તિતણુ ગુરુ રાગી, મિથ્યાત્વદશા દૂર ભાગી;
શુદ્ધ ચેતના ઘટમાં બાગી; બહાલા. ૬

નિંદા વિક્રથા પરિહરતા, શુદ્ધ આત્મિક ધ્યાન ધરંતા;
વાયુ પેઠે ગુરુ વિચરંતા. બહાલા. ૭

ગુરુ દર્શન શિવ સુખકારી, પાપ નાશક મંગળકારી;
“ બુદ્ધિસાગર ” ગુરુ જયકારી. બહાલા. ૮

(૫)

ગહુંડી ૬.

ગુરુ ગામમાં પધારતાં ગાવાર્ના.

(રાગ લખે લંકાથકી સીતા સુન્દરી.)

મુનિરાજ પધાર્યાં ગામમાં, સહુ સંઘને હર્ષ માય; પધાર્યાં. ૧.
 ધન્ય દિન ઘડી આજ માહરી, આજ પુણ્યાંકુર પ્રગટાય. પધાર્યાં. ૧.
 વંદો વિનય પ્રદક્ષિણા દેઇને, કરી વિનય ધરી બહુમાન. પધાર્યાં. ૨.
 દેખી ચંદ્ર ચાતક જેમ હરખતું, મેઘ ગાજતાં જેમ મોર. પધાર્યાં. ૩.
 તેમ ગુરુ દર્શનથી સંઘમાં, થયો આનંદ સઘળે ઠોર. પધાર્યાં. ૪.
 કરો ભાવથી સહિયર ગહુંડી, ગાઓ મંગળ ગીત રસાળ. પધાર્યાં. ૫.
 ગુરુ પંચ મહાનત પાળતા, નહીં મમતા માયા લેશ. પધાર્યાં. ૬.
 રાગ દ્વેષને દૂરે ટાળતા, વળી વિચરતા દેશ વિદેશ. પધાર્યાં. ૭.
 હર્ષોંલ્લાસ ધરી હરી માનને, કીધાં દર્શન સહુગુરુ આજ. પધાર્યાં. ૮.
 સુહૃદ્સાગર ગુરુની વાણીથી, સરશે મુજ આતમ કાજ. પધાર્યાં. ૯.

ગહુંડી ૭.

ગુરુ ઉપદેશત્રિપે.

(રસિયા આવળેરે રાતે. એ રાગ.)

સહુગુરુ ઉપદેશ આપે, પાળીના પાપોને કાપે, બહેની પ્યારી રે. મારી. ૧.
 હિંચા જીવનીરે ન કરીએ, પરદુઃખ પેળી હર્ષ ન ધરીએ. બહેની. ૨.
 ચાહી ચુગલીરે તજીએ, સત્યાભૂષણ કંઠે સજીએ. બહેની. ૩.
 કાંધે કુંડુરે ન ભાળો, સત્ય વદી કૂચ નિજવટ રાળો. બહેની. ૪.
 પરધન પેળીને ન લીજે, ચોરી પરની કહો કેમ કીજે. બહેની. ૫.
 પરપુરુષથીરે ન હસીએ, નિંદા થાય તિહાં નવ વસીએ. બહેની. ૬.
 રાત્રી પડતાંરે ન આવું, જો હોવં શિવપુરમાં જાવું. બહેની. ૭.

(૬)

ચોટે ચાલતાં ન હસીએ, કળએ થાય તિહાંથી ખસીએ. પહેની. ૮
જન મંદિરમાંરે જઈએ, દેવને વંદી પાવન થઈએ. પહેની. ૯
ક્રોધ કપટનેરે છ'ડો, ધર્મ કર્મમાં નિશ્ચિન મ'ડો. પહેની. ૧૦
વિનયે સદ્ગુરૂને નમીએ, ચાર ગતિમાં કહો કેમ ભમીએ? પહેની. ૧૧
શ્રદ્ધા ધર્મનીરે ધરીએ, કંઠમૂળ યોજો પરિહરીએ. પહેની. ૧૨
કૃપા કારમી છે કાચી, તેમાં મમતા કરી શું રાચી? પહેની. ૧૩
તન ધન યૌવનરે ખોટું, સત્ય નામ પરમાતમ મહોટું. પહેની. ૧૪
ધર્મજ કરજેરે ભાવે, યુદ્ધિસાગર શિવ ગુણદાવે. પહેની. ૧૫

ગહુંદી

શુનિ ધર્મવિષે.

(સુણે ચંદ્રાજી એ રાગ.)

અલી સાહેલી ગુરૂવાણી, સાંભળતાં હરખીત થાઈએ;	
ગુરૂ ગુણુ નિરખી, હરખી, મન આણુંદી શિવપુર જાઈએ,	
ગુરૂ સમતારસના હરીઆ છે, ગુરૂ જ્ઞાનગુણેકરી ભરીઆ છે;	
સંસાર સમુદ્રને તરિયા છે. અલી સાહેલી. ૧	
ભવી જીવને બહુ ઉપકારી છે, કુમતા કુટિલતા વારી છે;	
માયા મમતાને મારી છે. અલી. ૨	
ગુરૂ જંગમ તીર્થ મહાજ્ઞાની, ગુરૂ આતમધ્યાનતણા ક્યાગી;	
શુદ્ધ ધર્મતણા છે ગુરૂ દાની. અલી. ૩	
ગોચરીના કોષ સદા ટાળે, નિજ આતમ ગુણને અજવાળે;	
આધાર ગુરૂનો કળિકાળે. અલી. ૪	
નિર્હાલી રંગી વૈરાગી, પરમાર્થદેશા ઘટમાં જાળી;	
મૂચ્છાં મમતા પિંડહ ત્યાગી. અલી. ૫	
સંયમરથ ઠહેવા છે ઘોરી, આતમ ઉપયોગતણી દોરી;	
મોહ ચોર કરે નહીં જસ ચોરી. અલી. ૬	

(૭)

કપોટરી કીરિયા નહીં કરવા, ઉપસર્ગધકી ગુરૂ નહીં કરતા;	
દરના પાપો ભવજલ તરતા.	અલી. ૭
ધુમધામતાણા ગુરૂ નહીં રાગી, પરમાત્મદશા અંતર જાગી;	
ગુણરાગી ત્યાગી સૌભાગી.	અલી. ૮
અંતર દૃષ્ટિ હૃદયે રાખી, શુદ્ધ આત્મ ગુણના અભિલાષી;	
પરમાત્મ અમૃત રસ ચાખી.	અલી. ૯
ગુરૂ ઠાકંડમાળે નહીં ચાલે, સંતોષ ભવનમાં નિત્ય મહાલે;	
શુદ્ધ તત્ત્વ સ્વરૂપને નિહાળે.	અલી. ૧૦
વિભાવુર નગરે ગુણવંતા, સુખસાગર ગુરૂજી જ્યવંતા;	
શુદ્ધ પંચ મહાવ્રત પાલંતા.	અલી. ૧૧
એવા ગુરૂને વંદો ભાવે, નરનારી શાશ્વત પદ પાવે;	
મુદ્ધિસાગર ગુરૂ ગુણ ગાવે.	અલી. ૧૨

ગહુંલી ૯.

અવલી વાળી.

સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, કીડીએ કુંજર મારીઓરે;	
સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, સિંહ હરણથી હારીઓરે.	સખી. ૧
સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, અંધા અંધને દોરતારે;	
સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, રાજા પ્રજા ધન ચોરતારે.	સખી. ૨
સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, રવિ અજવાળું નવી કરેરે;	
સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, ચંદ્રથકી ગરમી ઝરેરે.	સખી. ૩
સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, દાણા ધંટીને પીલતારે;	
સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, હંસો કાઠવમાં ઝીલતારે.	સખી. ૪
સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, હંસ યૂથે કાગ મહાલતારે;	
સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, અર હસ્તિ પેઠે ચાલતારે.	સખી. ૫

(૯)

- સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, હંસ યોતી ચારો નવિ ચરેરે;
 સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, નાથ રમે મારો પરધરેરે. સખી. ૬
- સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, સિંહને પિંજર પુરીયોરે;
 સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, કાંકરે મુદ્દગળ ચૂરીયોરે. સખી. ૭
- સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, ભૂપતિ ભિક્ષા માગતોરે;
 સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, અગ્નિ અર્ણવમાં લાગતોરે. સખી. ૮
- સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, સાધુ વેશ્યાથી વિવાહ કરેરે;
 સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, એવા સાધુ ભવજળ તરેરે. ૯
- સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, પરધર મુનિ નહીં બોહોરતારે;
 સખીરે મહેતો કૈતુક દીકું, પરધન ચોર ન ચોરતારે. સખી. ૧૦
- અનુભવ જ્ઞાનને દીલમાં ધારી, મુનિવર શિવ સુખ પાવશેરે;
 બુદ્ધિસાગર શાશ્વત સુખ લહી, મુક્તિ વધુ પતિ થાવશેરે. સખી. ૧૧.

ગહુંડી ૧૦.

મુનિમહારાજ વિહાર કરે ત્યારે ગાવાની.

- ગુણુ તતિ યતિ નતિ કરી સદાજી, ગાવું ગુરૂ ગુણુ ગંગ;
 શચીપતિ નરપતિ પૂજતાજી, સમતારસ ગુણુ ગંગ.
 ગુરૂજી ન કરો આપ વિહાર. ૧
- ચરણુ કરણુ સિત્તરીતણાજી, લેદ્દ ધરે હરે પાપ;
 પંગ્ગ મહામત પાલતાજી, ગુણુ ગણુ ગાવું આપ.
 ગુરૂજી ન કરો આપ વિહાર. ૨
- મુક્તિપન્થ સાધક મનાજી, પાળે પંગ્ગાચાર;
 રોષ દોષ જોશને હણીજી, તારક વારક માર.
 ગુરૂજી ન કરો આપ વિહાર. ૩

(૬)

- શોધક ઓધક તત્વનાજી, રમતા સમતા સુસંગ;
સુખ કર હુઃખ હર હરિ પરેજી; રમતા અનુભવ રંગ.
ગુરૂજી ન કરો આપ વિહાર. ૪
- ગુરૂ દર્શન સ્પર્શન થકીજી, ભાગી ભ્રાંતિ કુટેવ;
સત્ય તત્વ સમભવતાજી, ગુરૂ દીવો ગુરૂ દેવ.
ગુરૂજી ન કરો આપ વિહાર. ૫
- સત્ય ઓધયોગે કરીજી, જે આપ્યો ઉપદેશ;
ભવોભવ ભમતાં નહીં વળેજી, ઉપકારતણા કંઠલેશ.
ગુરૂજી ન કરો આપ વિહાર. ૬
- નિરખતાં નયણે કરીજી, સ્વામી શોક ન માય;
અશ્રુ ધારા નયણે વહેજી, દર્શન ક્યારે થાય.
ગુરૂજી ન કરો આપ વિહાર. ૭
- ઘડી ઘડી ગુરૂ ગુણ સાંભરેજી, રૂઠા ગુરૂ અવદાત;
તારક તરણિ દિનમણિજી, બ્રાત તાત મુજ માત.
ગુરૂજી ન કરો આપ વિહાર. ૮
- દેભે દર્શન કરી કૃપાજી, સેવકપર કરી મહેર;
લળી લળી નમું પાયે પડીજી, મુક્તિ મળે ટળે ફેર.
ગુરૂજી ન કરો આપ વિહાર. ૯
- ભોગ રોગ કરી લેખતાજી, ટાળો શોક વિયોગ;
શાશ્વત શિવ સુખ સંપદાજી, પરમાનંદ પદ યોગ.
ગુરૂજી ન કરો આપ વિહાર. ૧૦
- દર્શન એવા ગુરૂતણાંજી, થાતાં શિવ સુખ થાય;
મુદ્ધિસાગર વંદતાંજી, શિવનગરી સુખપાય.
ગુરૂજી ન કરો આપ વિહાર. ૧૧

(૧૦)

ગહંડી ૧૧.

વૈરાગ્ય ભાવના વિષે.

(ઓધવણ સંદેશો કહેલે શ્યામને, એ રાગ.)

એવોરે દિવસ તે મારો ક્યારે આવશે,
 બ્રાંતિ સમ હું જાણીશ આ સંસારને;
 ક્રોધ કપટ ઇર્ષ્યા રાગાદિક વૈરિયો,
 ત્યાગીશ ખોટા વિષયતણા વિકારને. એવો. ૧

માત પ્રમાણે દેખીશ સઘળી નારીઓ,
 બ્રાત પ્રમાણે લેખીશ શત્રુ વર્ગને;
 સુખ દુઃખ આવે હર્ષ વિષાદ નહીં હુવે,
 વિદ્યા ધન વધતાં નહીં હોવે ગર્વને. એવો. ૨

વૈરાગ્યે રંગાશે મન માફં સદા,
 ઘોવાશે મન મેલ બધો નિરધારને;
 વિષય વિકારો વિષની પેઠે લાગશે,
 અધ બને છે જેમાં નરને નારને. એવો. ૩

મોજ મજામાં સુખ નહીં મુજ લાસશે,
 મમતાનું હું તોડી નાંખીશ મૂળને;
 સગાં સંબંધી પોતાનાં નહીં લાગશે,
 રૂપું સોનું લાસે મન જેમ ધૂળને. એવો. ૪

ધર્મધ્યાન ધ્યાતા થઈ આત્મસ્વરૂપમાં,
 રમતો રહી હું પડું નહીં ભવકૂપને;
 સમતા સંગે કર્મ કલંક વિહારતો,
 થાઉં હું શિવ સાન્નિધ્ય સુખચિદ્રૂપને. એવો. ૫

કુમિત્રોની સોબત ત્યાગી જ્ઞાનથી,
 સદ્ગુણ સંગતિ કરતો રહું નિશદીનને;

(૧૧)

સુહ્રુસાગર જન્મ જરા નિવારીને,
આત્મસ્વભાવે પરમાત્મ પદ લીનને.

એવો. ૬

ગહુલ્લી. ૧૨

ગુરુ શ્રીરવિસાગરજીની વાણી.

(રાગ ઉપરનો.)

- સહુરુ રવિસાગરની વાણી સાંભળી,
હુર્ષોદલાસે મન માફું ઉભરાયજો;
શોક વિયોગાદિક ચિંતા હૂરે ટળે,
માજુ ગળે મળે સમકિત પદ સુખદાય જો. સહુરુ. ૧
- તન ધન યૌવન આજી જૂડી જાણુજો,
રંગનો ચટકો મટકો દહાડા ચારજો;
આખર ખાલી હાથે જાવું એકલું,
ખાશે નહારો એવો આ સંસારજો. સહુરુ. ૨
- આરે જગતમાં રાવણુ જેવા રાજવી,
કૌરવ પાંડવ બળીઆ માની યોધજો;
તે પણુ આયુષ્ય ખૂટી જાતાં ચાલીયા,
તો પણુ મૂરખ લાગે નહીં તુજ બોધજો. સહુરુ. ૩
- દિન દિન આયુષ્ય ખૂટી જાવે જીવડા,
પાણીના પરપોટા જેવી દેહજો;
મગરૂરીમાં મહાલે શું મકલાઈને,
અંતે જાવું એકલું છોડી એહજો. સહુરુ. ૪
- કેઈ આલ્યા કેઈ આલે કેઈક આલશે,
જન્મ્યા તે મરશે એમ નિશ્ચય જાણુજો;
અણુધાર્યો તું પણુ કેઈક દિન આલશે,
કાંઈ મારે કૌગટ મનમાં માનજો. સહુરુ. ૫

(૧૨)

કેષક રાણાને વળી કેષક રાણ્યા,
મેલી ચાલ્યા રાજ્ય રૂઢિ ભંડારને;
રાણીઓ રોતી રહી તેની બાપડી,
રોયા ચાકર કરી કરી પોકારને. સહ્યુર ૬

મંદિર મેડી બાગ અને બહુ માળીઆં,
મરતાં સાથે કોઈ ન આવે જીવને;
મુંઝાયે શુ' માયાના દુઃખ પાસમાં.
ત્યાગ કરતાં પામે શાશ્વત શિવને. સહ્યુર ૭

આજ કાલ કરતાં તેો દહાડા વહી ગયા,
આજસ ત્યાગી પામર પ્રાણી ચેતને;
સહ્યુર સંગે રંગે રહીએ પ્રેમથી,
યુદ્ધિસાગર શિવરમણી સંકેતને. સહ્યુર ૮

ગહુ'લી. ૧૩.

મુનિસ્વરૂપ વિષે.

પાવા તે ગઠથી ઉતર્યા મહાકાલીરે. એ રાગ.

પંચ મહાવ્રત ધાર સહ્યુર દીઠારે,
મુજ સફલ થયો અવતાર લાગ્યા મીઠારે;
કંચન કામિની કારમી દૂર ત્યાગીરે,
શિવરમણીની સંગાત પ્રીતિ લાગીરે. પંચ. ૧

ક્રોધ માન સંકલેસ કરતા દૂરેરે,
કર્માટક દળને ધ્યાનથી ચકચૂરેરે;
સત્ય ધર્મ વીતરાગનો મન લાવેરે,
શત્રુ મિત્રે સમભાવ, મનમાં લાવેરે. પંચ. ૨

કર્મ ક્રિયાનો ત્યાગ, નિશ્ચિન કરતારે,
વાયુ પેઠે વિહાર, કરી વિચરંતારે,

(૧૩)

મમતા સ્ત્રી સંગાત, કદીય ન રમતારે,
શુદ્ધ આત્મસ્વરૂપે પ્રેમ, અવર ન ભમતારે. પંચ. ૩

દમતા ઈંદ્રિયો પાંચ, વિષયો જીતીરે,
અમતા પરિસહ ખાવીસ, જસ નહીં ભીતિરે;
વેરાગી બહુ ગંભીર, કદીય ન હસતારે,
પટકાયતણા પ્રતિપાળ, સંજમ વસતારે. પંચ. ૪

જ્ઞાની ધ્યાની ધર્મના શુદ્ધ ભાખીરે,
શુદ્ધ આત્મ સ્વરૂપના પ્રેમથી અભિલાષીરે;
એવા ગુરૂને નિત્ય નમો ભવિ ભાવેરે,
બુદ્ધિસાગર ગુરૂ ગુણુ તો નિત્ય ગાવેરે. પંચમહાવ્રત ૫

ગહુ'લી ૧૪

સદ્ગુણ વિષે.

(મા પાવાગઢથી ઉતર્યાં મહાકાલીરે મા સોનીડા. એ રાગ.)

સૌ સાથે હળીમળી ચાલીયે નરનારીરે;
વિચારી વદીયે વેંણુ એ શિખ સારીરે;
ટેક ધર્મની ન ત્યાગીએ સુખકારીરે,
વ્યસનનો કરીએ ત્યાગ કુમતિ વારીરે. ૧

દયા જીવોની કીજીએ ચિત્ત લાવીરે,
પર વસ્તુ કીધા વણુ લેઈ ન ખાવીરે;
પુસ્તક વાંચો પ્રેમથી ચિત્ત રાખીરે,
વાદ ન વદીયે ભૂપતિ યતિ ખાખીરે. ૨

ગુરૂવંદનને કીજીએ ભવી ભાવેરે,
જન દર્શન સ્પર્શન યોગથી શિવ થાવેરે;

(૧૪)

- રાત્રી ભોજન મત કરો શિવ સંગીરે,
સટ્ટાખાણ કુખેલ રમત કુઠંગીરે. ૩
- કોષે જૂઠં ન યોલીયે દેઠ ગાળરે,
ઇર્ષ્યાથી દીને કેમ ? પરને આળરે;
અવસર દેખી યોલીયે પર પ્યાડરે,
અવસર વણુ યોલે જેહ તેહ નકાડરે. ૪
- એ જણુ વાત કરે રહી જ્યાં છાનીરે,
ઉભા નવિ રહીયે ત્યાંહિ માનની હાનિરે;
જૂઠી સાક્ષી મત પુરો દુઃખકારીરે,
દુર્જનની સંગત ત્યાગ બહુ ગુણુકારીરે. ૫
- માત પિતાને પ્રેમથી નિત્ય નમીએરે,
કીર્તિનો થાયે નાશ ત્યાં નવી ભમીએરે;
સત્ય ધર્મ વીતરાગનો જયકારીરે,
યુક્તિસાગર ગુરુચની બલિહારીરે. ૬

ગહુંદી ૧૫

અવગુણ ત્યાગ વિષે.

(મારો સહેજે સલુણો સાહેબ ભેટીઓ. એ રાગ.)

- એની પ્રેમે પરમ ગુરુ વંદીએ, જેની શિક્ષા સકલ સુખદાય,
ઉપદેશ સુણી શુદ્ધ ભાવથી, સદાચાર ધરો હિતલાય. એની. ૧
- પામી મનુષ્ય ભવ જગ શુ' રજ્યો, ટળ્યાં કર્મ કલંક ન લેશ,
જૂઠી વાણી ઘડી ઘડી યોલતાં, ધર્યો સાચો ન શ્રાવક વેષ. એની. ૨
- કરી નિન્દા બીજની દ્વેષથી, લાજ્યો નહીં પાપથી કાંઈ,
માન મોટાંબના લોભમાં, ધન ખરચ્યું કીર્તિ લોભાઈ. ૩

(૧૫)

આપ મોટાઈ બણુગાં કૂકિયાં, કદી ધર્યું ન આતમ ધ્યાન,
 જીવ કયાંથી આવ્યો કયાં જાવશે, શું લેઈ જશે નાદાન. ઝેની. ૪
 વિષયારસ ંહાલો લેખીને, પાપ કર્મ કયાં કેઈ લાખ;
 જીવો રાવણ સરીખો રાજવી, તેના શરીરની થઈ રાખ. ઝેની. ૫
 માઈ માઈ કરી જીવ મોહિયો, પડ્યો મોહમાયાના પાસ;
 રાગ દ્વેષને જોરે વાહીઓ, બન્યો કર્મતણો જીવદાસ. ઝેની. ૬
 ઉઠી અણધાર્યા દીન એકલું, જીવું પરભવ દુઃખ અપાર;
 પાપ પુણ્ય એ સાથે આવશે, ચેત ચેત ચેતન અટવાર. ઝેની. ૭
 સદ્ગુરૂ શરણ સંસારમાં, કરતાં સહુ કર્મ કપાય;
 શિવશાશ્વત સંપદા પામીએ, બુદ્ધિસાગર ગુરૂ સુપસાય. ઝેની. ૮

ગહુ'લી ૧૬

શ્રાવક આચાર વિષે.

(આધવજી સંદેસો કહેજો શ્યામને એ રાગ.)

ગુરૂની વાણી પીઠી સાકર સેલડી,
 પીતાં માન હોયે હરખ ન માયજો,
 ચંદરવા બાંધો ઘરમાં શ્રાવક સહુ,
 જીવદયા પળે તનતું રક્ષણ થાય જો. ગુરૂની. ૧

ગળીને પાણી પીજો નયજો નીરખી,
 હોકો ખીડી પીવો નહીં ધરી ધર્મજો;
 આહુ લસણને ડુંગળી કહો કેમ ખાઈએ,
 જેથી દુઃખદાઈ બહુ લાગે કર્મજો. ગુરૂની. ૨

રાત્રી ભોજન શ્રાવકને કરવું નહીં,
 પ'ખી પણ રાત્રે નવિ ખાણું ખાયજો;
 ઉત્તમ શ્રાવક કૂળ પામી જો ખાઈએ,
 તેા શું શ્રાવક નામ ધરી મકલાયજો. ગુરૂની. ૩

(૧૬)

કપટે કૂડું આળ ન દીજે કોઈને,
આગમ વાણી સાંભલીએ બહુ માનજો;
માનવ ભવ પામીને જન્મ સુધારીયે,
કદી ન કરીયે દેવ ગુરૂ અપમાનજો. ગુરૂની. ૪

ટંટા ઝઘડા ધર્મ કર્મમાં નવી કરો,
ગુરૂઆણુ ધરો કરો કદાચહ ત્યાગજો;
અલક્ષ્યાદિક વસ્તુ ભક્ષણુ નહીં કરો,
શ્રાવક કરણી કરીયે ધરિ મન રાગજો. ગુરૂની. ૫

જૂઠી માયા બાજીગરની બાજીમાં,
જૂઠી માયા જગતતાણી ક્ષણુ નાશજો;
સત્ય સ્વરૂપ આતમનું જ્ઞાને બાણુતાં,
બુદ્ધિસાગર તત્ત્વમસિ પદ આશજો. ગુરૂની. ૬

ગહુંલી ૧૭

મુનિરાજ દીક્ષા લે તે વચ્ચે ગાવાની.

(રહો ગુરૂ ક્ષાગણુ માસ ચોમાસુરે. એ રાગ.)

નમુ' નિશદીન મુનિવર નિરખીરે, શુદ્ધ સંયમ મારગ પરખી, નમુ'.
તમે વિષયા રસના ત્યાગીરે, શુદ્ધ મુનિ મારગ લય લાગીરે;
બન્યા ઉદ્ધાસીનથી વૈરાગીરે. નમુ'. ૧

રાગ દ્વેષને દૂરે ટાળીરે; મોહ માનતાણુ' જોર ગાળીરે;
પંચ મુમતિ ગ્રહી લટકાળીરે. નમુ'. ૨

તમે છોડી દુનિયા દીવાનીરે, ઘરખાર મહેલ રાજધાનીરે;
ત્યાગી કાયરતા નાહાનીરે. નમુ'. ૩

ઉચર્યાં પંચ મહાવ્રત સારારે, ત્યાગી અવ્રત પંચ નહારારે;
રૂંધ્યાં દુઃખકર આશ્રવ ખારારે. નમુ'. ૪

(૧૭)

મમતા માયા દૂર કીધીરે; વાટ મોક્ષ નગરની લીધીરે; દેખી આતમ અનુભવ ઋદ્ધિરે.	નમું. ૫
સંજ્ઞમ સુખકર શિવ આપેરે, લવોલવનાં પાપને કાપેરે; સમતા સખી સેજે થાપેરે.	નમું. ૬
પંચાચાર પાળો ધરી નેમરે, જોયરી દોષ ટાળો તેમરે; સિંહ પેઠે સુરા વળી હેમરે.	નમું. ૭
સંવેગી વૈરાગી સંતરે, ક્ષમાગુણથી મહી વિચરંતરે; ગુણવંત મહંત શોભંતરે.	નમું. ૮
એવા મુનિવરને અનુસરશુરે, ભવ માનવ સફળો કરશુરે; પુદ્ગિસાગર ગુરુ ગુણ વરશુરે.	નમું. ૯

ગહુંલી. ૧૮

મમતાએ આત્માને આપેલો ઉપાલમ્બ.

સુગુણ સનેહા સ્વામિ મહેલે પધારો, વિનતડી અવધારો.	કૃપાળુ, મહેલે પધારો.
શેરીએ શેરીએ સ્વામી કુલડાં ખીછાવું, તોરણ નવીન રચાવું.	કૃપાળુ. ૧
વ્રત નિયમ કરી શરીર શોષાવું, હુખાં અહુખાં ધાન્ય ખાવું,	કૃપાળુ;
તારા માટે હું તીરથ કરતી, ફાવે તે હુંગર ફરતી.	કૃપાળુ. ૨
દીવાની થઈને મેં તો દુનિયામાં ખોળ્યા, માયાના દરિયા ડોળ્યા,	કૃપાળુ;
પીંપળાને પાણી મેં તો પ્રેમથી રેડ્યાં, ઋષિયોને પ્રેમથી તેડ્યાં.	કૃપાળુ. ૩

૧

(૧૮)

માળાના મણુકા હું' તો નિશદ્દિન ગણુતી,	
અન્થોને પ્રેમથી હું' ભણુતી,	કૃપાળુ;
ત્યાગી થઇનેરે મેં' તો ચીવર* ત્યાગ્યાં,	
ભીક્ષાનાં ભોજન માગ્યાં.	કૃપાળુ. ૪
વનવાસી થઇને મેં' વાઘાંખર પેહિયું;	
ચિન્તાએ મન માફ' ઘેચું;	કૃપાળુ.
ન્યાં ત્યાં જલુ' ત્યાં તો શૂન્યજ ભાસે,	
દુઃખ હું' કહું' કોની પાસે.	કૃપાળુ. ૫
લાખ ચોરાશી જીવયોનિમાં ભમતી,	
જન્મ જરા દુઃખ ખમતી;	કૃપાળુ.
ચાર ગતિમાં મારી લાજ હું'ટાણી,	
દુષ્ટોએ ન્યાં ત્યાં તાણી.	કૃપાળુ. ૬
મારી વહારે કોણુ ચઢશે પ્રીતમજી,	
ઘોલ્યામાં રાખું' હવે શરમ શી ?	કૃપાળુ.
મોટાના ઘરની મારી લાજ હું'ટાય,	
તેમાં ફજેતી તારી થાય.	કૃપાળુ. ૭
ઘરણી વિના તમે વેશ્યાના સંગી,	
એહું' ખાઇને થયા ભંગી;	કૃપાળુ.
વિષયના ખ્યાલા અમી માનીને પીધા,	
વેશ્યાએ ઝેહાલ કીધા.	કૃપાળુ. ૮
સમજે તો સમજલુ' છેલ્લામાં છેલી,	
ગઇ વેળા ન આવે વહેલી;	કૃપાળુ.
નાનો ખાલુડો નથી પારણે સૂતો,	
જેથી સમજતો નથી હું' તો;	કૃપાળુ. ૯
વાંક ચુન્હો શો મારોરે આવ્યો,	
બેરી વેશ્યાએ ભમાવ્યો;	કૃપાળુ.

* વસ્ત્ર

(૧૯)

- સુખ અનન્તુ ધરમાં ન દીકું,
વિષ્કાએ ભૂંડ મન મીકું. કૃપાળુ. ૧૦
- વેશ્યા તો નારી કદી થાશે ન તારી,
વૈરિણી દુઃખ દેશે ભારી; કૃપાળુ.
- મુખે મીઠી ને મન રાખે છે કાતી,
ફાલી ખાધી છે તારી છાતી. કૃપાળુ. ૧૧
- ઘણું કહેતારે મને આંસુડાં આવે,
શરમ તને શીદ નાવે; કૃપાળુ.
- કહો તો સ્વામિજી હું વૈરાગણુ હોવું,
કહો તો નિશદ્દિન રોવું. કૃપાળુ. ૧૨
- નિર્દય થઇ તમે સામું ન બુઝો:
પોતાની પત તેમાં ખુઝો, કૃપાળુ.
- આવી કુલવટ તમે ક્યાંથીરે રાખી;
કયા ભગતે તે ભાખી. કૃપાળુ. ૧૩
- દુષ્ટ ચોરોએ તમને પકડીને લુટયા,
કબટ આપીને ખૂબ કૂટયા; કૃપાળુ.
- બગીને બુઝો જરા આંખ ઉઘાડી,
દષ્ટિનો દોષ દૂર કાઢી. કૃપાળુ. ૧૪
- પાયે પડીને એમ વિનતિ કરું છું,
ધ્યાન સદા હું ધરું છું. કૃપાળુ.
- ખોલો ખોલોને હવે ઉત્તર આપો;
ચરણ કમળમાં થાપો. કૃપાળુ. ૧૫
- ભાન લાવીને સ્વામીજી ખોલો,
પ્રેમથી અન્તર ખોલો—
- સગુણી મારી તે મારી.
- કાળ અનંતો મેં ફેગટ ગાળ્યો;
ભાવી ટળે નહિ ટાળ્યો. સુગુણી. ૧૬

(૨૦)

આઠે મારગે પ્રાણુપતિ પધારે, બહાલી સ્ત્રી તેને વારે.	સુશુભી.
આજે તે' તારી સેવા બનવી; ફરજ સતીની સુણાવી.	સુશુભી. ૧૭
વેશ્યાનો સંગ હવે કઈ' ન શાણી; સંગત ખુરી મે' જાણી;	સુશુભી.
સમતાના સંગે એમ સ્વામિજી આવ્યા, તત્ત્વ રમણુતામાં કાવ્યા.	સુશુભી. ૧૮
શુભ ઠાણે ચોથે સ્વામિજી ચડીયા વેશ્યાના હાથ હેકે પડિયા—	અન્તરમાં જુઓ વિચારી.
લેહ દૃષ્ટિએ લિન્નતા યોધી; લીધું સત્ય જ ઘટ શોધી.	અન્તરમાં. ૧૯
ક્ષાયિકલાવે નિજ ધરને તપાસી, જ્ઞાનથી કીધું પ્રકાશી;	અન્તરમાં.
ક્ષપક શ્રેણિએ મહેલે ચડંતા, ક્ષાયિક લાખિ વરંતા.	અન્તરમાં ૨૦
શકિત વ્યકિત ઘટ અન્તર જાગી, સુખ વિલસે મહાલાગી;	અન્તરમાં.
પુફ્ફગલ સંગ નિવારી સમયમાં; તન્મય રૂપ શુદ્ધ પામે.	અન્તરમાં. ૨૧
આતમ નર નારી સમતા સંયોગ; લોગવે શાશ્વત લોગ;	અન્તરમાં.
મળીયો સમય લેખે એમ જ આવે, બુદ્ધિસાગર શિવ દાવે.	અન્તરમાં. ૨૨

(૨૧)

ગહુંલી ૧૯

અવલી વાણી.

કહેજે પંડિત તે કોણ નારી, વીસ વરસની અવધ વિચારી,	
દોય પિતાએ તેહ નીપાઈ, સંધ ચતુર્વિંધ મનમાં આઈ.	ક. ૧
કીડીએ એક હાથી બયો, હાથી સામે સસલો ધાયો.	ક. ૨
વિણુ દીવે અજવાળું થાય, કીડીના દરમાં હાથી બાય.	ક. ૩
વરસે આગને પાણી દીપે, કાયર સુભટના મદ શુપે.	ક. ૪
તે ઝેટીયે બાપ નીપાયો, તેણે તાસ જમાઈ બાયો.	ક. ૫
મેહ વરસંતા બહુ રજ ઉડે, લોહ તરેને તંણું યુડે.	ક. ૬
તેલ શીરેને ઘણી પિલાય, ઘંટી દાણે કરીએ દલાય.	ક. ૭
પંક જરેને સરોવર બમે, ભમે માણસ તિહાં ઘણા વિસામે.	ક. ૮
ખીજ ફલેને સાખા ઊગે, સરોવર આગળ સમુદ્ર ન પુગે.	ક. ૯
પ્રવહણુ ઉપર સાગર ચાલે, હરણુતણે બળે ડુંગર હાલે.	ક. ૧૦
એહનો અર્થ વિચારી કહેજે, નહિતર ગર્વ કોઈ મત કરજે.	ક. ૧૧
શ્રીનયવિજય વિબુધનો શિષ્ય, કહી હરિયાલી મનજગીશ.	ક. ૧૨
એ હરિયાલી જે નર કહેશે, જસવિજય કહે તે સુખ લેશે.	ક. ૧૩

ગહુંલી. ૨૦

વ્યાપારી ઉપર.

(આધવજી સદેશો કહેજે શ્યામને. એ રાગ.)

વ્યાપારી વ્યાપારે મનડું વાળજે,
 કરજે ઉત્તમ સદ્વસ્તુ વ્યાપારજે;
 કપટ કરીને છેતરજે સહુ કર્મને,
 છેતરવા નહિ જીવોને તલભારજે.

વ્યાપારી. ૧

(૨૨)

- વિવેક દષ્ટિથી સહુ વસ્તુ દેખજે,
સુખકર સારી વસ્તુનો કર ખ્યારજો;
દાન દયા સંયમ શીયલને સત્યતા,
સમતા આદિ વસ્તુનો સ્વીકારજો. વ્યાપારી. ૨
- સોદાગર સહુગુરુ સાચા માનજે,
લોભાદિક ચોરોનો કરજે ખ્યાલજો,
લાલ મળે તે સાચવજે ઉપયોગથી,
અન્તર દષ્ટિને કરજે રખવાળજો. વ્યાપારી. ૩
- સ્વાદ્વાદ દષ્ટિનાં કરજે ત્રાજવાં,
સહનશીરતા કાતર સારી રાખજો;
ગજ રાખો વ્યાપારી આતમ જ્ઞાનનો,
સ્થિરતા ગાદી ખેશી સાચું ભાખજો. વ્યાપારી. ૪
- પ્રતિકમણના રોજમેળથી દેખજે,
દીવસમાં શુ' મળીયો લાભાલાભજો;
ખાહ્ય લક્ષ્મીની ચંચલતાને વારજે,
જલતું બિન્દુ પડિયું જેવું ડાભજો. વ્યાપારી. ૫
- દુઃખને પણ સુખ માની હિમ્મત ધારજે;
પર પરિણતિ વેશ્યાનો સંગ નિવારજો;
શ્યાયિક ભાવે દાનાદિક ગુણુ લાભથી,
જન્મ જરાનાં દુઃખ નાસે નિર્ધારજો. વ્યાપારી. ૬
- માયાના વ્યાપારો ત્યાગી જ્ઞાનથી,
અન્તરના વ્યાપારે ધરજે ધ્યાનજો;
બુદ્ધિસાગર અન્ત સુખડાં સમ્પજે,
આતમ થાવે સિદ્ધ બુદ્ધ લગવાનજો. વ્યાપારી. ૭

ૐ શાંતિ: શાંતિ: શાંતિ:

(૨૩)

ગહુલ્લી ૨૧.

સદ્ગુરુ સેવાપર.

(વૈદ્યરલી વનમાં વલવલે. એ રાગ.)

સેવો સદ્ગુરુ પ્રાણીયા, સંત સેવ્યાથી સુખ;	
કોટી જન્મની કલ્પના; ટળે કર્મનાં દુઃખ.	સેવો. ૧
આદિત્યવાર ઉપાસીએ, રૂડા આતમરામ;	
સોમે સમતા શાંતિથી, કરિએ ધર્મનાં કામ.	સેવો. ૨
શુદ્ધ બુદ્ધ પરમાતમા, બુધવારે સેવ;	
ગુરુવારે શુભ ગાઇએ, જય જય ગુરુદેવ.	સેવો. ૩
શુક્રવાર સોહામણો, સુભો સૂત્ર સિદ્ધાંત;	
જાગે જ્યોતિ જ્ઞાનની, ટળે ભવની બ્રાંત.	સેવો. ૪
શરા થઇએ જ્ઞાનમાં, કીજે સંતનો સાથ;	
શનિવારે શુભ આતમા, કીજે હીરો હાથ.	સેવો. ૫
કહેણી રહેણી રાખીએ, રટો આતમરાય,	
બુદ્ધિસાગર ભાવથી, લાગો સદ્ગુરુ પાય.	સેવો. ૬

ગહુલ્લી ૨૨.

પર્યુષણ વિષે.

જીરે પરવ પન્નસળ આવીયં, તમે ધમ કરો નરનાર,	
ગુરુવાણી સુભો એકચિત્તથી, જથી પ.મો ભવજલપાર.	જીરે. ૧
દેવ દર્શન ટંક દો કીજીએ, પ્રભુ પૂજ કરીએ સાર;	
પાપારંભનાં કામો ટાળીએ, કરો ધર્મતણો વ્યાપાર.	જીરે. ૨
આઠ દીવસ પુણ્યે પામતાં, કરો શક્તિપણે ઉપવાસ;	
શીલ પાળીએ શુભ ભાવથી, કદિ બુદ્ધં ન બોલીએ ખાસ.	જીરે. ૩

(૨૪)

પ્રતિક્રમણ દો ટંકવું કરો, નહીં રમીએ કહી જીગાર;	
વારંવાર પળુસણ નહીં મળે, લહી માનવને! અવતાર.	જીરે. ૪
જેવું કરશો તેવું પામશો, જાણો આ સંસાર અસાર;	
જીવ એકલો આવ્યો એકલો, જશે પરલવમાં નિરધાર.	જીરે. ૫
પાપ કર્મ કરી ધન મેળવ્યું, તેનો સાથ ન આવે લગાર;	
ચેત ચેત ચેતાવું જીવડા, તને સ ન ન આવે લગાર.	જીરે. ૬
ધરી લાખ ટકાની વહી જશે, નહીં મળશે ટાણું ગમાર;	
રૂડું પરમ પળુસણ સેવતાં, ખુદ્ધસાગર જય જયકાર,	
સહુ સંઘમાં હર્ષ અપાર.	જીરે. ૭

ગહુંલી ૨૩.

હિતશિક્ષા.

(ઓધવજી સંદેશો કહેજો શ્યામને. એ રાગ.)

સુખદાયક હિત શિક્ષા સાચી સાંભળો,	
ધરજો મનમાં હેત ધરી નરનારજો;	
પ્રભુ ભકિત શ્રદ્ધાથી સુખડાં પામશો,	
હરતાં ફરતાં ગણજો મન નવકારજો.	સુખ. ૧
નિંદા ચાડી યુગલી કરવી વારજો,	
દ્વેષ કરો નહિ શત્રુપર તલભારજો;	
આળ ન દેવું પરના ઉપર વૈરથી,	
પેટ ભરીને કરશો નહીં આહારજો.	સુખ. ૨
નિજ શક્તિ અનુસારે લક્ષ્મી ધર્મમાં,	
નાપરવી લહી માનવ ભવ અવતારજો;	
હળી મળી સંપીને ધરમાં ચાલવું,	
ધરમાં કરવો નહિ ખટપટથી ખારજો.	સુખ. ૩

(૨૫)

- દીન દુઃખી અન્ધાપર કૃષ્ણા કીજીએ,
પર ઉપકારે પાપકર્મનો નાશ બે;
મનમાં પણ ખુરૂં નહિં પરતું ચિંતવો,
સારામાં સાડું છે ધર વિશ્વાસ બે. સુખ. ૪
- સુખની વેળા ભાગ્યથકી બે સંપન્ને,
ત્યારે મનમાં કરવો નહિ અહંકાર બે;
દુઃખની વેળા દિલગીરીને ત્યાગીએ,
એક અવસ્થા રહે નહીં સંસાર બે. સુખ. ૫
- ભુગારીની સંગત કીજે નહીં કદી,
કુમિત્રોની સોખત દુઃખ દાતાર બે;
કડવી પણ હિતશિક્ષા મનમાં ધારવી,
પરનારી વેશ્યાનો તજશો પ્યાર બે. સુખ. ૬
- માતપિતાની ભક્તિ કરીએ ભાવથી,
સંકટ પડતાં કરવી પરને સહાય બે;
નાત ભતના સામા પડીએ નહિ કદી,
નિત્ય સવારે લાજો ગુરૂને પાય બે. સુખ. ૭
- વચન વિચારી બોલો બહુ મીઠાશથી,
મોટા જનતું સાચવવું બહુ માન બે;
ગંભીર મનના થાશો સુખડાં સંપન્ને,
સહ્યુરૂં ગુણતું કરવું જગમાં ગાન બે. સુખ. ૮
- સમય સૂચકતા સમતા રાખી ચાલીએ,
ધર્મશાસ્ત્રનો ધરબે મન આચાર બે;
બુદ્ધિસાગર સહ્યુરૂં સંગત કીજીએ,
પામો તેથી ભવસાગનો પાર બે. સુખ. ૯

(૨૬)

ગહુ'લી ૨૪

પતિવ્રતા સ્ત્રી વિષે.

(ઓધવજી સંદેશો કહેજો શ્યામને. એ રાગ.)

પતિવ્રતા પ્રમદાના ધર્મો સાંભળો,
 પ્રભાત કાલે ંહેલી ઉઠે નાર જો;
 મહામંત્ર પરમેષ્ઠિનો મનમાં ગણો,
 દિન કૃત્યોનો ક્રમથી કરે વિચાર જો. પતિવ્રતા ૧

પ્રતિદિવસ લઘુતાથી વિનયે વર્તંતી,
 પ્રેમે પઠતી સાસુ સાસરા પાય જો;
 ઘરનાં કાર્ય કરે યતનાથી દેખીને,
 વૃદ્ધ ખાલને ખવરાવીને ખાય જો. પતિવ્રતા. ૨

નણુંદ જેઠાણી જેઠ દિયર ને દાસીઓ,
 વર્તે સદાચરણથી સહુની સાથ જો;
 ઠપકા મહેણાં સહન કરે સહુ પ્રીતથી,
 નવરાશે ભજતી તે ત્રિભુવન નાથ જો. પતિવ્રતા. ૩

ખાલકે અચ્ચાંને જાળવતી પ્રેમથી,
 કદી ન કરતી કુટુમ્બ સાથે ખાર જો;
 મોટું પેટ કરીને સહુતું સાંભળે,
 પર પુરૂષથી કદી કરે નહિ ખ્યાર જો. પતિવ્રતા. ૪

મીઠાં વચનો બોલે સહુની સાથમાં,
 સુખ દુઃખ વેળા મન રાખે સમભાવ જો;
 ઘરની વાતો દ્રેષી વ્યાગળ નહીં કરે,
 ધર્મ કર્મનો કરતી મનમાં લહાવ જો. પતિવ્રતા ૫

નહિ પંજેજે પતિને હડીલી થઇ કદી,
 સંઠટ પડતાં પતિને કરતી સહાય જો;

(૨૭)

આફત આવે પતિને ધીરજ આપતી, આજ ચઢે તેવા સ્થાને નહીં જાય જો.	પતિવ્રતા. ૬
છેલછખીલી ખનીઠણીને નહીં ફરે, લોક વિરૂદ્ધ વર્તે નહીં ક'ઠે પ્રાણુ જો; લાજ ધરે મોટાની કુલવટ સાચવી, પતિઆજ્ઞા લોપે નહિ સુખની ખાણુ જો.	પતિવ્રતા. ૭
દેવ ગુરૂને વંદન કરતી ભાવથી, સદ્ગુરૂ વચનામૃત સાંભળતી પ્રેમ જો; અહ્યાં વ્રતોને પ્રાણુતે પણ પાળતી, સતીવ્રતોને સાચવતી ધરી નેમ જો.	પતિવ્રતા. ૮
ધર્મ કર્મમાં સર્વ જનોને જોડતી, ખાલક ખાલીકાને દેતી યોધ જો; ઠપકો પતિ આપે તે સર્વે સાંભળે, પતિના સામું યોદ્ધે નહિ ધરી કોધ જો.	પતિવ્રતા. ૯
સુલસા ચંદનખાલા સીતા રેવતી, દમયંતી સુલક્રા શુભ અવતાર જો; ધુદ્ધિસાગર સતીઓ એવી શોભતી, પાળો શીયળ કુળવંતી શુભ નાર જો.	પતિવ્રતા. ૧૦

ગહુંલી રપ.

સદ્દા વિષ.

(યોધવજી સંદેશો કહેજો શ્યામને. એ રાગ.)

સદ્દામાં ખટો છે સજ્જન સાંભળો, ચિંતાતુર મનડું રહેવે નિશદ્ધિન જો; આશા તૃષ્ણા વૃદ્ધિ દુઃખડાં સંપજો, કુવ્યાપારે મૂરખ પર આધીન જો.	સદ્દામાં ૧
---	------------

(૨૮)

લોભતણો નહિ થોભ જુગારે જાણીએ. ઘડી ઘડીમાં રંગ ઘણા બહલાય જો; બીજો ઘંધો સૂજો નહિ સદ્ગ્રાથકી, સર્વે વાતે પૂરો વ્યસની થાય જો.	સદ્ગ્રામાં. ૨
મજો નહિ શાંતિ એ સદ્ગ્રા સંગથી, જગો અવસ્થા સદ્ગ્રાની અવધાર જો; જોય જુએ કોઈ સદ્ગ્રાના વ્યાપારમાં, ભિક્ષા હાંલુ સીકે ચઢે નહિ ચાર જો.	સદ્ગ્રામાં. ૩
ચંચળ લક્ષ્મી સદ્ગ્રાના વ્યાપારથી, સમજો સમજુ મનમાં નર ને નાર જો; ત્યજો વ્યસન સદ્ગ્રાનું સમજી સત્યને, કરો પ્રતિજ્ઞા ગુરૂ પાસે નિરધાર જો.	સદ્ગ્રામાં. ૪
લોભી લક્ષ્મી લાલચથી કૂટાય છે, ત્યાગો જૂગટું સદ્ગ્રાના વ્યાપાર જો; બુદ્ધિસાગર ન્યાયોપાર્જિત વિત્તથી, પ્રગટે ધર્મની બુદ્ધિ મંગલમાલ જો.	સદ્ગ્રામાં. ૫

ગહુંલી. ૨૬

પતિવ્રતાસ્ત્રીવિષે હિતશિક્ષા.

(ઝોધવજી સંદેશો કહેજો શ્યામને એ રાગ.)

સાચી શિક્ષા સમજુ સ્ત્રીને સાનમાં, કદી ન કરવો પ્રાણુપતિપર ક્રોધ જો; સાસુ સસરાની હિતશિક્ષા માનવી, પુત્ર પુત્રીને કરવો સારો ઝોધ જો.	સાચી. ૧
પતિઆજ્ઞાએ કારજ સહુ ધરનું કરે, નિંદા લવરી કરે નહીં તલભાર જો;	

(૨૯)

- પર પુરૂષની સાથે પ્રીતિ નહીં કરે,
પતિદુઃખે દુઃખી શીલવંતી નાર જો. સાચી. ૨
- પુત્ર પુત્રીઓ પ્રેમે પ્રમદા પાળતી,
લડે નહીં ઘરમાં કોઈની સાથ જો;
નિત્ય નિયમથી ધર્મ કર્મ કરતી રહે,
સમરે પ્રેમે ત્રણ ભુવનના નાથ જો. સાચી. ૩
- લજ્જા રાખી યોલે મોટા આગળે;
લક્ષ્મી જેવી તેવું લોજન ખાય જો;
લોક વિરૂદ્ધ વર્તે નહિ કુળવટ સાચવી,
કુલટા સ્ત્રીની સાથે ક્યાંય ન જાય જો. સાચી. ૪
- સમતા રાખે સહુ કારજ કરતાં થકાં,
શિક્ષા દેતાં કદી નહીં અકળાય જો;
ગંભીરતા રાખી વર્તે સંસારમાં,
એવી સ્ત્રીના સહગુણ સર્વે ગાય જો. સાચી. ૫
- દેવ ગુરૂને ધર્મે લક્ષિત જેહની,
સંકટ આવે પતિને કરતી સહાય જો;
ધુરંધ્રસાગર શીયળ પાળે પ્રેમથી,
શીયળવંતી નારી સુખકાં પાય જો. સાચી. ૬

ગહુ'લી. ૨૭

સ્ત્રીધર્મ વિષે હિતશિક્ષા.

(આધવણ સંદેશો કહેજો શ્યામને. એ રાગ.)

શાણી સ્ત્રીને શિખામણુ છે સહજમાં,
શીયળ પાળો મનમાં ધારી ટ્રેક જો;

(૩૦)

- શ્રદ્ધા ભક્તિ વિનય વિચારે પાલવું,
સત્યાસત્યનો મનમાં કરી વિવેક જો. શાણી. ૧
- દયા દાન આભૂષણને કંઈ ધરો,
ક્રોધાવેશે કદી ન દેવી આજ જો;
દેરાણી જેઠાણી સાથે સુખીને
વતે કરતી કુટુંબની સંભાળ જો. શાણી. ૨
- કુળ લક્ષ્મીથી કૂટી થાય ન જ્ઞાનકો,
પ્રાતઃકાળે પડતી સાસુ પાય જો;
અલક્ષ્ય લક્ષણ પ્રાણાંતે પણ નહીં કરે,
દેવગુરૂનાં દર્શન કરીને જ્ઞાન જો. શાણી. ૩
- રડવું રોવું નિર્લજ વાણી ભાખવી,
કરતી તેનો સત્ય ટેકથી ત્યાગ જો;
સારી સ્ત્રીની સોખત કરતી પ્રેમથી,
વીતરાગ ધર્મે વતે મન રાગ જો. શાણી. ૪
- પાડોશીની સાથે વતે પ્રેમથી,
પર પુરૂષની સાથે હાંસી નિવાર જો;
મિષ્ટ વચન મમતાથી હરખે યોલતી,
ધન ધન એવી સ્ત્રીનો જગ અવતાર જો. શાણી. ૫
- નિંદા ઝઘડા વેર ઝેરથી વેગળી,
સહુના સારામાં મનકું હરખાય જો;
“ સુદ્ધિસાગર ” બાળક ગુરૂણી માત છે,
સારી સ્ત્રીથી કુટુંબ સુખીયું થાય જો. શાણી. ૬

(૩૧)

ગહંડી. ૨૮

પુત્રીને માની શિસ્વામણ.

(આધવલ સંદેશ કહેજે શ્યામને. એ રાગ.)

શિક્ષા ખાલિકાને માતા આપતી, સંગત સારી ખાલિકાની રાખ જો; કરો વિનય મોટાનો હરખી હેતથી, દુર્ગુણોને મનથી કાઢી નાખ જો.	શિક્ષા. ૧
ભણવી વિદ્યા ચીવટ રાખી બહાલથી, કદી ન રાખો ગાળ દેવાની ટેવ જો; બહેલાં ઉઠી અભ્યાસે મન વાળવું, માત પિતાની કરવી પ્રેમે સેવ જો.	શિક્ષા. ૨
માત કહે તે કાર્યો કરતી પ્રેમથી, માત પિતાને કરતી નિત્ય પ્રણામ જો; નવરી નાહતી નહિ પરના આંગણે, દેવગુરુને સ્વરવા શુભ પ્રણામ જો.	શિક્ષા. ૩
રોવું રીસાવું નહિ હકથી દીકરી, બૂઠું ચોરી ચુલ્લી કરજે ત્યાગ જો; વિદ્યાની ખામીથી મૂર્ખી સહુ કહે, કરજે સાચો ધર્મમાર્ગથી રાગ જો.	શિક્ષા. ૪
નિત્ય નિયમથી સહુ કૃત્યો કરવા થકી, હળવે હળવે કાર્યો સર્વે થાય જો; યુદ્ધિસાગર શિક્ષા માની માનતાં, દીકરી ગુણિયલ કુટુંબમાંહિ ગણાય જો.	શિક્ષા. ૫

(૩૨)

ગાહુંલી. ૨૯

સમાધિ પદ.

(આધવજી સંદેશા કહેજો શ્યામને. એ રાગ.)

- અન્તરના અલખેલા સાહિબ રીજસે,
ત્યારે થાશે સઘળાં કારજ સિદ્ધ જો;
અષ્ટ સિદ્ધિ ઘરમાં પ્રગટે છે ધ્યાનથી,
દાન ગુણોતું પોતાને પરસિદ્ધ જો. અન્તર. ૧
- યમ નિયમ આસન ને પ્રાણ્યાયામથી,
શરીર શુદ્ધિ થાશે ચિત્ત પવિત્ર જો;
પદ્માસન સિદ્ધાસનવાળી ખેસજો,
સુષુમ્બ્યા લેદક આસનની રીત જો. અન્તર. ૨
- પ્રત્યાહારે ચિત્તની સ્થિરતા સંપજો,
ધારણાથી ધારે અન્તર દેવ જો;
ધ્યાનલેદ સમજીને ધ્યાને ધ્યાઈએ,
અન્તર આતમ પરમાતમની સેવ જો. અન્તર. ૩
- નિર્વિકલ્પ સમાધિરૂપે સંપજો,
સુખનો દરિયો ગુણથી ભરીયો પૂર જો;
અલખ દશાની અવિચલ રટના લાગતાં,
નિર્મલ નિરખે નયણે આતમ નૂર જો. અન્તર. ૪
- સહજ સમાધિ મોટી મનમાં માનીએ,
વળજો એની વાટે બહેલા વીર જો;
ડગે મેરૂ પણ ચિત્ત અચલતા નવી હુવે,
ધ્યાન દશા એવી વર્તે તો ધીર જો. અન્તર. ૫
- અનેકાન્તદૃષ્ટિથી આતમ ઝોળખી,
પૂજો ધ્યાવો ગાયો શ્રી ભગવાન જો;

(૩૩)

નિર્નામી પણ અનેક નામો ઓડનાં, પડ્ દર્શનમાં સહુ ધ્યાયે છે ધ્યાન જો.	અન્તર. ૬
સાતનયોથી સ્વરૂપ સમજો આત્મનું, સાપેક્ષે પણ દર્શન આત્મ સમાયજો;	
ચ્યાદ્વાદ સત્તાથી પૂરણ પામીએ, લેહલાવ ઝઘડો ત્યારે દૂર થાય જો.	અન્તર. ૭
અન્તર સ્વામી સમજ્યા વિણ શું સેવના, શ્રદ્ધા ભક્તિ પ્રીતિથી પરભાય જો;	
શબ્દ સ્પષ્ટ વિકલ્પ શમ્યા નિજ શુદ્ધિમાં, ભુદ્ધિસાગર અન્તર્યામી ગાય જો.	અન્તર. ૮

ગહુંલી ૩૦.

પુરુષના ધર્મવિષે.

(ઓધવજી સંદેશો કહેજો શ્યામને. એ રાગ.)

સદ્ગુરુ દે છે શિક્ષા શિષ્ય પ્રતિ મુદા, નમન કરીને શિષ્ય સુણે કર જોડ જો:	
સર્વ જીવની સાથે મૈત્રી ભાવના, કદી ન કરજો યોગી યતિથી હોડ જો.	સદ્ગુરુ. ૧
સુખ દુઃખમાં સમભાવે આયુષ્ય ગાળવું, વંદક નિંદક ઉપર સરખો ભાવ જો:	
સદ્ગુરુદેશે હિત સઘળાનું સાધવું, ભવ જલધિને તરવા શરીર નાવ જો.	સદ્ગુરુ. ૨
શુદ્ધ ક્રિયાથી કર્મ કલંક વિદારવું, દોષીના દોષોનો કરવો નાશ જો;	
પ્રાણ્તે પણ જીવહ્યાને પાળજો, સત્યદેવ સદ્ગર્ભે ધર વિશ્વાસ જો.	સદ્ગુરુ. ૩

૬

(૩૪)

ગુરૂની આજ્ઞા કોઈ ન કાળે ત્યાગવી, સત્ય ધર્મમાં કદી ન કરવો સ્વાર્થ જો; વિનયવંત શિષ્યો સદ્ગુણને પામતા, પડે પિણ્ડ પણુ-છોડો નહિ પરમાર્થ જો.	સદ્ગુરુ. ૪
મહાવ્રતોને ધારી આતમ ધ્યાનમાં, રમજે જેથી જાગે અન્તર જ્યોત જો; અન્તર્યામી પરમાતમની પ્રાપ્તિથી, હોવે કેવલજ્ઞાને સત્ય ઉદ્યોત જો.	સદ્ગુરુ. ૫
અનેકાન્તદર્શનથી આતમ ઝોળખે, અન્તરુખતા વૃત્તિની તવ હોય જો; આત્મસ્વરૂપે ખેલે શુદ્ધ સ્વભાવથી, તત્ત્વરમણથી નડે ન કેને કોય જો.	સદ્ગુરુ ૬
ગુરૂ વચનામૃત પામે શિષ્ય સુપાત્ર જો; ગુરૂ ભક્તિથી શક્તિ પ્રગટે સર્વ જો; સદ્ગુરૂગમથી જ્ઞાન સફલતા જાણીએ, નાશો તેની વિષય વાસના ગર્વ જો;	સદ્ગુરુ. ૭
રાગી દ્રેષી ગુરૂ નિન્દક જે પ્રાણિઆ, ધિક્ ધિક્ તેનો માનવ ભવ અવતાર જો; પુદ્ગિસાગર સદ્ગુરૂ દર્શન દોહીલું, પામી પ્રાણી ઉતરે ભવની પાર જો.	સદ્ગુરુ. ૮

ગહુ'લી. ૩૧

શિષ્યને સદ્ગુરુની શિક્ષા.

(આધવજી સદેશો કહેજો શ્યામને. ઐ રાગ.)

સમજી નરને શિષ્યામણુ છે સાનમાં,
કરે નહિ પર લલના સાથે પ્યાર જો;

(૩૫)

- હાંસી ઠંઠા પર સ્ત્રી સાથે નહીં કરે,
કામી નરનો ધિક્ ધિક્ અરતાર જો. સમજુ. ૧
- છેલછખીલો કુલ કલંકી નહીં હુવે,
વિચારીને જોલે સારા જોલ જો;
કહેતો જેવું તેવું મનથી પાળતો,
એવા નરનો જગમાં વધતો તોલ જો. સમજુ. ૨
- મંદિરાપાની લંપટ સંગત નહીં કરે,
કુલવટથી ચલવે જગમાં વ્યવહાર જો;
ન્યાયવૃત્તિથી ધંધો કરતો સત્યથી,
ન્યાયલક્ષ્મીના લોજનથી આહાર જો. સમજુ. ૩
- સહુની સાથે વર્તે મૈત્રીલાવથી,
માત પિતાને નમન કરે હિત લાય જો;
મોટા જનતું માન કરે તે પ્રેમથી,
કલંક આળ ચઢે ત્યાં કદી ન જાય જો. સમજુ. ૪
- આડે રસ્તે લક્ષ્મી ખરચે નહીં કદી,
જ્ઞાત જાતિનો કરતો સત્ય ઉદ્ધાર જો;
દુઃખી દીનને સહાય શક્તિથી આપતો,
કુટુંબ જનની સાથે રાખે ધ્યાર જો. સમજુ. ૫
- પૂજ્ય ગુરૂને વંદન કરે બહુ લાવથી,
સહુગુરૂ શિક્ષા શ્રવણ કરે હિત લાય જો;
વૈયાવચ્ચ કરે શ્રી સહુગુરૂરાયતું,
સાધર્મિને દેખી મન હરખાય જો. સમજુ. ૬
- પુત્ર પુત્રીને સમજણ આપે પ્રેમથી,
ગંભીર મનથી વર્તે સહુની સાથ જો;
નવરાશે વાંચે શુભ પુસ્તક ધર્મનાં,
લજે જિનેશ્વર ત્રણ ભુવનના નાથ જો. સમજુ. ૭

(૩૬)

કુટુંબ જનમાં કલેશ વધારે નહિ કદી,
લાઈ એનની સાથે રાખે પ્રેમ જો;
અહ્યાં મતોને પ્રાણાંતે ત્યાગે નહીં,
દયા ધર્મથી જીવ પર રાખે રહેમ જો.

સમજી. ૮

મિથ્યા કુચુરૂ સંગત વારે જ્ઞાનથી,
જિનેશ્વરના ધર્મે વર્તે ટેક જો;
લોક વિરૂદ્ધને દેશ વિરૂદ્ધને ત્યાગતો,
જૈન ધર્મથી વિરૂદ્ધ ત્યાગ વિવેક જો.

સમજી. ૯

ક્રોધ કરીને પ્રમદા માર ન મારતો,
પ્રાણાંતે પણ વેશ્યા ઘેર ન જાય જો;
મુનિ નિંદા અપમાન કરે નહિ સ્વપ્નમાં,
સાધુ જનને દાન કરે હિંત લાય જો.

સમજી. ૧૦

આય પ્રમાણે ખર્ચ કરે વિવેકથી,
કુટુંબ જનને કરે નીચિનો ઝાઝ જો;
બુગટું સદા ચોરી વ્યસનો ત્યાગતો,
ઘડી ઘડીમાં કરે નહિ તે ક્રોધ જો.

સમજી. ૧૧

ધર્મ કરતાં વારે નહીં નિજ નારીને,
સુખ દુઃખમાં સમલાવે કાઠે કાળ જો;
નિન્દા લવરી અદેખાઈને ત્યાગતો,
સજ્જન સુખથી કદા ન દેવે ગાળ જો.

સમજી. ૧૨

ધર્મોદ્ધારક દીન દયાળુ થાવશે,
જિન શ્રદ્ધાજી જીવહયા પ્રતિપાલ જો;
બુદ્ધિસાગર પુરૂષ એવા પાકશે,
ત્યારે થાશે જૈનધર્મ ઉદ્ધાર જો.

સમજી. ૧૩

(૩૭)

ગહુ'લી. ૩૨

લક્ષાધિપતિઓને હિતશિક્ષા.

(આધવજી સંદેશો કહુજો શ્યામને. એ રાગ.)

હે લક્ષાધિપતિઓ જગમાં શું રખ્યા,
ક્યાંથી આવ્યા ને ક્યાં જાશો લવ્ય જો;
શાને માટે જન્મ્યા જાગી જાણુજો;
સમજો જગમાં શું ? સાફ કરાવ્ય જો. હે લક્ષા. ૧

શેર એક દાડનો નીશો જે ચહે,
લાખોપતિને તેવું ધનતું ધેન જો;
ધનના ધેને ઘેરાયો અહુ'કારમાં,
એવા નરને સમતાતું નહિ એનું જો. હે લક્ષા. ૨

ગાડી વાડી લાડીમાં ગુલતાન જે,
પૈસા માટે પાપ કરે નિશદિન જો;
વૈરાગ્યે મન વાળે ક્યાંથી પ્રાણિયા,
વ્યાપારે વર્તે વૃત્તિ લયક્ષીન જો. હે લક્ષા. ૩

પૈસાને પરમેશ્વર માન્યો પ્રેમથી,
જીને ગુરૂ માની કરતા તસ સેવ જો;
રાત દિવસ લોલે લલચાયો લાલચુ,
એક ચિત્તથી સેવે નહિ જિનદેવ જો. હે લક્ષા. ૪

ધર્મ કર્મને મૂકી ક્યાં અથડાઓ છો,
પદવી પુચ્છે મળતું શું ઉપમાન જો;
દુનિયાના માને શું મન મલકાઓ છો,
લક્ષ્મી દેખી શું થાવો ગુલતાન જો. હે લક્ષા. ૫

મરતાં લક્ષ્મી સાથ ન આવે જાણુજો,
હાય હાય કરતો જાઈશ તું એક જો;

(૩૮)

લક્ષ્મી લાલચ લોભ વધે છે સોગણો, સત્યાસત્યનો દીલમાં કરો વિવેક નો.	હે લક્ષા. ૬
લક્ષાધિપતિઓની રાખો થઇ ઘણી, મરતાં તેવી રાખ તમારી થાય ને;	
ચેતો ચેતો વૈરાગી થઇ જાગને, નહિ ચેતે તે પાછળથી પસ્તાય નો.	હે લક્ષા. ૭
સાત ક્ષેત્રમાં લક્ષ્મી ખર્ચો ભાવથી, દુઃખો જનનો કરજો ઝટ ઉદ્ધાર ને;	
ફાગટ લક્ષ્મી ખર્ચો નહીં કુક્ષેત્રમાં, પુણ્ય કર્યાંથી સ્વર્ગાદિક અવતાર નો.	હે લક્ષા. ૮
શરીર ન્યારૂ લક્ષ્મી ન્યારી છેવટે, એકીલો જીવ જાશે કોઇ ન સાથ ને;	
ધર્મ કરી લ્યો સદ્ગુરૂગમથી પ્રાણિયા, સેવો શ્રી કરૂણાહુ જિનવર નાથ નો.	હે લક્ષા. ૯
ધર્મ કરતાં સુખીઆ જગમાં પ્રાણિયા, શાશ્વત સુખડાં સહેજે તેથી થાય ને;	
બુદ્ધિસાગર અવસર પામી ચેત નો, પાંમો જલ્દી શિવસંપદ સુખદાય નો.	હે લક્ષા. ૧૦

ગહુ'ક્ષી. ૩૩

શ્રાવકનું વર્તન.

(ઓધવજી સંદેશો કહેજો શ્યામને. એ રાગ.)

શ્રદ્ધાળુ ગંભીર શ્રાવક સુજાણ છે, જીવ દયાળુ ઘટમાં સત્ય વિવેક ને;	
નવ તત્વાદિક સમજે ગુરૂગમ જ્ઞાનથી, સદાચરણ શ્રદ્ધાળી મનમાં ટેક નો.	શ્રદ્ધાળુ. ૧

(૩૯)

જિનવર દેવ અદ્યાથી તોડ સનાથ છે,
અનાથ નહીં કહેવાતો શ્રાવકપુત્ર જો;
કરે કમાણી ન્યાયવૃત્તિ સંસારમાં,
સંતોષે ચલવે છે ઘરતું સૂત્ર જો.

શ્રદ્ધાળુ. ૨

મુનિની પાસે વ્રત ઉચ્ચરતો ભાવથી,
લીધાં તેવાં વ્રત પાળે ગુણવાન જો;
સાધર્મીને દેખી મન હરખાય છે,
ભક્તિથી કરતો તેનું બહુમાન જો.

શ્રદ્ધાળુ. ૩

સત્ય મનોરથ મુનિવ્રતના દીલમાં કરે,
કારાગૃહ સમ જાણે આ સંસાર જો;
જલ પંકજવત્ ન્યારો અન્તરથી રહે,
ધન્ય ધન્ય તેવા શ્રાવક અવતાર જો.

શ્રદ્ધાળુ. ૪

વ્યવહારે સમક્તિની શ્રદ્ધા સાચવે,
જૈન ધર્મની વૃદ્ધિમાં લયલીન જો;
સાત ક્ષેત્રમાં લક્ષ્મી ખર્ચે ભાવથી,
સંકટ પડતાં કદી ન થાવ દીન જો.

શ્રદ્ધાળુ. ૫

સદ્ગુરુ મુનિને ખમાસમણુ દે ભાવથી,
ગુરુસાક્ષીએ કરતો પ્રત્યાખ્યાન જો;
પ્રતિક્રમણુ સામાયિક સમજીને કરે,
ધર્મ કર્મમાં નિશ્ચિન રહે ગુલતાન જો.

શ્રદ્ધાળુ. ૬

નિન્દા લવરી આડી ચુગલી નહિ કરે,
પ્રિય સાચથી ખોલે રૂડા ખોલ જો;
ચોરી જારી પાપ કરે નહિ સ્વપ્નમાં,
જૈન ધર્મીનો વધતો તેથી તોલ જો.

શ્રદ્ધાળુ. ૭

જિનપ્રતિમાને પૂજે જે બહુમાનથી,
જિનની આજ્ઞાએ સમજે તે ધર્મ જો;

(૪૭)

દાન દિયે મુનિવરને જે બહુમાનથી, એવા શ્રાવક પામે શાશ્વત શર્મ જે.	શ્રદ્ધાળુ. ૮
તન મન ધનથી જૈન ધર્મ વૃદ્ધિ કરે, ગુરૂ આણ્યાએ ધર્મ કરે સુખકાર જે; બુદ્ધિસાગર શ્રાવક એવા પાકશે, ત્યારે ધાશે જૈન ધર્મ ઉદ્ધાર જે.	શ્રદ્ધાળુ. ૯

ગહુ'લી ૩૧

વ્યવહાર ધર્મારાધન વિષે.

(એધવજી સંદેશો કહેજો શ્યામને એ રાગ.)

સાચી શિક્ષા સાંભળજો સહુ બહાલથી, નય વ્યવહારે ધરવો ધર્માચાર જે; પુષ્ટાલમ્બન નિમિત્ત કારણ સેવના, એહીજ વ્યવહારે વર્તો સુખકાર જે.	સાચી. ૧
દેવગુરૂની શ્રદ્ધા સાચી રાખજો, ધર્મક્રિયાથી નિર્મલ આતમ થાય જે; સમજો હેતુ ધર્મક્રિયાના ભાવથી, ધર્મક્રિયામાં અભ્યાસી સુખ પાય જે.	સાચી. ૨
ઉદમની બળવત્તા સાચી માન જે, ધર્મોદમથી સફલ હુવે અવતાર જે; શૂન થઈને આજસ ત્યાગી સેવીએ, જૈન ધર્મને ભવોભવમાં સુખકાર જે.	સાચી. ૩
ભવિતવ્યતા માનતાં એકાંતથી, આલસતું ઘર બનશે સજ્જન ભવ્ય જે; સેવો ઉદમ સમજો સાચા તત્ત્વને, સંયમ પુષ્ટિ સુંદર છે કર્તાવ્ય જે.	સાચી. ૪

(૪૧)

નય વ્યવહારે શાસન ચાલે વીરતું,
જંગમ તીર્થોન્નતિ વ્યવહારે થાય ભે;
આવક સાધુ ધર્મે પણ વ્યવહાર છે,
પૂજા ભક્તિ વ્યવહારે જયકાર ભે.

સાચી. ૫

નિશ્ચયનય બાણી તજતાં વ્યવહારને,
હોવે તેથી ધર્મ તીર્થ ઉચ્છેદ ભે;
એ નય માને ધર્મ કર્મની સાધના,
નાશે તેથી જન્મ મરણના ખેદ ભે.

સાચી. ૬

દુનિયાના વ્યવહારે વર્તો ભાવથી,
ધર્મતણા વ્યવહારે શંકા થાય ભે;
તે પણ મિથ્યા ભ્રમણા બાણી ત્યાગશે,
નય વ્યવહારે ઉદમથી સુખ થાય ભે.

સાચી. ૭

એ નય માને અનેકાન્તની સિદ્ધિ છે,
જ્ઞાનક્રિયાથી શાન્ધત મુક્તિ થાય ભે;
યુદ્ધિસાગર અંતરમાં અધ્યાત્મથી,
વર્તો ખાહિર વ્યવહારે હિત લાય ભે.

સાચી. ૮

ગહુંદી ૩૫

શૂરવીર સાધુ વ્રત પાળે છે તે ઉપર.

(હવે મને હરિ નામશું નેહ લાગ્યો, એ શાગ.)

મુક્તિના પન્થે શૂરવીર ચાલશે રે જાગી,
કાયર તો બચ ત્યાંથી ભાગી રે
સુભટનો વેષ પહેરી પવૈયો રણમાં તો,
ચાલે છે સહુની રે આગે;

મુક્તિ.

6

(૪૨)

ખરાખરીનો જ્યારે ખેલ આવે ત્યારે, મૂઠી વાળીને ભીંડ ભાગે રે.	મુકિત. ૧
સતીનો ડોળ ભલે રાખો સહુ નારીયો, પતિની સાથ સતી બળશે; ભકિત તેલ માગે ખરા ભકતની, ભકિત તે ભાવમાંહિ ભળશે રે.	મુકિત. ૨
દીક્ષા લેઇને સાધુ કહાવે સહુ, વિરલા સંયમથી વિચરતા; કરી કેશરીયાં મોહ હઠાવી, જય લક્ષ્મી કેઇ વરતા રે.	મુકિત. ૩
લીધો વેષ તેને ભજવે છે શૂર જન, ખોલે છે ખોલ તેવું પાળે; બુદ્ધિસાગર શૂરવીર સાધુઓ, શિવપુર સમુખ ચાલે રે.	મુકિત. ૪

ગહુલોં ૩૬.

મુનિ સદ્ગુરુ.

(રાગ સવૈયા એકત્રીશા.)

નમો નમો મુનિવર સુખરાજ, વૈરાગી ત્યાગી શૂરવીર, પંચ વ્રતોને પ્રેમે પાળે, ધર્મ ધ્યાનમાં વર્તે ધીર; દેશો દેશ વિહાર કરીને, ઉપદેશો છે નર ને નાર, નમો નમો મુનિવર સુખરાજ, વંદન હોળે વારંવાર.	૧
સંઘ ચતુર્વિધમાં જે મહોટા, જિનશાસનના જે સુલતાન, જૈનોન્નતિમાં જીવન ગાળે, ધર્મરતનત્રું હેતા દાન; સાચું જંગમ તીર્થ મુનીશ્વર, ભવોદધિ તારે નરનાર; નમો નમો મુનિવર સુખરાજ, વંદન હોળે વારંવાર.	૨

(૪૩)

શ્રાવકને મુનિવરતું અન્તર, છિદ્દરને સાગર ઉપમાન,
 પ્રથમ પ્રભુમાં મુનિવર ભાખ્યા, કરતા પિંડસ્થાદિક ધ્યાન;
 ત્રિજ્ઞાની પણ વીર જિનેન્દર, દીક્ષા લેવે મુનિની સાર,
 નમો નમો મુનિવર સુખરાજ, વંદન હોજો વારંવાર. ૩

મુનિવર વૈયાવૃત્યે રાચો, કરશેા મુનિવરતું બહુમાન,
 મુનિ વિના નહીં સંઘ કહાવે, આવશ્યકમાં મુનિ ભગવાન;
 સૂરિ વાચક પણ મુનિવર વેષે, સંઘ ચતુર્વિઘના આધાર,
 નમો નમો મુનિવર સુખરાજ, વંદન હોજો વારંવાર. ૪

વ્રત ઉચ્ચરવા મુનિની પાસે, આગમમાં ભાખ્યું છે સ્પષ્ટ,
 સંમકિત ઉચ્ચરવું મુનિ પાસે, નહિ માને તે ભૂલે ભ્રષ્ટ;
 દ્રવ્ય ક્ષેત્ર ને કાલસ્વ ભાવે, મુનિમંડળ વર્તે જ્યકાર,
 નમો નમો મુનિવર સુખરાજ, વંદન હોજો વારંવાર. ૫

સપ્ત ક્ષેત્રમાં મુનિવર શ્રમણી, આઠ્યા છે સમજો તે વાત,
 તુચ્છ બુદ્ધિને વૈર ઝેરથી, કરવો નહિ મુનિપદનો ઘાત;
 મુનિમંડલના અભ્યુદયથી, થાશે જિનશાસન ઉદ્ધાર.
 નમો નમો મુનિવર સુખરાજ, વંદન હોજો વારંવાર. ૬

સમકિતદાતા મુનિવર ગુરુજી, જગમાં તેનો બહુ ઉપકાર,
 વિજયપતાકા જિનશાસનની, મુનિવરથી માનો નિર્ધાર;
 વીરની પાટે મુનિવર વેષે, સૂરિવર ખેસે છે જ્યકાર,
 નમો નમો મુનિવર સુખરાજ, વંદન હોજો વારંવાર. ૭

ચરણ કરણ સેવનમાં શૂરા, જ્ઞાન ધ્યાનમાં કાઢે કાળ,
 કનક કામિની ત્યાગ કરીને, ત્યાગી જૂડી માયા જાળ;
 હરિભદ્ર શ્રીહિમચન્દ્રને, વાચક યશોવિજયજી સાર,
 નમો નમો મુનિવર સુખરાજ, વંદન હોજો વારંવાર. ૮

યુગપ્રધાનો મુનિવર વેષે, શાસન શોભાના કરનાર,
 યુષ્યવન્તને મુનિવર દર્શન, અમૃતસમ લાગે સુખકાર;

(૪૪)

ભુદ્ધિસાગર પંચમકાળે, મુનિવર ગુરૂનો છે આધાર,
નમો નમો મુનિવર મુખરાજ, વંદન હોજો વારંવાર.

૬

ગહુ'લી ૩૭

હું ને મારું.

(રાગ પ્રભાત.)

હું ને મારું માની પ્રાણી, ચાર ગતિમાં ભટકયો રે;
અજ્ઞાને અથડાણો જ્યાં ત્યાં, અવળી મતિથી અટકયો રે. હું. ૧
છાયામિષે કાળ ભમે છે, ક્ષણમાં પકડી જાશે રે;
કુટુમ્બ કબીલો સાથ ન આવે, આવ્યા તેવું જવાશે રે. હું. ૨
જરૂર જાળજો જકડાતાં, દુઃખના દરિયા મોટા રે;
ગુરૂમથી સમજીને પ્રાણી, વાળીશ નહિ તું ગોટા રે. હું. ૩
જન્મ્યા તેને જરૂર મરવું, કુલીને શું કરવું રે;
કાળઅપટમાં સહુ અપટાશે, કામ ન કરવું વરવું રે. હું. ૪
પાણીના પરપોટા જેવી, કાયા રોગ ભરેલી રે;
મારી માને મૂરખ જીવડા, વિભુશી જાશે ઘડેલી રે. હું. ૫
જૂઠી કાયા જૂઠી જાયા, જૂઠી જનની માયા રે;
પુદ્ગલ બાજુ કબુ ન છાજુ, મોઢે શું મકલાયા રે. હું. ૬
વીર જિનેશ્વર કેવલવાણી, સાચી વાણી જાણી રે;
ભુદ્ધિસાગર અન્તરમાંહિ, આજ્ઞા જિનની આણી રે. હું. ૭

ગહુ'લી. ૩૮

પતિવ્રતા સ્ત્રી વિષે.

(ઝોધવજી સંદેશો કહેજો શ્યામને. એ રાગ.)

પ્રમદા પતિવ્રતાના ધર્મો સાચવે, પતિ પહેલાં ઉઠે ગણુતી નવકાર જો,
પંજેજો નહિ પતિને સમતા આદરે, અચ્ચાંને હિતશિક્ષા દેવે પ્યાર જો.

પ્રમદા. ૧

(૪૫)

નવરી ખેડી નિન્દા લવરી નહિ કરે, કદી ન કરતી પ્રાણુપતિ પર ક્રોધ જો,
છેલછખીલી ખની ઠણીને નહિ ફેરે, સાહેલીને દેતી રૂડો યોધ જો.

પ્રમદા. ૨

દેશી વસ્ત્રો દેશી વેષને પહેરતી, વિધવા લગ્ને કદી ન કરતી બહાલ જો,
સુધારાના વાયુથી રહે વેગળી, કદી ન દેતી ક્રોધ કરીને ગાળ જો.

પ્રમદા. ૩

દાન દયા આબૂષણ કંઠે ધારતી, શરીર લજ્જા ધારક ધારે વસ્ત્ર જો,
નીતિ રીતિ રાખે કુલવટ નેકથી, વેણુ ન યોલે જેવાં તીખાં શસ્ત્ર જો.

પ્રમદા. ૪

વિચારીને વદતી વાણી મીઠડી, શીયલના શૃંગારે શોભે દેહ જો,
દેવ ગુરૂની ભક્તિ કરતી પ્રેમથી, સહુને સાથે વર્તે નિર્મલ નેહ જો.

પ્રમદા. ૫

સદ્ગુણમાલાથી શોભે છે સુન્દરી, ધર્મચારો પાળે નિશદીન પ્રેમ જો,
યુદ્ધિસાગર શોભે સતીઓ શ્રાવિકા, જૈન ધર્મને પાળી પામે ક્ષેમ જો.

પ્રમદા. ૬

ગહુ'લી. ૩૯

અસાર દુનિયા.

(શ્રી રૈ સિદ્ધાચળ ભેટવા. એ રાગ.)

જગમાં કોઈ ન કોઈનું, જૂઠી સગપણ બાલુ,

માઝું માઝું ત્યાં માનીને, કેમ રહેવું રાચી.

જગમાં ૧

સ્વારથિયા સંસારમાં, જીવ નાચે છે કર્મે,

સાથ ન કાંઈ આવતું, વાળ દીલડું ધર્મે.

જગમાં ૨

અજ્ઞાને જીવ આંધળો, શુદ્ધ ધર્મ ન દેખે,

વિષય વાસના નાચમાં, પુણ્ય પાપ ન લેખે.

જગમાં ૩

(૪૬)

ગદ્દાવૈતરૂ ગહુ કરે, મોહમાયા ભરેલો,	
પાપની ઘોડી આંધીને, જાય નરકે એકીલો.	જગમાં, ૪
આજ કાલ કરતાં થકાં, વીતી આયુષ્ય જાવે,	
ધર્મ કર્મ જે સાથમાં, અંતે પરભવ જાવે.	જગમાં. ૫
ચેત ચેત અરે જીવડા, ત્યાગ દુનિયા ખાજી,	
બુદ્ધિસાગર ધર્મથી, રહેજે નિશદ્ધિન રાજી.	જગમાં ૬

ગહુંડી. ૪૦

પરમવોધ.

(શ્રી રે સિદ્ધાચલ ભેટવા. એ રાગ.)

શક્તિ અનંતી જીવમાં, સત્તાએ જ ધારો;	
વ્યકિતભાવ તેનો કરો, પામો ભવપારો.	શક્તિ. ૧
પુદ્ગલ શક્તિથી મિશ્ર છે, શુદ્ધ ચેતન શક્તિ;	
આપસ્વભાવે રમણતા, કરતાં હોય વ્યકિત.	શક્તિ. ૨
દીન ભાવ દૂરે કરી, પરમાતમ ભાવો;	
આપો આપ પ્રકાશતો, નહિ કોઈનો દાવો.	શક્તિ. ૩
આપ આપમાં પરિણમે, ઉચ્ચ જીવન વૃદ્ધિ,	
સમજી શુદ્ધ સ્વભાવથી, લહે આનંદ ઋદ્ધિ.	શક્તિ. ૪
પર પરિણામે બંધ છે, શુદ્ધ ઉપયોગે મુક્તિ;	
આપ બંધાતો છૂટતો, સત્ય ગુણગમ મુક્તિ.	શક્તિ. ૫
લાગી તાળી ધ્યાનની, જ્યોતિ અન્તર જાગી,	
બુદ્ધિસાગર બ્રહ્મમાં, લયલીનતા લાગી.	શક્તિ. ૬

(૪૭)

ગહુંડી. ૪૧

આત્મઋદ્ધિ.

(શ્રીરે સિદ્ધાચલ ભેટવા. એ રાગ.)

જે જોઈએ તે આત્મમાં, ખાકી ખાહ્યમાં બ્રાન્તિ; ખાહ્ય દશામાં દોડતાં, કદી હોય ન શાન્તિ.	જે. ૧
જે જાગ્યા નિજભાવમાં, પામ્યા ક્ષાયિક દેવા; ઐદ્યિકાદિક ભાવથી, સાચી પ્રભુસેવા.	જે. ૨
અષ્ટ સિદ્ધિ નવઋદ્ધિયો, નિજઘટમાંહિ છાજે; પ્રગટપણે શુદ્ધ ચેતના, શુદ્ધ ચેતન ગાજે.	જે. ૩
મંગલનો મંગલ પ્રભુ, શુદ્ધ ચેતન દીવો; સહજ સ્વરૂપી ચેતના, ધ્યાનામૃત પીવો.	જે. ૪
લવણીની પૂતળી જલધિમાં, ત્યાગ લેતાં સમાણી; પરમાનન્દ શુ' ? વર્ણવે, તેમ વૈખરી વાણી.	જે. ૫
ઉગ્યો દિનમણિ ઝળહળે, રહે નહિ જગજાનો; બુદ્ધિસાગર અનુભવે, શુદ્ધદેવ મળનો.	જે. ૬

ગહુંડી ૪૨.

મુનિવર ગહુંડી.

(શ્રી સ્થુલિભદ્ર મુનિવરમાંહિ શિરદાર જે. એ રાગ.)

સદ્ગુરૂ મુનિવર પંચ મહાવ્રત ધારી જે, ધર ત્યાગીને થયા મુનિ અનગારી જે; સત્તર ભેદે સંયમ પાળે ભાવથી જે.	૧
--	---

(૪૮)

અનંતર દૃષ્ટિથી આતમ અભ્યુવાળે જો, અતિચારને પ્રતિક્રમણથી ટાળે જો; સુખ દુઃખમાં વૈરાગ્યે સમભાવે રહે જો.	૨
જિનશાસનની શોભા નિત્ય વધારે જો, આપ તરે ને ખીજને વળી તારે જો; ધ્યાનદશામાં જીવન સઘળું ગાળતા જો.	૩
જિનવાણી અનુસારે દે ઉપદેશ જો, ઉદ્યે આળ્યા ટાળે રાગ ને દ્વેષ જો; શાંત દશાથી અતુલવમંદિર મહાલતા જો.	૪
માન કરે કોઈ મનમાં નહિ મલકાય જો, જશ અપજશમાં સમભાવે મુનિરાય જો; જ્ઞાન ધ્યાનથી મનમર્કટને વશ કરે જો.	૫
ચઢતે ભાવે સંયમ સાચું શોધ જો, દિન પ્રતિદિન સંયમમાંહિ ઓધ જો; નિરૂપાધિપદયોગે સુખ અતુલવ લેહેજો.	૬
કરે ન નિન્દા દ્વેષથકી તલભાર જો, ધર્મ કરીને સફળ કરે અવતાર જો; એવા મુનિવર વંદો ઉત્તમ ભાવથી જો.	૭
મુનિવરની ભક્તિથી મીઠા મેવા જો, કરવી ભાવે મુનિ ગુરૂની સેવા જો; બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ મુનિ આધાર છે જો.	૮

(૪૯)

ગહુ'લી. ૪૩

મુનિવરનો શ્રાવકને ઉપદેશ.

(શ્રી સ્થૂલિભદ્ર મુનિવરમાં શિરદાર ભે. એ રાગ.)

- સહ્યુરુ મુનિવર શ્રાવકને ઉપદેશે ભે,
પયે ન શ્રાવક પાપકર્મના કલેશે ભે;
દેવગુરુતું આરાધન નિશદિન કરે ભે. ૧
- બિનવાણી સાંભળશે ગુરુની પાસ ભે,
વ્રત નિયમ પણ કરવાં ભાવે ખાસ ભે;
સિદ્ધાંતો સાંભળતાં શ્રદ્ધા નિર્મલી ભે. ૨
- શ્રવણ કરીને મનમાં સાચુ રાખો ભે;
મોહદશાને ટાળી સુખમાં આખો ભે;
સ્વપ્નામાં પણ સંસારે સુખ નહિ જરા ભે. ૩
- કમળ રહે છે જળમાંહિ નિશદિન ભે,
ભેશે તે વર્તે છે જલથી ભિન્ન ભે;
સંસારે લેખાતા નહીં શ્રાવક ખરા ભે. ૪
- શ્રદ્ધવિધિમાં શ્રાવકનો અધિકાર ભે,
ધર્મસ્તનમાં પણ તેનો વિસ્તાર ભે;
દ્વાદશ વ્રતને ધારે શ્રાવક પ્રેમથી ભે. ૫
- સાત ક્ષેત્રમાં વાપરતો નિજ વિક્ત ભે,
ગુણ ગ્રહણમાં વર્તે જેતું ચિક્ત ભે;
ગુરુની આજ્ઞા પાળે શિર સાટે ખરા ભે. ૬
- ન્યાયથકી પેદા કરતો જે વિક્ત ભે,
દોષો ટાળી રાખે દીક્ષ પવિત્ર ભે;
શ્રાવકના આચારો જયણથી ભર્યાં ભે. ૭

(૫૦)

સાધર્મીને દેખી હર્ષિત થાય જો,	
ધર્મખંધુને કરતો ભાવે સહાય જો;	
અપૂર્વ અવસર જૈનધર્મ પામ્યો ગણે જો.	૮
મુનિવર થાવા ઇચ્છા દીલ હુમેશ જો,	
મુનિ થઈને વિચરીશ દેશ વિદેશ જો;	
એવા ભાવ પ્રગટવાથી શ્રાવક ખરો જો.	૯
પાળો શ્રાવકના ઉત્તમ આચાર જો,	
સફળ કરોને માનવભવ સુખકાર જો;	
બુદ્ધિસાગર ઉપદેશો મુનિવર ગુરૂ જો.	૧૦

ગહુ'લી. ૪૪

જૈન ધર્મ.

(સ્થૂલિભદ્ર મુનિવરમાં શિરદાર જો. એ રાગ.)

મુનિવર ઉપદેશો છે શ્રી જ્ઞાન ધર્મ જો,	
ટાળો ભવ્યો આઠ ભતનાં કર્મ જો;	
શ્રવણ કરીને સફવર્તન સુધારશો જો.	૧
દયાધર્મ વર્તે જગમાં જયકાર જો,	
જ્ઞાન આણીથી પાળો નર ને નાર જો;	
સ્વરૂપ સાચું સમજી જ્ઞાન આગમથકી જો.	૨
સાચું જોલો નિશદિન નર ને નાર જો,	
સાચું જોલે તેનો ધન્ય અવતારજો;	
સાચું જોલે વચનસિદ્ધિ ધારો ખરી જો.	૩
કરો ન ચોરી જેથી દુઃખ અપાર જો,	
ચોરી કરતાં પાપકર્મ નિર્ધાર જો;	
પ્રાણ પડે પણ ચોરી કદી ન કીજીએ જો.	૪

(૫૧)

જનની સરખી દેખો પરની નાર જો, વ્યભિચારથી નરકગતિ અવતાર જો; સર્વનારી મૈથુન [નિવારે મુનિવરા જો.	૫
પરિબ્રહ્મ મમતા ત્યાગો નર ને નાર જો, સદ્ગુણની દૃષ્ટિ ધરશે જયકાર જો; રાખો સહુની સાથે મૈત્રી ભાવના જો.	૬
વાત વાતમાં કટ્ટી ન કરીએ કલેશ જો, ઉચ્ચાશયથી વર્તો લગ્ય હુમેશ જો; પાપકર્મને ટાળો સાચા જ્ઞાનથી જો.	૭
મુનિ ગુરુવર દેવે છે ઉપદેશ જો, ટાળો લગ્યો જન્મજરાના કલેશ જો; યુદ્ધિસાગર ધર્મ કરતાં સુખ ઘણું જો.	૮

ગહુ'લી. ૪૫

અપૂર્વ અવસર.

(આધવજી સંદેશો—એ રાગ.)

અપૂર્વ અવસર એવો ક્યારે આવશે, શત્રુ મિત્રપર વર્તે ભાવ સમાન જો; માયા મમતા અધન સર્વ વિનાશીને; ક્યારે કરશું અનેકાન્તનય ધ્યાન જો.	અપૂર્વ૦ ૧
શુદ્ધ ભાવમાં રમણ કરીશું ટેકથી, ષડ્ દ્રવ્યોનું કરશું ઉત્તમ જ્ઞાન જો; અનુભવામૃત આસ્વાદીશું પ્રેમથી, સરખાં ગણશું માન અને અપમાન જો.	અપૂર્વ૦ ૨

(पर)

पिंडस्थादिके चार ध्यानने धारशुं, भार भावना लावीशुं निशहीन जे; स्थिरोपयोगे शुद्ध रमणुता आदरी, ध्यानदृशामां थाशुं गहु लयलीन जे.	अपूर्व० ३
सर्व संगनो त्याग करीशुं ज्ञानधी, आहोपाधि जरा नडि संभय जे; शरीर वर्ते तो पणु तेथी सिन्नता, कही न थळशुं मोहभावमां अघ जे.	अपूर्व० ४
शुद्ध सनातन निर्माण चैतन द्रव्यनो, क्षायिकभावे करशुं आविर्भाव जे; अकपणुं लीनताने आदरशुं सही, अहणु करीने औदासीन्य स्वभाव जे.	अपूर्व० ५
प्रति प्रदेशे अनंत शायित सुभ छे, आविर्भावे तेनो करशुं लोग जे; मुद्धिसागर परम प्रणुता संपणे, क्षायिक भावे साधो निजगुणु योग जे.	अपूर्व० ६

गहुंली. ४६

(राग उपरंभा.)

संयम धर्म.

मुनिवर उपदेशे छे संयम धर्मने, जेथी लव्यो पामे शायित शर्म जे; परम प्रणुता पामे दुःखडां सहु टणे, अनंतभावनां पांध्यां नासे कर्म जे.	मुनिवर. १
आह्य उपाधि संयमथी हरे टणे, द्रव्यभावथी संयम सुभनी णालु जे;	

(૫૩)

- ત્રિજ્ઞાની તીર્થ'કર સંયમને ગ્રહે,
સેવો સંયમ પામી જિનવર આણુ જો. મુનિવર. ૨
- રંકજનો પણ સંયમથી સુખિયા થયા,
થાશે અનંતા સંયમથી નિર્ધાર જો;
જ્ઞાન સફલતા, સંયમના સેવનથી,
પામે પ્રાણી ભવપાથોધિ પાર જો. મુનિવર. ૩
- અન્તર ગુણની સ્થિરતા સંયમ મોટકું,
ઇન્દ્રાદિક પણ સેવે મુનિવર પાય જો;
દ્રવ્યાદિકથી સંયમ પાળે મુનિવરા,
સંયમ સેવે જન્મ જરા દુઃખ જાય જો. મુનિવર. ૪
- નિશ્ચયને વ્યવહારે સંયમ સાધના,
જિન આગમથી સંયમના આચાર જો;
સંયમપાળે તેને નિશ્ચિન વન્દના,
સમતાયોગે મુનિ સફળ અવતાર જો. મુનિવર. ૫
- જ્ઞાનદશાથી સંયમની આરાધના,
સમતા સરવર ઝીલે મુનિવર હંસ જો;
ધ્યાનભુવનમાં શાશ્વત સુખને લોગવે,
કર્યાં કર્મનો કર્તા તપથી ધ્વંસ જો. મુનિવર ૬
- ત્રિશુષ્પિતને સમિતિ પંચે પરિવર્યા,
ઉચ્ચ દશાના ધ્યાતા મુનિ અણુગાર જો;
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુણ મુનિને વંદના,
જગમાં જેનો થયો સફળ અવતાર જો. મુનિવર. ૭

(૫૪)

ગહુ'લી. ૪૭

મુનિનો ઉપદેશ.

(રાગ ઉપરનો.)

મુનિવરના ઉપદેશે મનહું વાળીએ, કહેણી જેવી રહેણી રાખો ભવ્ય જો; મત ઉચ્ચરીએ મુનિની પાસે પ્રેમથી, માનવ ભવનું સાચું એ કર્તવ્ય જો.	મુનિવર. ૧
શ્રવણ કરીને સાર ગ્રહો સિદ્ધાન્તનો, સફવર્તનથી સુધરો નરને નાર જો; નિન્દા વિકથા પરપંચાતો વારીએ, સત્ય ધર્મના કરીએ નિત્ય વિચાર જો.	મુનિવર. ૨
બાર ભાવના ભાવ્યાથી છે ઉન્નતિ. કર્મવર્ગણા ખરે અનંતિ ખાસ જો; ઉજ્વલ આતમ થાશે વૈરાગ્યે કરી, પરપુઠ્ઠગલની છોડો સઘળી આશ જો.	મુનિવર. ૩
ધર્મધ્યાનના પાયા ચાર વિચારીએ, આત્મરમણતા શુદ્ધ ચરણતા ધાર જો; પરમ મહોદય શાશ્વત લીલા સંપન્ને, આત્મ ધર્મના ઉપયોગે આધાર જો.	મુનિવર. ૪
વિષય કષાયો મહિરા સરખા બાણીને, વૈરાગ્યે મન વાણીશું નિર્ધાર જો; જ્ઞાનક્રિયામાં ઉઘમ નિશદ્દીન રાખશું, લેહ દષ્ટિથી ત્યાગીશું મમકાર જો.	મુનિવર. ૫
નય સાપેક્ષે જિનવર ધર્મ આરાધના, કરશે તે પામે સુખ નરને નાર જો; લાખ ચોરાશી પરિભ્રમણ દૂરે ટળે, મહામોહનો નાસે સર્વ વિકાર જો.	મુનિવર. ૬

(૫૫)

સમાનતા રાખો જગમાં નરનારીઓ,
ધર્મ કર્યાથી સફળ થશે અવતાર જો;
યુદ્ધિસાગર અનુભવ લીલા પાછંએ,
સદ્ગુણવરને વંદન વારંવાર જો.

મુનિવર. ૭

ગહુ'લી. ૪૮

મુનિવર ગહુ'લી.

(અલી સાહેલી—એ રાગ.)

મુનિવર વંદો, પંચ મહાવ્રત ધારી જિન આણુધરા,
ગુરુ ગુણુ ગાવો, અનુભવ અમૃત ભોગી જગમાં જયકરા;
ગુરુ દેશ વિદેશ વિહાર કરે, ગુરુ તારેને વળી આપ તરે,
ગુરુ પ્રવચનમાતા ચિત્ત ધરે. મુનિવર૦ ૧

ગુરુ દ્રવ્યભાવ સંયમ ધારે, મહામોહ વેગ મનથી વારે;
આલો જિનવાણી અનુસારે. મુનિવર૦ ૨

ગુરુ પંચાચારતણા ધોરી, ગુરુ કરમાં જ્ઞાન તણી દોરી;
કદી કરતા નહિ પરની ચોરી. મુનિવર૦ ૩

ગુરુ ઉપદેશો જનને યોધે, ગુરુ વૈરાગ્યે ચેતન શોધે;
લાગંતાં કર્મ સહુ રોધે. મુનિવર૦ ૪

ગુરુ ધ્યાન દશાથી ઘટ જાગે, રંગાતા નહિ લલના રાગે;
સાધે જિનલક્ષ્મી વૈરાગ્યે. મુનિવર૦ ૫

અન્તર્ ઋદ્ધિના ઉપયોગી, સાધે છે રત્નત્રયી યોગી;
પરમાત્મ અમૃતરસ ભોગી. મુનિવર૦ ૬

ગુરુ શુદ્ધોપયોગે નિત્ય રમે, પરભાવ દશામાં જે ન ભમે;
જે જ્ઞાનદશાતું જમણુ જમે. મુનિવર૦ ૭

ગુરુ ભાવદયાના છે દાતા, જ્ઞાતા ધ્યાતા ને જગત્રાતા;
નિશ્ચય દૃષ્ટિ નિજ ગુણુ રાતા. મુનિવર૦ ૮

(૫૬)

ગુરુવરજી જગમાં ઉપકારી, જે અનેકાન્ત મતના ધારી;
ધુલ્લિસાગર શુભ જયકારી.

મુનિવર૦ ૭

ગહુ'લી. ૪૯

મુનિ મહિમા.

(બહાલા વીર જિનેશ્વર—એ રાગ.)

મુનિવર વૈરાગી ત્યાગી જગમાં જયકાર છે રે,
ખરેખર બ્રહ્મદશાના ભોગી મુનિવર થાય છે રે;
જંગમ તીર્થ મુનિવર સાચું, પ્રેમ ધરી મુનિપદમાં રાચું,
જગમાં મુનિવર સાચા ઉપદેશક કહેવાય છે રે. મુનિવર૦ ૧

બાહ્ય ઉપાધિના જે ત્યાગી, અન્તર ગુણના જે છે રાગી;
સુખકર વૈરાગી શિવમંદિરમાંહિ જાય છે રે. મુનિવર૦ ૨

નિન્દા વિકથા દોષો વારે, આપ તરેને પરને તારે;
શાશ્વત સુખના સાધક જગમાંહિ વખણાય છે રે. મુનિવર૦ ૩

પરમ મહોદય ઋદ્ધિ ધારી, ભાવદયાના જે ઉપકારી;
બાધક યોગો ટાળી સાધકમાંહિ જાય છે રે. મુનિવર૦ ૪

સિદ્ધદશાના જે અધિકારી, વંદો પ્રેમે નરને નારી;
સાચી આત્મદશાના ભોગી, મુનિ વર્તાય છે રે. મુનિવર૦ ૫

આત્મજ્ઞાનમાં જે રંગાયા, અનુભવ અમૃત ધ્યાને પાયા;
પ્રેમે પરમભાવમાં ધ્યાન થકી રંગાય છે રે. મુનિવર૦ ૬

સંમક્તિ દાતા મુનિ ઉપકારી, ધ્યાન દશાના જે છે ધારી;
ભાવે ધુલ્લિસાગર મુનિવરના ગુણ ગાય છે રે. મુનિવર૦ ૭

(૫૭)

ગહુંદી. ૧૦

ગુરુ સ્તુતી.

(ઝેની રવિસાગર ગુરૂ વંદીએ—એ રાગ.)

ગુરૂ પંચ મહાવ્રત પાળતા, કરે દેશોદેશ વિહાર;	
પંચાચારને મનમાં ધારતા, ભાવે ભાવના ઉત્તમ આર.	ગુરૂ. ૧
ષટ્દર્શનને જે જાણુતા, જિન દર્શન સ્થાપે સાર;	
જ્ઞાન ધ્યાનમાં આયુ ગાળતા, કરે નિન્દાનો પરિહાર.	ગુરૂ. ૨
નર નારીને પ્રતિજોધતા, શુભ સંયમના ધરનાર,	
ત્રણ ગુપ્તિ ધારે ભાવથી, પંચ સમિતિ સંચરનાર.	ગુરૂ. ૩
પંચ ઇન્દ્રિયને વશમાં કરે, ધારે ગુપ્તિ પ્રહ્વાની ઝેશ;	
ટાળે ચતુર્વિધ કષાયને, આનંદે વિચરે હમેશ.	ગુરૂ. ૪
દ્રવ્ય ક્ષેત્રને કાલ ભાવથી, પાળે સંયમ સુખ કરનાર;	
ઉજ્જવલ ધ્યાને નિશદ્દિન રમે, શ્રુત જ્ઞાન રમણુતા સાર.	ગુરૂ. ૫
વૈરાગી ત્યાગી શિરોમણિ, ધન્ય ધન્ય મુનિ અવતાર;	
નિશ્ચયનય વ્યવહાર જાણુતા, હોશો વંદના વાર હબર.	ગુરૂ. ૬
મુનિવર વંદે ભવભય ટળે, શુભ મુનિ સુણો ઉપદેશ;	
બુદ્ધિસાગર સહગુરૂ વંદીએ, ગુરૂ જ્ઞાને સુખ હમેશ.	ગુરૂ. ૭

ગહુંદી. ૫૧

ગુરુવન્દન.

(રાગ ઉપરનો.)

ઝેનો ચાલો ગુરૂજીને વંદીએ, ઉપદેશે છે જિનધર્મ,	
સાધુ શ્રાવક ધર્મ જે ભાખતા, જેથી નાસે સઘળાં રે કર્મ.	ઝેનો. ૧
સાતનયથી મધુરી દેશના, દેવે ભવિજન સુખ કરનાર;	
બોધિબીજ હૃદયમાં વાવતા, ભાળે ધર્મના ચાર પ્રકાર.	ઝેનો. ૨

(૫૮)

નયલંગ પ્રમાણથી દેશના, વર્ષંતી ધનજલધાર;	
જીવ ચાતક પાન કરે ઘણું, થાવે ચિત્તમાં હર્ષ અપાર.	બેનો. ૩
સંસાર અસાર જણાવતા, દુઃખદાયક વિષય પ્રચાર;	
મહા મોહમદ્દ દુઃખ આપતો, ચેતો ચેતો ઝટ નરનાર.	બેનો. ૪
માયા મમતા દારૂ ઘેનમાં, નહીં સુજ્યું આતમ ભાન,	
આશા વેશ્યા કરમાંહિ ચઢ્યો, કર્મે થઈયો અતિ નાદાન.	બેનો. ૫
લાખ ચોરાશી ભમતાં થકાં, પામી મનુષ્યનો અવતાર;	
ચેતો ચેતો હૃદયમાં પ્રાણિયા, ગુરૂ કહેતા વારંવાર.	બેનો. ૬
ગુરૂ વસ્તુ ધર્મ ખતાવતા, તેનો આદર કરવો સાર;	
જાણી ધર્મ આચારમાં મૂકવો, સત્યધર્મ કરી નિર્ધાર.	બેનો. ૭
નિંદા વિકથાસહુ પરિહરી, સેવો ઉત્તમ ધર્મ આચાર;	
અુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ વંદીએ, ગુરૂ તારે અને તરનાર.	બેનો. ૮

ગહુંલી પર

જૈનધર્મ. ગહુંલી

(રાગ ઉપરનો.)

જૈનધર્મ હૃદયમાં ધારીએ, જેથી નાસે ભવલય દુઃખ;	
થાવે નિર્મલ આતમ ધર્મથી, પામે ચેતન શાશ્વત સુખ.	જૈન. ૧
લેહ છેદ આતમના જ્ઞાનથી, શુદ્ધ ચેતન ઋદ્ધિ પમાય;	
હોવે આતમ તે પરમાતમા, ભવોભવની ભાવટ જાય.	જૈન. ૨
જ્ઞાન દર્શન ચરણની સાધના, સાધુ શ્રાવકના આચાર;	
સાગર સરખા જૈનધર્મમાં, સર્વ દર્શન નદી અવતાર.	જૈન. ૩
સમુદ્રમાં સરિતા સહુ મળે, નદીમાંહિ ભજનાધાર;	
અંતરંગ ખડિરંગ ઉચ્ચ છે, જિન દર્શન જય જયકાર.	જૈન. ૪
સાપેક્ષ વચન જિનનાં સહુ, ષડ્દ્રવ્યના ધર્મ અનંત;	
એક ચેતન દ્રવ્ય ઉપાસીએ, એમ ભાષે છે ભગવંત.	જૈન. ૫

(૫૯)

વીતરાગ સેવે વીતરાગતા, નિજ ચેતનની પ્રગટાય;
 નાસે અશુદ્ધ પરિણતિ વેગળી, ભેદભાવ સકલ દૂર જાય. જૈન. ૬
 ગુરૂ વિનયે જ્ઞાનને પામીએ, શ્રદ્ધા ભક્તિથી ઉદ્ધાર;
 બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ સેવતાં, હોવે જિન શાસન જયકાર. જૈન. ૭

ગહુંલી. ૫૩

ધર્મોપદેશ ગહુંલી.

(સનેહી વીરજી જયકારી રે એ રાગ.)

ઝેની સદ્ગુરૂ વાણી સારીરે, સાકરથી પણ બહુ પ્યારીરે;
 કયાં કર્મ સહુ હરનારી, જિનેશ્વર ધર્મની બલિહારીરે;
 જેથી તરતાં નરને નારી. જિનેશ્વર. ૧
 દયા ધર્મ હૃદયમાં ધરીએરે, કદી વેંણુ જૂઠું ન ઉચ્ચરીએરે;
 કદી ચોરી પરની ન કરીએ. જિનેશ્વર. ૨
 પર પુરૂષથી પ્રેમ નિવારોરે, ધર્મ પતિવ્રતા મન ધારોરે;
 તેથી પામે ભવજલ પારો. જિનેશ્વર. ૩
 હેતુ પૂર્વક ધર્મ આદરીએરે, નિંદા વિકથા પરહરીએ રે,
 ઉત્તમ નીતિ સંચરીએ. જિનેશ્વર. ૪
 ધર્મ અર્થને કામ વિચારીરે, કરો મોક્ષ જવાની તૈયારીરે;
 ધર્મે ઝટ સુકિત થનારી. જિનેશ્વર. ૫
 દુર્જનની સંગ નિવારીરે, ભજો સજ્જનની સંગ સારીરે;
 વૈરાગ્યદશા ચિત્તધારી. જિનેશ્વર. ૬
 કેશ વિરતિપણું દિલધારીરે, જિન આજ્ઞાના અનુસારીરે;
 ઉત્તમ જન શિવ સંચારી. જિનેશ્વર. ૭
 ગુરૂ સેવો સદા ઉપકારીરે, શ્રદ્ધા ભક્તિ અવધારીરે;
 બુદ્ધિસાગર ગુરૂ જયકારી. જિનેશ્વર. ૮

(६०)

गङ्गुली. ५४

अमूल्य तत्त्व बोध.

(आधवञ्च सङ्केशो कङ्केशो श्यामने-ञ्चै राग.)

मुनि शुद्धने वंदन करवुं लावथी,
 विनय लङ्कितथी साधक सिद्धि थाय जे;
 प्रशस्त प्रेमे देवशुद्धने सेवीञ्चै;
 तन मन धनथी सेवो धर्म सहाय जे. मुनि. १

लेह ज्ञानथी लावो आत्म स्वइपने,
 अनंतशक्ति येतननी प्रगटाय जे;
 सर्वकालमां चिदानंद येतन कछो,
 येतन ज्ञाने वस्तु सर्व ज्ञाय जे. मुनि. २

आत्मज्ञानथी अणपाशे मिथ्यापणुं,
 अंतरना उपयोगे साचो धर्म जे;
 धामधूमथी धमाधमी आली रही,
 राग दोषथी गांधे लवो कर्म जे. मुनि. ३

सङ्गुणुदृष्टि सङ्गुणु धारी लीलञ्चै,
 उरचलावथी लावो आत्म द्रव्य जे;
 ह्येय ज्ञेय ने उपादेयना ज्ञानथी,
 साच्युं ते भाइं मानो कर्तव्य जे, मुनि. ४

उपशम सवर विवेक रत्न विचारीञ्चै,
 समतालावे करीञ्चै आत्म ज्ञान जे;
 लावहयाथी सत्य धर्म अवधारीञ्चै,
 आत्मोन्नतितुं कारण ज्ञाणु ध्यान जे. मुनि. ५

दुनियाभांछि दोषो ने सङ्गुणु लया,
 जेने जे इचै ते लेता लव्य जे;

(૬૧)

દુર્ગતિને સુગતિ પણ છે નિજ હાથમાં, સમજી ધારો ધર્મ એક કર્તાવ્ય જો.	મુનિ. ૬
આજકાલ કરતાં સહુ દહાડા વહી જશે, શ્વાસોર્ષાસે અમૂલ્ય જીવન જાય જો; જ્યારે ત્યારે આત્મોદ્ધમથી મોક્ષ છે, અંતરદષ્ટિ વાળો મન હિત લાય જો.	મુનિ. ૭
જેવી બુદ્ધિ તેવું સમજાશે સહુ, દષ્ટિ ભેદથી ભેદ પડે નિર્ધાર જો; બુદ્ધિસાગર સહુચર શ્રદ્ધા ધારતાં, શાશ્વત સિદ્ધિ પામે નરને નાર જો.	મુનિ. ૮

ગહુંલી. ૫૫

ગુરુ સ્તવનમ્.

(ઓધવજી સંદેશો કહેશો શ્યામને—એ રાગ.)

વંદુ વંદુ સમકિત દાતા સહુચર, પંચ મહામત ધારક શ્રી મુનિરાય જો; ઉપશમ શંગાજલમાં નિશદિન ઝીલતા, મનમાં વર્તે આનંદ અપરંપાર જો.	વંદુ. ૧
અનેક ગુણના દરિયા ભરિયા જ્ઞાનથી, પડે ન પરની ખટપટમાં તલભાર જો; સદુપદેશે સાચું તરવ જણાવીને, સંયમ અર્પી કરતા જન ઉદ્ધાર જો.	વંદુ. ૨
અન્તર્ના ઉપયોગે વિચરે આત્મમાં, યોગ્ય જીવને દેતા યોગ્યજ યોધ જો; અસંગ્યપ્રદેશે સ્થિરતા ધ્યાને લાવતા, સંયમ સેવી કરતા આસ્રવ રોધ જો,	વંદુ. ૩

(६२)

त्रस थावरना प्रतिपालक कङ्कामयी, लावहयानी भूतिं साधु भास जे; साता भ्राता त्राता माता सह्युङ्ग, सह्युङ्गना जनीये साया दास जे.	व'हु. ४
त्रणु लुवनमां सेव्य सदा श्रीसह्युङ्ग, द्रव्य लावथी स'यमना धरनार जे; लव जलधिमां उत्तम नौका सह्युङ्ग, सह्युङ्ग नौकाथी उत्तरो लव पार जे.	व'हु. ५
गुङ्ग लकितथी गुङ्गवाणी मनमां धरे, गुङ्ग लकितथी उत्तम कृण निर्धार जे; सह्युङ्ग द्रोही द्वेषी दुर्जन त्यागशो, परप्रह्वनी प्राप्ति शीघ्र थनार जे.	व'हु. ६
कलिकालमां गुङ्गनी लकित होहीवी, गुङ्ग लकतो पणु विरला ज्वन हेभाय जे; दृष्टि रागमां लूकी दुनिया भावरी, कस्तुरी मृग पेठे जहु लटकाय जे.	व'हु. ७
सह्युङ्ग दास जन्या वणु ज्ञान न स'पजे, समल सायो सार अहो नरनार जे; पुद्धिसागर सह्युङ्ग श्रद्धा लकितथी, उत्तरो प्राणी लवसागरनी पार जे.	व'हु. ८

गहुंली. ५६

जिनवाणी.

(जेनी रविसागर गुङ्ग व'दीये. जे राग.)

भाङ्ग मन मोह्युं जिनवाणीमां, अति आन'द घट उलरांय;
अन्य बात प्रसन्न न लागती, कोने दीलनी वात कडेवाय. भा. १

(૬૩)

લાગે વિષય વિકારો વિષ સમા, લાગે કુટુંબ માયા આળ;	
ગૃહાવાસ કારાગૃહ જેહવો, સહુ સ્વાર્થતણી છે ધમાલ.	મા. ૨
અજ્ઞાનથી મ્હારૂં જે માનિયું, તે મ્હારૂં નહીં પડી સુખ;	
નથી પડતું એન સંસારમાં, શુરૂ કહેછે ખુઝ ખુઝ.	મા. ૩
હાજીહા સહુ મોહ પ્રપંચની, જ્યાં ત્યાં મોહ ધર્તીંગ જણાય;	
જેણે ભણ્યું તેણે મન વાળીયું, શ્રુતજ્ઞાને સહુ સમજાય.	મા. ૪
નયસાપેક્ષે નવતત્ત્વને, ભણ્યું આદ્યું ઉપાદેય;	
બાહ્યભાવની ખટપટ ભૂલતાં, શુદ્ધ તત્ત્વ હૃદયમાં રેય.	મા. ૫
શિવપુર સંચરશું ધ્યાનથી, નિરૂપાધિકતામાં સુખ;	
નિર્ચંથ અવસ્થા આદરી, વેગે ટાળીશું ભવદુઃખ.	મા. ૬
સાગરમાં ગાગર ફૂટતાં, તે તો સાગરરૂપ સુહાય;	
ધુદ્ધિસાગર અન્તર આતમા, પરમાતમ પોતે થાય.	મા. ૭

ગહુંલી. ૫૭

શ્રી યશોવિજયજી ઉપાધ્યાયની.

(મદ આઠ મહામુનિ વારીએ, એ રાગ.)

પ્રેમે યશોવિજય શુરૂ વંદીએ, જે પંચમહાવ્રતધારીરે;	
સાલ સત્તરશતમાં જે થયા, ઉપાધ્યાય પદવી જયકારીરે.	પ્રે. ૧
બાર વર્ષ કાશીમાં જે ભણ્યા, વૈયાકરણી નૈયાયિક મોટારે;	
પ્રાકિંક શિરોમણિ પદ લહ્યું, કાઠી નાખે મિથ્યાત્વના ગોટારે.	પ્રે. ૨
દેશોદેશ વિહાર કર્યા ઘણા, શુભજ્જર માલવ હિંદુસ્થાનરે;	
મરૂધરમાંહિ વિચર્યા ઘણા, ટાળે પરવાહિ અભિમાનરે.	પ્રે. ૩
વિજયપ્રભસૂરીધર રાજ્યમાં, જિનશાસન ઉન્નતિ કીધીરે;	
અષ્ટોત્તરશત શુભ ગ્રંથને, રચી કીધી ધર્મ પ્રસિદ્ધિરે.	પ્રે. ૪
આનન્દધન મુનિવરને મળ્યા, અષ્ટપદી ત્યારે અનાઈરે;	
તેમ આનન્દધનજીએ રચી, જીએ જ્ઞાનતણી અધિકાઈરે.	પ્રે. ૫

(૬૪)

અધ્યાત્મસ્વરૂપમાં ઝીલતા, નિશ્ચય વ્યવહારમાં પૂરારે;
 વૈરાગી-ત્યાગી શિરોમણિ, જ્ઞાન ધ્યાન સમાધિમાં શૂરારે. પ્રે. ૬
 સત્તરશતપીસ્તાલીશમાં, મૌન એકાદશી સુખકારીરે;
 સ્વર્ગગમન ડલોધમાં કર્યું, એવા ગુરૂને જાઉં બલિહારીરે. પ્રે. ૭
 ઝોગણીસ પાંસઠની સાલમાં, એકાદશી ક્ષાગણ અબુવાળીરે;
 લેટી યશોવિજય ગુરૂ પાદુકા, મારા મનતો આજ દીવાળીરે. પ્રે. ૮
 એવા સદ્ગુરૂના ગુણ ગાવતાં, થાઉ અનુભવ અમૃત લોગીરે,
 બુદ્ધસાગર સંયમ શ્રેણિપર, ચઢે સમતા સમાધિએ યોગીરે. પ્રે. ૯

ગહુંડી. ૫૮

ઉપાધ્યાયજીની.

(સજની મોરી પાસ જિનેન્દર-એ રાગ.)

ગુરૂ મહારા યશોવિજય જયકારી રે,
 ગુરૂ મહારા દર્શનની બલિહારીરે;
 ગુરૂ મહારા પ્રતિબોધ્યાં નર નારીરે,
 ગુરૂ મહારા જગમાંહિ ઉપકારીરે. ૧
 ગુરૂ મહારા ઉપાધ્યાય પદ ધારીરે,
 ગુરૂ મહારા જગમાં મહા અવતારીરે;
 ગુરૂ મહારા અનુભવ અમૃત કયારીરે,
 ગુરૂ મહારા વાણી જગ હિતકારીરે. ૨
 ગુરૂ મહારા ગ્રંથ રચ્યા સુખકારીરે,
 ગુરૂ મહારા ધર્મની દેશના સારીરે;
 ગુરૂ મહારા ધ્યાન સમાધિ ખ્યારીરે.
 ગુરૂ મહારા મિથ્યાતમ હરે ભારીરે. ૩
 ગુરૂ મહારા વાણી હુઃખ હરનારીરે,
 ગુરૂ મહારા શિવપદ ક્રુવતા ભારીરે;

(૬૫)

ગુરૂ મહારા ત્યાગી દુનિયાદારીરે,	
ગુરૂ મહારા પરિણતિ ત્યાગી નકારીરે.	૪.
ગુરૂ મહારા દર્શન ઘો નિરધારીરે,	
ગુરૂ મહારા સહાય કરો અણુધારીરે;	
ગુરૂ મહારા તુજ આણુ શિવ ખારીરે,	
ગુરૂ મહારા મળજો ભક્તિ વિચારીરે.	૫
ગુરૂ મહારા ઉત્કૃષ્ટા અનગારીરે,	
ગુરૂ મહારા વર્તો પાદ વિહારીરે;	
ગુરૂ મહારા અરણ્ય લેજો સ્વીકારીરે,	
ગુરૂ મહારા ભક્તિ એક તમારીરે.	૬.
ગુરૂ મહારા આબ્યા ડભોઈ ચિત્તધારીરે,	
ગુરૂ મહારા મળીયા મંગલકારીરે;	
ગુરૂ મહારા બુદ્ધિસાગર અનગારીરે,	
ગુરૂ મહારા વંદન વાર હબરીરે.	૭

ગહુંદી. પદ

શ્રી યશોવિજયજો ઉપાધ્યાયજીની.

(અદી સાહેલી—એ રાગ.)

વાચકવરણ યશોવિજયણ મુનિવર વન્દન કીણએ;	
ધન્ય ધન્ય ખરા, ઉપાધ્યાય દર્શન કરતાં મન રીણએ,	
સંવતસત્તરશત જયકારી, જિન શાસનશ્વેતાંખરભારી;	
વાચક પ્રગટયા જગ સુખકારી.	વાચક. ૧
વૈરાગી, ત્યાગી, સૌભાગી, અન્તરદૃષ્ટિ ઘટમાં જાગી;	
જિનશાસન શોભાના રાગી.	વાચક. ૨
જંગમ તીરથ જ્ઞાની ધ્યાની, પરભાવતણા નહિ અભિમાની;	
શ્રુતજ્ઞાને વાત ન કેા છાની.	વાચક. ૩

(૬૬)

- ભાષા પુસ્તક રચના સારી, સંસ્કૃત ભાષામાં હુશિયારી;
શતથંથ રચ્યા જ્ઞાને ભારી. વાચક. ૪
- જિનસૂત્ર હાઈ અનુભવ જાણે, જે મત પોતાનો નહીં તાણે;
જે વર્તે ચઠતે ગુણકાણે. વાચક. ૫
- જિનશાસન જેણે અજવાળ્યું, શ્રુતતીરથ જીર્ણ થતું વાળ્યું;
નાસ્તિક પન્થોતું ખી ખાળ્યું. વાચક. ૬
- અનુભવ અમૃતરસના લોગી, જે સહજપણે અન્તરયોગી;
મિથ્યાત્વભાવના નહિ રોગી. વાચક. ૭
- મહાધર્મ પ્રભાવક જે શૂરા, શાબ્દિકતાર્કિક પંડિત પૂરા;
ચર્યાજ્ઞાને જે ભરપૂરા. વાચક. ૮
- બહુ દેશોદેશ વિહાર કર્યા, ઉપદેશે જીવ અનેક તર્યા;
ગુજર્નર દેશે જે બહુ વિચર્યા. વાચક. ૯
- સ્વર્ગમન ગામ ડલોઈ થયું, અવિચલ જેતું જગ નામ રહ્યું;
જીવંતાં શિવ સુખ દીલ લહ્યું. વાચક. ૧૦
- કાગણ એકાદશી અજવાળી, એગણીસ પાંચઠની લટકાળી;
ગામ ડલોઈ આવ્યા ગુણશાળી. વાચક. ૧૧
- શ્રીવાચકપદ વંદન કીધું, અનુભવઅમૃત પ્રેમે પીધું;
બુદ્ધિસાગર કારજ સિંધું. વાચક. ૧૨

ગહુલ્લી. ૬૦

ઉપાધ્યાયજીની.

(એ ગુણ વીરતણે ન વિસાડું—એ રાગ.)

- વંદુ સહુગુણ પદપંકજ, યશોવિજય જયકારીરે;
ઉપાધ્યાયજી જ્ઞાની ધ્યાની, ભાવદયા ઉપકારીરે. વંદુ. ૧

(૬૭)

અષ્ટોત્તર શત ગ્રંથ અધિક શુભ, સંસ્કૃત રચના સારીરે;	
જિન શાસનની ઉન્નતિ કીધી, સંવિગ્ન પક્ષ વધારીરે.	વંદુ. ૨
દર્શન જ્ઞાનચરણમાં લીના, પંચ મહાવ્રત ધારીરે;	
દ્રવ્ય ક્ષેત્ર કાલ ભાવ પ્રમાણે, પરમ પ્રભાવનાકારીરે.	વંદુ. ૩
નિશ્ચયને વ્યવહારમાં પૂરા, સાધન સાધ્ય વિચારીરે;	
જ્ઞાન ક્રિયાના સાધક શ્રા, પ્રગટયા મહા અવતારીરે.	વંદુ. ૪
તુજ વાણી અમૃત ગુણુખાણી, અનેકાન્ત નયધારીરે;	
તુજ ગ્રંથોના અભ્યાસક જન, અનુભવ લે નિર્ધારીરે.	વંદુ. ૫
જિનશાસનના ધોરી કલિયુગ, ગીતારથ અનગારીરે;	
દીર્ઘદંષ્ટિ જિનશાસન રક્ષક, ધ્યાને ઘટ ઉજિયારીરે.	વંદુ. ૬
પ્રાણુજીવન મુજ હૃદયના સ્વામી, જંગમ તીર્થ સુધારીરે;	
તુજ વિરહે મુજ ચેન પડે નહિ, દર્શન ઘો સુખકારીરે.	વંદુ. ૭
અનેકાન્તનય જ્ઞાન ખતાવી, સેવક શ્રદ્ધા વધારીરે;	
એ ઉપકાર તમારો ન ભૂલું, ભવોભવ તું હિતકારીરે.	વંદુ. ૮
અષ્ટ સિદ્ધિ ઋદ્ધિ શુભદાયક, સેવા ગ્રહી એક તારીરે;	
બુદ્ધિસાગર સહાય કરો ગુરૂ, વન્દુ વાર હજારીરે.	વંદુ. ૯

ગહુંલી. ૬૧

સાતવારની ગુરુ ગહુંલી.

(સ્વપતિ રામ હૃદયમાંહિ રહેજેરે—એ રાગ.)

પુરવના પુણ્યથી ગુરૂ દીકારે, મારા હૈયડામાં લાગ્યા મીઠા. પુરવ.	
સોમવારે તે સમતા આહરીએરે, પાપ કામો સહુ પરિહરીએરે;	
સામાયક શુદ્ધ ઉચ્ચરીએ.	પુરવ. ૧
મંગલવારે મોહને મારેરે, હૈયડામાંહિ હિમ્મત ધારેરે;	
બેગે વિષય વિકારો વારો.	પુરવ. ૨

(૬૮)

- પુષ્પવારે સુખુદ્ધિ વધારીરે, સુભો જિનવાણી સુખકારીરે;
નંકકી પામો ભવજલ પારી. પુરવ. ૩
- ગુરુવારે ગુરુ ગુણ ગાવોરે, હેતે કીજે ગુરુનો વધાવોરે;
લીજે સદ્ગુરુ ભકિતનો લહાવો. પુરવ. ૪
- શુક્રવારે આતમંરૂપ સાચુરે, લાગ્યું પુદ્ગલતું રૂપ કાચુરે;
રંગે શુદ્ધ સ્વરૂપમાં રાચું. પુરવ. ૫
- શનિવારે પ્રભુ ગુણ સેવોરે, મહને સાચો પ્રભુ ગુણ મેવોરે;
લક્ષ્ય ધારી હૃદયમાંહિ લેવો. પુરવ. ૬
- રવિવારે તે રાગ ન ધરીએરે, વૈર ઝેર બધાં પરિહરીએરે;
ગુરુજ્ઞાન વિચારીને તરીએ. પુરવ. ૭
- સાતવારો સદા એમ ગાશુરે, ગુરુવંદન પૂજન જાશુરે;
જ્ઞાન ધ્યાન રમણતા મ્હાશુ. પૂરવ. ૮
- સાચું સમકીત સહેજે વરીએરે, ચિદાનન્દ ચેતન ગુણ ધરીએરે;
પુદ્ગલસાગર ગુરુ અનુસરીએ. પુરવ. ૯

ગહુંલી. ૬૨

બાર માસ.

(રાગ હાં રે મારે આસો માસો શરદપુનમની રાતજે-એરાગ.)

- હાંરે મ્હારે કાર્તક માસે કરીએ કર્મનો નાશ જો,
આધિ વ્યાધિ ઉપાધિ સઘળી છાંડીએરે લોલ;
હાંરે મ્હારે માગસર માસે મમતા કરીએ દૂર જો,
હું ને મ્હારું છોડ્યાથી સુખ સંપન્નેરે લોલ. ૧
- હાંરે મ્હારે પોષ માસમાં આતમ ધર્મની પુષ્ટિ જો,
આતમ અનુભવ કીજે ગુરુમતા ગ્રહીરે લોલ;
હાંરે મ્હારે માઘ માસમાં મોહમલ્લની સાથ જો,
લડીએરે પુણ શુદ્ધ ધ્યાનના શસ્ત્રથીરે લોલ. ૨

(૬૯)

- હાંરે મહારે ક્ષાગણુ માસે આયુ ન ગાળો ફેકે જો,
ફરી ફરીને ફરીએ નહિ માન પાશમાંરે લોલ;
હાંરે મહારે ચૈતર માસે રાખો ચિત્તની શુદ્ધિ જો,
પરિહરોને ચિત્તની અચળતા સહુરે લોલ. ૩
- હાંરે મહારે વૈશાખે રાખો મનમાં વૈરાગ્ય જો,
વિવેક દષ્ટિ રાખી કારજ સહુ કરોરે લોલ;
હાંરે મહારે જ્યેષ્ઠ માસમાં જડશે આતમ રતન જો,
જેર જીલમને વૈર ઝેરને વારીએરે લોલ. ૪
- હાંરે મહારે આષાઢે અન્તરમાં ઉતરો ખેશ જો,
પાપારલો ત્યાગી સંવર આદરોરે લોલ;
હાંરે મહારે શ્રાવણ માસે પર્વ પબ્જસણુ આય જો,
સમતા રાખી કીજે કરણી ધર્મનીરે લોલ. ૫
- હાંરે મહારે ભાદરવામાં ભય નાસે સહુ દૂર જો,
ખમત ખામણે જીવે સર્વ ખમાવીએરે લોલ;
હાંરે મહારે આશો માસમાં શુભ અજવાળી રાત જો,
ધર્મ ધ્યાન ભક્તિમાં દિવસ ગાળીએરે લોલ. ૬
- હાંરે મહારે પ્યાર માસનો રાખોને રોજમેળ જો,
સરવૈયુ' કાઢો શુભ આતમ ધર્મતુ'રે લોલ;
હાંરે મહારે સહજુરૂ વાણી સુણીએ ધરી બહુ પ્રેમજો,
ગુરૂની વાણી મીઠી સાકર શેલડીરે લોલ. ૭
- હાંરે મહારે આતમ ધર્મનો લાગ્યો રંગ મજીઠ જો,
સમકિત શ્રદ્ધા વાસિત આતમ અનુભવ્યોરે લોલ;
હાંરે મહારે આનંદના ઉલરા ઘટમાં ઉલરાય જો,
ધુદ્ધિસાગર સહજુરૂ વાણી સાંભળીરે લોલ. ૮

(૭૭)

ગહુ'લી. ૬૩

પન્નર તિથીઓ.

(રઘુપતિ રામ હૃદયમાં રહેજોરે, એ રાગ.)

- સખી પડવા દિને પ્રભુ પૂજોરે, શુદ્ધ ગુરૂગમ જ્ઞાનથી ખુજોરે;
આઠ કર્મની સાથે જુઓ, સખી સુણો ધર્મની વાત સારીરે. ૧
- ધીજના દિને કામને ખાજોરે, જેહ કરતો વિષયનો ચાજોરે;
ખૂબ કામના વેગને ખાજો. સખી. ૨
- ત્રીજના દિન તરો ભવ દરીઓરે, જે જન્મ મરણથી ભરીઓરે;
આત્મજ્ઞાની સહજ સુખ વરીઓ. સખી. ૩
- ચોથે ચાર કષાયને વારોરે, વેગે વારો મનના વિકારોરે;
આવે તેથી ભવ દુઃખ આરો. સખી. ૪
- પાંચમે પાપને પરહરિઓરે, પાંચ જ્ઞાન હૃદયમાં ધરીઓરે;
પ્રભુ મહાવીર ગુણ અનુસરીઓ. સખી. ૫
- છઠે ષટકાય રક્ષણ કરીઓરે, ભાવ ભકિત હૃદયમાંહિ ભરીઓરે;
સમતા સામાયક વરીઓ. સખી. ૬
- સાતમે શુદ્ધ શ્રદ્ધા રાખોરે, સત્ય પ્રિય વિચારીને ભાજોરે;
કુડ કપટ ને કાઠી નાખો. સખી. ૭
- આઠમે આઠ મદને નિવારોરે, કરો અષ્ટ કરમ સંહારોરે;
કરો આતમનો ઉદ્ધારો. સખી. ૮
- નવમે નોકષાયને તણઓરે, ભલા ભાવથી ભગવંત ભણઓરે;
શીળની ગુપ્તિ નવ સણઓ. સખી. ૯
- દશમે દશવિધ ધરો ધર્મરે, શિવ નગરીનાં પામો શર્મરે;
નાસે સઘળાં અનાદિનાં કર્મ, સખી. ૧૦
- એકાદશીએ અંગ અગિયારરે, સુણીએ સમકિત સુખ સારરે;
તેથી થાશે સફળ અવતાર. સખી. ૧૧
- બારસે બાર વ્રતને ધરીઓરે, શુદ્ધ ગુરૂ સુખથી ઉચ્ચરીઓરે;
રાગ દ્રેષને હેતે હરીઓ. સખી. ૧૨

(૭૧)

તેરસે તેર કાઠીઆ વાશેરે, હડીલા થઈ જન્મ ન હારેરે;	
તરો ભાવે ખીબને તારો.	સખી. ૧૩
ચઉદશે શુદ્ધ ચેતના ચહીએરે, શુદ્ધ ચેતન લક્ષણ લહીએરે;	
ચઉદ વિદ્યા મનમાંહિ વહીએ.	સખી. ૧૪
પુનમદ્દિન પૂર્ણ સ્વરૂપીરે, બાણો આતમ રૂપારૂપીરે;	
એવી વાતો પ્રભુએ પ્રરૂપી.	સખી. ૧૫
તિથિ પન્નર ગાશે તે તરશેરે, વેગે આનંદ મંગળ વરશેરે;	
પૂર્ણ આતમ ઉજ્જવળ કરશે.	સખી. ૧૬
શહેર સુરતમાં સુખદાઈરે, તિથિ પન્નર પ્રેમથી ગાઈરે;	
બુદ્ધિસાગર સત્ય વધાઈ.	સખી. ૧૭

ગહુંલી. ૬૪

પ્રભુ પ્રેમ ખુમારી.

(રથુપતિ રામ હૃદયમાંહિ રહેજેરે—એ રાગ.)

પ્રભુરૂપ પ્રેમથી મહેંતો પરખ્યુરે, હોંશે હેયડું હવે બહુ હરખ્યું; પ્રભુ.	
ગખ્યાં સખ્યાંમાં પ્રેમ ન લાગેરે, વિષયો વિષ સરખા જ લાગેરે;	
વૈર જેર ન કોઈ પર બાગે.	પ્રભુ. ૧
ચિદાનન્દ સ્વરૂપ વિલાસીરે, મટી કાલ અનાદિ ઉદાસીરે;	
વિભુ વિમલેશ્વર વિશ્વાસી.	પ્રભુ. ૨
અજ અવિનાશી સુખકારીરે, આધિ વ્યાધિ ઉપાધિ સંહારીરે;	
નિર્ભય નિશ્ચલ રૂપ ભારી.	પ્રભુ. ૩
વાત વિકથામાં ચેન ન પડતુરે, બાહ્ય ઝઘડામાં સુખ ન બડતુરે;	
લાલચમાં ન મન લડથડતું.	પ્રભુ. ૪
સમતાનો લાગ્યો સંગ સારોરે, ટળ્યો કુમતિનો સંગ નકારોરે;	
ફહારા ઘટમાં થયો ઉજિયારો.	પ્રભુ. ૫
સાકારમાં સ્નેહ સવાયોરે, નિરાકારમાં નેહ લગાયોરે;	
હુંતો બહુ ભટકી ઘેર આયો.	પ્રભુ. ૬

(૭૨)

જડ સંગત ખોટી ઠરાઈરે, શુદ્ધ ચેતના સંગ સુહાઈરે; રંગોરગ રટનામાં રંગાઈ.	પ્રભુ. ૭
મહને ખાલુ' ન પીલુ' ભાવેરે, સુરતા પ્રભુ સંગ સુહાવેરે; ફેક પુલ્યામાં લેશ ન ફાવે,	પ્રભુ. ૮
નિત્ય આતમમાંહિ રમશુંરે, નહિ બાહ્ય વિષયમાંહિ ભમશુંરે; મનના વિકારોને દમશું.	પ્રભુ. ૯
ચઢી આતમ રંગ ખુમારીરે, થયો અનુભવ સુરતા ધારીરે; બુદ્ધિસાગર આનંદકારી.	પ્રભુ. ૧૦

ગહુંલી. ૬૫

ગુરુ સ્તુતિ.

(વિમળાચળ વાસી મહારા ંહાલા સેવકને-એ રાગ.)

જ્ઞાનવંત ભદંત મહંત, ંહાલા ગુરૂ શરણુ કરૂ શરણુ કરૂ, ભવસાગરમાં ઝાઝ મુજ રાખો ને લાજ, તુજ યોધે તરૂ યોધે તરૂ, ભવમાં ભટકયો બ્રાન્તિથી બહુ, પામી દુઃખ અપાર;	ંહાલા. ૧
ગુણ્યયોગથી નરભવ પાયો, ઉત્તમ કુળ અવતાર રાગ દ્વેશમાંહિ રંગાયો, મમતામાં મલકાઈ;	ંહાલા. ૨
ધમાધમીમાં ધસી પડાયું, અજ્ઞાનથી અથડાઈ. વિષય વિકારે કીધો વશમાં, કીધાં કર્મ અધાર;	ંહાલા. ૩
જીવ હિંસાનાં કર્મો કીધાં, ચોરી કરી બન્યો ચોર. મિથ્યાત્વે મુંઝાયો ભવમાં, પાખંડનો નહિ પાર;	ંહાલા. ૪
ક્રોધ, માન, માયા, લોભે હું, અથડાયો બહુ વાર. મ્હાઈ મ્હાઈ મિથ્યા માની, કીધાં કર્મ કરોડ;	ંહાલા. ૫
કામ રાગથી કુટાયો બહુ, નહિ કોઈ માહરી જોડ. લાગ્યયોગથી ગુરૂજી મળીયા, અડવડીયાં આધાર.	ંહાલા. ૬
રૂપ પરખાયું, પ્રતિબોધીને, કર્યો આતમનો ઉદ્ધાર.	ંહાલા. ૬

(૭૩)

ગહુલી ૬૬.

શ્રી મહાવીર સ્વામીના પાંચ વધાવા. પ્રારંભ.

(૧)

- હું તો મોહી રે નંદલાલ, મોરલી તાને રે. એ રાગ.
- વંદી જગજનની પ્રહ્લાણી, દાતા અવિચલ વાણી રે;
કલ્યાણક પ્રભુના ગુણ ખાણી, સુભુશુ ઉલટ આણી. ૧
- એહને સેવો રે, પ્રભુ શાસનનો સુલતાન એહને સેવોને;
જસ ઈંદ્ર કરે બહુ માન, એહને સેવોને. ૨
- એતો ભવોદધિ તરણ સુયાન, એહને સેવોને. ૨
- કીધું ત્રીજે ભવવર થાનક, અરિહા ગોત્ર નિકામ્યું રે;
તેહ અનુસરવા વરવા કેવલ, કરવા તીરથ જાયું. એહને. ૩
- કલ્યાણક પહેલે જગ વલ્લભ, ત્રણજાની મહારાય રે;
દશમા સ્વર્ગે વિમાનથી પ્રભુજી, ભોગવી સુરતું આય. એ. ૪
- જંબુદ્વીપે ભરતદ્વેત્રમાં, ક્ષત્રીકુળ સુખકાર રે;
શ્રી સિદ્ધારથ ત્રીશલા ઉદરે, લેવે પ્રભુ અવતાર. એહને. ૫
- ઐહ સુપન દેખે તખ ત્રિશલા, ગજ વૃષભાદિ ઉદાર રે;
હરખી જાગી ચિતે મનમાં, માને ધન્ય અવતાર. એહને. ૬
- બહુ ઉછરંગે જઇ પીયુ સંગે, સઘળી વાત સુણાવે રે;
સુભગે લાલ પુત્રનો હોંશો, પિયુના વચન વધાવે. એહને ૭
- સ્વમા ક્ષણ પુછી પાઠકને, ગર્ભ વહે નૃપરાણી રે;
દીપ કહે એમ પ્રથમ વધાવો, ગાવે સુર ઈંદ્રાણી. એહને. ૮

(૨)

શ્રાવણ વરસે રે સજની. એ રાગ.

- ખીજે વધાવે રે સુજની, એતર સુદ તેરશની રજની;
જન્મ્યા જનવર જગ ઉપકારી, હું જાઉં તેહની બલીહારી. ખી. ૧

10

(૭૪)

છાપ્પનદિગ કુમરી તિહાં આવે, પૂજી શુચિ જલશુ' નવરાવે;
 જીવો મહીધર લગે જીનરાયા, અવિચલ રહેજે ત્રિશલાના જાયા. ૨
 ગીરુઆ પ્રભુનું વદન નિહાળી, ચાલી ચુ'પે ચતુરા ખાળી;
 હરખયો સુરપતિ સોહમ સ્વામિ, જાણી જન્મ્યા જગ વીશરામી. ૩
 સુધોષા ઘંટા તવ વજડાવે, તતક્ષણ દેવ સહુ તિહાં આવે;
 પ્રભુ ગ્રહી કંચન ગિરિપર ઠાવે, સ્નાન કરી જીનને નવરાવે ખી. ૪
 એક કોડી ઉપર વળી જાણો, સાઠ લાખ સંખ્યા પરિમાણો;
 સહુ કલશા શુચિ જલશુ' ભરીયા, તતક્ષણ સોહમ સંશય ધરીયા. ૫
 ચિંતે લઘુ વય છે પ્રભુ વીર, કિમ સહેશે જલધારા નીર;
 વીરે તસ સંશય મન જાણી, કરવા ચિત્રીત અતિશય નાણી. ખી. ૬
 મહીધર નિજ અંગુઠે ચંખ્યો, તતક્ષણ મેરૂ થરથર કંખ્યો;
 માનું નૃત્ય કરે છે રસિયો, પ્રભુપદ ફરસે થઈ ઉલ્લસીયો. ખી. ૭
 જાણ્યું ઈંદ્રે સહુ વિરતંત, જોલે કરજોડી ભગવંત;
 ગુન્હો સેવકનો એ સહેજે, મિથ્યા દુઃકૃત એહનો હોજે. ખી. ૮
 સ્નાત્ર કરી માતાને સમર્પે, ઠવી પહોતા નંદીશ્વર દ્વીપે;
 પૂરણુ લાહોરે લેવા, અઠાઈ મહોત્સવ તિહાં કરેવા. ખી. ૯
 પુત્ર વધાઈ નીસુણી રાજ, પંચ શબ્દ વજડાવે વાજ;
 નિજ પરિકર સંતોષી વારૂ, વર્ધમાન નામ ઠવે ઉદારૂ. ખી. ૧૦
 અનુક્રમે જોગનવય જળ થાવે, નૃપતિ રાજપુત્રી પરણાવે;
 લોગવી પ્રભુ સાંસારિક લોગ, દીપ કહે મન પ્રગટયો જોગ. ખી. ૧૧

(૩)

ભવિ તુમે વંદા રે સૂરિશ્વર ગચ્છરાયા. એ દેશી.

હવે કલ્યાણક ત્રીભુ' જોલું, જગ ગુરૂ દીક્ષા કેરૂં;
 હર્ષિત ચિત્તે ભાવે ગાવે, તેહનું ભાગ્ય ભલેરૂં.

(૭૫)

- સહિ તુમ સેવો રે, કલ્યાણક ઉપકારી;
સંયમને સેવો રે, આતમને હિતકારી. ૧
- લોકાંતિક સૂર અમૃત વચણો, પ્રભુને એમ સુણાવે;
ખૂઝખૂઝ જગનાયક લાયક, ઇમ કહીને સમજાવે. સહિ. ૨
- એક કોડને આઠ લાખનું, દિન પ્રત્યે દિયે દાન;
ઇણી પરે સંવત્સર લગે, લઇને દીન વધારે વાન. સહિ. ૩
- નંદિવર્ધનની અનુમતિ લઇને, વીર થયા ઉજમાલ;
પ્રભુ દીક્ષાનો અવસર જાણી, આઠ્યા હરિ તત્કાળ. સહિ. ૪
- થાપી દિસી પૂરવને સાહમા, દીક્ષા મહોત્સવ કીધો;
પાલખીએ પધરાવી પ્રભુને, લાલ અનંતો લીધો. સહિ. ૫
- સુરગણ નરગણ ને સમુદાયે, દીક્ષાયે સંચરીયા;
માતા ધાવ કહે શિખામણ, સૂણુ ત્રીશલાના નાનડીયા. ૬
- મોહ મલ્લને જેર કરીને, ધરજે ઉજ્જવલ ધ્યાન;
કેવલ કમળા વહેલી વરજે, દેજે સુકૃત દાન. સહિ. ૭
- ઇમ શિખામણ સુણુતે સુણુતે, સુણુતે ખહુ નર નારી;
પંચ મુઠીનો લોચ કરીને, આપ થયા વ્રત ધારી. સહિ. ૮
- ધન્ય ધન્ય સિદ્ધારથ નંદન, ધન્ય ત્રિશલાના જાયા;
ધન્ય ધન્ય નંદિવર્ધન બંધવ, ઇમ બોલે સુરરાયા. સહિ. ૯
- અનુમતિ લેઇ નિજ બંધવની, વિચરે જગદાધાર;
સુમતે સુમતા ગુપ્તે ગુપ્તા, જીવદયા ભંડાર. સહિ. ૧૦
- સિંહ સમોવડ દુર્ધર થઇને, કઠિન કર્મ સહુ ટાળે;
જગ જયવંતો સાશન નાયક, ઇણી પરે દીક્ષા પાળે. સહિ. ૧૧
- દીક્ષા કલ્યાણક એ ત્રીજું, સહિ તુમે દિલમાં લાવો.
એમ વધાવો ત્રીજે સુંદર, દીપ કહે સહુ ગાવો. સહિ. ૧૨

(૭૬)

(૪)

અવિનાશીની સેજડીએ રંગ લાખ્યા સારી સુજનીલ, એ દેશી.

- ચોથું કલ્યાણુક કેવલનું કહું છું, અવસર પાગીલ;
જગ ઉપકારી જગબંધવને, હું પ્રણમું શીરનામી. સાં. ૧
- વૈશાખ શુદ્ધ દશમી ને દિવસે, પામ્યા કેવળ જ્ઞાનલ;
ખારજોયણુ એક રાતે આલ્યા, બાણી લાલ નિધાન. સાં. ૨
- અપાપા નયરીએ આવ્યા, મહસેન વન વિકસંતલ;
ગણુધર ને વલી તીરથ થાપન, કરવાને ગુણુવંત. સાં. ૩
- ભુવનપતિ વ્યંતર વૈમાનિક, જ્યોતિષી હરિ સમુદાયલ;
વીસ અત્રીશ દશદોય મલીને, એ ચોસઠ કહેવાય. સાં. ૪
- ત્રીગડાની રચના કરી સારી, ત્રીદશ પતિ અતિ ભારીલ;
મધ્ય પીઠ ઉપર હિતકારી, એકા જગ ઉપકારી. સાં. ૫
- ગુણુ પાંત્રીશ સહિત પ્રભુ વાણી, નિસુણુ છે સહુ પ્રાણીલ;
લોકાલોક પ્રકાશક વાણી, વરસે છે ગુણુબાણી. સાં. ૬
- માલકોષ ગુલ રાગ સમાજે, જલધરનીપરે ગાજેલ,
આતપત્ર પ્રભુ શીરપર રાજે, ભામંડલ છળી છાજે. સાં. ૭
- નીકી રચના ત્રણે ગઠની, પ્રભુનાં ચારે રૂપલ;
વલી કેવળ કમળાની શોભા, નિરખે સુરનર ભૂપ. સાં. ૮
- ઇંદ્રભૂતિ આદે સહુ મીલીને, જગન કરે ભૂદેવલ;
વિદ્યા વેદતણુ અભ્યાસી, અભિમાની અહંમેવ. સાં. ૯
- જ્ઞાની આવ્યા નિસુણીકાને, સનમે ગર્વ ધરંતલ;
આવ્યો ત્રિગટે વાદકરેવા, દીઠા જગ જયવંત. સાં. ૧૦
- તતક્ષણુ નામાદિક બોલાવે, ભુલ્ય સહુને બાણીલ;
ભુવાદિક સંદેહ નિવારી, થાપ્યો ગણુધરનાણી. સાં. ૧૧
- ત્રીપદી પામી પ્રભુ શીરનામી, દ્વાદશાંગી સુવિચારીલ;
પદ છ લાખ છત્રીસ સહસની, રચના કીધી સારી. સાં. ૧૨

(૭૭)

- ચાલો તે જોવાને જઈએ, વંદીને જગવીરજી;
વલી પ્રભુમીને સોહમ પટધર, ગૌતમસ્વામી વજીર. સાં. ૧૩
- નીરખી જે પ્રભુજની મુદ્રા, નરભવ સફલો કીજેજી;
પ્રભુજતું બહુ માન કરીને, લાલ અનંતો લીજે. સાં. ૧૪
- વારે વારે કહું છું તોપણ, તુંતો મનમાં નાણેજી;
મારા મનમાં હોશઅ છે, તે કેવલ જ્ઞાની બાણે. સાં. ૧૫
- સખી વયણે એમ થઈ ઉજમાલી, ચાલી સઘળી બાલીજી;
નિસુણી દશ આશાતના ટાલી, પ્રભુ વાણી લટકાળી. સાં. ૧૬
- ઈણીપરે ત્રીશ વરસ કેવળથી, બહુ નરનારી તારીજી;
ઇમ વધાવો ચોથો સુંદર, દીપ કહે સુખકારી. સાં. ૧૭

(૫)

આદિજનેંધર વિનતી હુમારી.

- કદ્યાણુક પાંચમું જીનજીનું, ગાવો હર્ષ અપાર વાલા;
જગવલ્લભ પ્રભુના ગુણુગાઈ, સફલ કરો અવતાર વાલા.
સાશન નાયક તીરથવંદો. ૧
- જગચાતકને દાન દીયંતા, વિચરંતા જગલાણુ વાલા;
મધ્ય અપાયા નગરી પધાર્યા, પ્રભુમેપદ મહિરાણુ વાલા. સા. ૨
- પ્રભુએ લાભાલાભ વિચારી, અણુપુછયો ઉપદેશ વાલા;
સોલ પહોર લગે અમૃતવાણી, વરસ્યા ભવિ ઉપદેશ વાલા. સા. ૩
- દીવાલી દીન મુકિત પધાર્યા, પામ્યા પરમાનંદ વાલા;
અજર અમર પદ જ્ઞાન વિલાસી, અક્ષય સુખનો કંદ, વાલા. સા. ૪
- એ પ્રભુ કર્તા અકર્તા લોકતા, નિજગુણે વિલસંત વાલા;
દર્શનજ્ઞાન ચરણુ ને વીરજ, પ્રગટયા સાદિ અનંત વાલા. સા. ૫
- છે આકાશ અસંખ્ય પ્રદેશી, તેહના ગુણુ છે અનંત વાલા;
એ તો એક પ્રદેશે સાદિખ, અનંત ગુણે ભગવંત વાલા. સા. ૬

(૭૮)

- એ પ્રભુ ધ્યેયને સેવક ધ્યાતા, એમાં ધ્યાન મિલાય વાલા;
ત્રિકળેગે પૂર્ણતા પ્રકટે, સેવક એ સમ થાય વાલા. સા. ૭
- ગાવો પાંચમો મોક્ષ વધાવો, ધ્યાવો વીરજીભુંદ વાલા;
શુભ લેશ્યાએ જગજુડ ધ્યાને, ટાળો ભવભયફુંદ વાલા. સા. ૮
- ઇમ પ્રભુ વીર તણાં કલ્યાણક, પાંચ ભવોદધિ નાવ વાલા;
શ્રી વિજયલક્ષ્મી સૂરિશ્વર રાજે, મેંગાયા શુભ ભાવ વાલા. સા. ૯
- શ્રી જીનગણધર આજ્ઞારંગી, કપુરચુંદ વીશરામ વાલા;
તસ આગ્રહથી હુર્ષિત ચિત્તે, ખંભાત નચરસુઠામ વાલા. સા. ૧૦
- પંડિત શ્રી ગુડ પ્રેમ પસાયે, ગાયા તીરથરાજ વાલા;
દીપવિજય કહે મુજને હોળે, તીરથ ફલ મહારાજ વાલા. સા. ૧૧

ઇતિ પાંચ વધાવા સંપૂર્ણ.

ગહુંલી ૬૭.

ધરે આવોજ આંખો મારીયો. એ રાગ.

- મહાવીરજી આવી સમોક્ષર્યા, રાજગૃહી નચરી ઉદ્યાન;
સમવસરણ દેવે રચ્યું, તિહાં ખેઠાં શ્રી વર્ધમાન. મહા. ૧
- વનપાલકે આપી વધામણી, હરખ્યો શ્રેણિક ભૂપાલ;
ગોતમ આદિ ગણધર, સાધ્વી છત્રીસ હનર. મહા. ૨
- રાજ ગજ શણગાર્યા લપપતા, તુર્યતણો નહિ પાર;
રાજ બહુ સામગ્રીયે સચર્યો, સાથે મંત્રી અભયકુમાર. મહા. ૩
- ઢોલ દહામા ગડગડે, સરણાઈ અતિહી રસાલ;
રાય ગજ થકી હેઠાં ઉતર્યા, આવી વાંદે પ્રેભુજીના પાય. મહા. ૪
- રાય ત્રણપ્રદક્ષણા દેઇ કરી, આવી ખેઠા સભા મોઝાર;
રાણી ચેલણા લાવે ગહુંઅલી, સાથે સખીયોનો પરિવાર. મહા. ૫

(૭૯)

રાણીયે ઘાટ ઝાઢયેરે ઘુંટા તણો, રાણી ચેલણાનો શણુગાર;
 રાણીયે કુકુમ ઘોલ્યા કુકાવટી, રાણીયે શ્રીફલ લીધું શ્રીકાર. મ. ૬
 રાણી ચેલણા પુરે ગહુંઅલી, મહાવીરને પાવલા હેઠં;
 રાણી બહુ પરિવારે પરીવરી, રાણી ગાવે ગીત રસાલ. મહા. ૭
 રાણી લળી લળી લીએરે લુંછણા, રાણી પૂજે પ્રભુજીના પાય;
 મહાવીરની દેશના સાંભળી, સમકિત પામ્યો નરરાય. મહા. ૮
 પ્રભુ તુમ સરિખા ગુરૂ મુને મળ્યા, મહારી દુર્ગતિ દુર પિલાય;
 પ્રભુ સેવક બાણી તારજે, મને મુકિત તણાં સુખ થાય. મહા. ૯

ગહુંલી ૧૮.

જીવાલિગમ સૂત્રની ગુંહલી.

ભવિ તુમે વંદારે સૂરિશ્વર ગચ્છરાય. એ રાગ.

સહિયર સૂણીયેરે જીવાલિગમની વાણી, મીઠી લાગેરે મુજને વીરની
 વાણી. એ આંકણી.

સુત્ર તણી રચના ગણુધરની, અર્થ તે વીરે ભાંખ્યા;
 ગૌતમ પૂછે જે કરજેડી, આતમ હિત કરી દાખ્યા. સ. મી. ૧

જીવ અજીવ તણીજ રચના, પૂછી ગૌતમ સ્વામી;
 નરકનિગોદ તણી જે વાતો, ભાંખે અંતરજમી. સ. મી. ૨

સાતે નરક તણાં દુઃખ ભાખ્યા, આતમ હિત કરી શીખ્યા;
 જે જે પ્રક્ષ પૂછે ગોયમ, તે તે પ્રભુએ ભાંખ્યા. સ. મી. ૩

પાંચ અનુત્તર તણી જે રચના, વિવિધ પ્રકારે ભાંખી;
 ભવિક જીવને સુણુવા કારણ, શ્રી જીન આગમ સાખી. સ. મી. ૪

મીઠી વાણીએ ગુંહલી ગાવે, વીરજીજીંદ વધાવે;
 સ્વસ્તિક પૂરે ભાવ ધરીને, અક્ષતે કરીને વધાવે. સ. મી. ૫

નૌતમપુરમાં રંગે ગાઇ, ગહુંલી ચઢતે ઉમંગે;
 કહે મુકિત જીનરાજની વાણી, સુણુજે અતિ ઉછરંગે. સ. મી. ૬

(૯૦)

ગહુ'લી ૬૯.

ભગવતી સૂત્રનું ગુ'હલી.

રાગ ઉપરનો.

- સહિયર સૂણીયેરે ભગવતી સૂત્રની વાણી;
પાતક હણીયેરે આતમને હિત આણી. એ આંકણી.
- સમકિત વંતતણી એ કરણી, ભવસાગર ઉદ્ધરણી;
નરક નિગોદ તણી ગતિ હરણી, મોક્ષ તણી નિસરણી. સ. ૧
- પંચમ અંગ વિવાહ પત્નિ, ણીજી ભગવતી નામ;
શતક એકતાલીસ બહુ ઉદ્દેસે, અનંતા અનંત ગુણુધામ. સ. ૨
- વીર જગતગુરૂ ગૌતમ ગણુધર, જોડી મોહનગારી;
પ્રશ્ન છત્રીશ હજાર પ્રકાસ્યા, વાણીની બલીહારી. સ. ૩
- ગંગ મુનિ સિંહા, મુનિવરના, પ્રશ્ન સરસ છે જોહમાં;
ભાવ ભેદ ષટ્ દ્રવ્ય પ્રકાસ્યા, અમૃત રસ છે એહમાં. સ. ૪
- સંગરામ સોની પ્રમુખ છે ભાવી, સમકિતવંત પ્રસિદ્ધા;
પ્રશ્ને કંચન મહોર ઠવીને, નરભવ લાવો લીધો. સ. ૫
- સ્વસ્તિક મુક્તાશ્લ શુ' વધાવો, જ્ઞાન ભક્તિ ગુરૂ સેવા;
ભગવતી અંગ સુણો બહુ ભાવે, આખો અમૃત મેવા. સ. ૬
- વીરક્ષેત્રના સકલ સંઘને, વિધન હરે વરદાઇ;
દીપવિજય કહે ભગવતી સુણતાં, મંગલકોટિ વધાઇ. સ. ૭

ગહુ'લી ૭૦.

- જીરે મારે દેશના દો ગુરૂરાજ, ઉલટ આણી અતિ ઘણી. જીરેજી.
- જીરે આવીયો હર્ષ ઉલ્લાસ, પૂઠ દેઇ સંસારને. જી. ૧
- જીરે વિલંબ ન કીજે ગુરૂરાજ, દાસ ઉપર દયા કરો; જી.
- જીરે મહેર કરો મહેરખાન, અમૃત વચને સીંચીયે. જી. ૨

(૮૧)

જીરે સુણુવા સૂત્ર સિદ્ધાંત, હેજે હીયડું ગહગહે.	જી.
જીરે જીમ મોરા મન મેહ, સીતાને મળે રામજી,	જી. ૩
જીરે કમલા મન ગોવિંદ, પારવતી ઇશ્વર જપે;	જી.
જીરે તિમ મુજ હૃદય મઝાર, જીન વાણી રૂચે ઘણી.	જી. ૪
જીરે નયગમ લાંગ નિશ્ચેપ, સુણુતાં સમકિત સંપજે;	જી.
જીરે ઉત્પાદ વ્યય ધ્રુવ રૂપ, સ્યાદાદ રચના ઘણી	જી. ૫
જીરે નવતત્વને ષટ્-દ્રવ્ય, ચાર, નિશ્ચેપે સસ નયે કરી;	જી.
જીરે નિશ્ચયને વ્યવહાર, ઇણી પેરે મુજ ઝોળખાવીયે.	જી. ૬
જીરે કૃપા કરો ગુરૂરાજ, તે સુણુવા ઇચ્છા ઘણી;	જી.
જીરે નિજ પર સત્તા રૂપ, ભાસે તે સુણુતાં થકાં.	જી. ૭
જીરે જીન ઉત્તમ મહારાજ, તે સુણુવા ઇચ્છા ઘણી;	જી.
જીરે પ્રગટે આતમ સ્વરૂપ, અભિયકુંચર ઇણી પરે લણે.	જી. ૮

ગહુંલી ૭૧.

વિમલગિરિ રંગે રસે સેવો. ઝે દેશી.

મુનિવર મારગમાં વસીયા, વસિ ઉન મારગથી ખસીયા;	
શિવ વહુ ખેલણ કે રસિયા.... મુનિ. ૧
વીત્યું ગુણુ ઠાણુ ખાળ, ભગવઇ અંગે સુવિશાલ;	
રહે પ્રમત્તે ઘણો કાલ.... મુનિ. ૨
અંતર મુહૂરત સ્થિતિ આવે, નિદ્રામાં ગુણુ પલટાવે;	
પણુ અપ્રમત્તતણે ભાવે મુનિ. ૩
દ્રવ્યભાવ સંજમ ધરિયા, જંગમ તિરથ સંચરિયા;	
પાખરિયા સિંહ કેસરિયા મુનિ. ૪
હુવિહા સિત સહે ન લહે, ઉખણુ પરિસહ વીસ સહે;	
મુનિવર આચારાંગ કહે મુનિ. ૫

(૮૨)

ચક્રવાલ દશવિધ પાલે, ચરણુ કરણુ ગુણુ અબ્જુઆલે,
 શૂન્ય દહન અવધિ ટાળેમુનિ. ૬
 એહવા મુનિવરને આગે, ચતુરા અક્ષર ફલ માગે;
 શ્રાવિકા મુનિ ગુણુ રાગેમુનિ. ૭
 ગહુંળી કરી નિજ મલ ઘોતી, વધાવતી ઝલકે મોતી;
 લળી લળી ગુરૂ સનમુખ જોતી....મુનિ. ૮
 આગમ રચણુ ગુણુ રમતી, ગુરૂ ગુણુ ગાતી મન ગમતી;
 શ્રી શુભવીર ચરણુ નમતીમુનિ. ૯

ગહુંલી ૭૨.

આર્ય દેશ નરભવ લહ્યા રે, શ્રાવક કુલ મનોહાર રે;
 જનની વાણી નિત્ય સુણે રે, ધન્ય તેહનો અવતાર. ગુરૂને જો.
 મોહ્યા મોહ્યા ત્રિભુવન લોક ગુરૂને જોલડીયે. ૧
 ઉઠી સવારે પ્રભુને નમે રે, કરે નવકારસી સાર રે;
 સોલ શણુગાર સજી કરીને, આવે ગુરૂ દરખાર. ગુરૂ. ૨
 નત્રણુ પ્રદક્ષિણા દેઈ કરીને, વાંદી જેસે ઠાય રે;
 ઉઠં હાથ અલગી રહીને, ગુંહળી કરવા જાય. ગુરૂ. ૩
 ચિંહુ ગતિ દુઃખ નિવારવા રે, મહા મંગલ ઉચ્ચાર રે;
 આઠ મંગળ માંહે વડોને, સાથીયો કીજે ઉદાર. ગુરૂ. ૪
 વધાવે ગુરૂ રાયને રે, પછે કરે પરચખાણુ રે;
 લુંછણીયા લટકે કરે ને, ભાવ લલો મન આણુ. ગુરૂ. ૫
 આગમ અરથને ધારતી રે, કરતી વિનય વિશેષ રે;
 એમ આતમને તારતી રે, સૌભાગ્ય લક્ષ્મી સુવિશેષ. ગુરૂ. ૬

+ સાડાત્રણુ.

(૮૩)

ગહુ'લી ૭૩.

આવો હરિ લાસરીયા વાલા. એ રેશી.

ચાલો સખિ વંદનને જઈએ, વંદીને પાવન થઈએ. ચાલો.એ આં.
 માતા ત્રિશલાના જાયા, ધર્મ ધુરંધર કહેવાયા;
 ગુણ શીલ વન માંહે આયાચાલો. ૧
 શોભા શી વરણુવું ખહેની, ત્રિભુવનમાં કીર્તિ જેહની;
 ખલિહારી જાઉં હું એહનીચાલો. ૨
 છાજે કેવલ ઠકુરાઈ, સાદિ અનંત ગુણ પાઈ;
 ગણુધર આગમમાં ગાઈચાલો. ૩
 સુર કોટિ સેવા કરતા, ઓગણીસ અતિશય અનુસરતા,
 ભાવે ભવસાયર તરતાચાલો. ૪
 ચૌદ હજાર મુનિ સંગે, ધારૂક ચરણુ કરણુ રંગે;
 શીલ સન્નાહ ધર્યાં અંગેચાલો. ૫
 શ્રેણિક ચેલણુ આવે, મુકતાફળ ભરીને લાવે;
 મંગલ આઠ કરી ગાવેચાલો. ૬
 ગાતા હુઃખ દોહગ ભાજે, મંગલ મહા મંગલ કાજે;
 ઈમ કહે દીપ કવિ રાજેચાલો. ૭

ગહુ'લી ૭૪.

ગચ્છરાયારે એ દેશી.

ચિત્ત સમરૂં સરસતી માયરે, વળી વંદુ સહુગુરૂ પાયરે;
 હું તો ગાઈશ તપગચ્છરાય રે.... ગ. ૧
 છત્રીસ ગુણુ ગુરૂ રાજેરે, ગૌતમ ગણુધર પટ છાજેરે;
 ગુરૂ પંચાચાર દીવાજે રે ગ. ૨

(૮૪)

ગુરૂ સારણુ વારણુ દાતારે, જીનરાજ સદા મન ધ્યાતારે;	
ગુરૂ સંયમ ધરમે છે રાતા રે....	ગ. ૩
ગુરૂ પંચ મહાવ્રત પાળેરે, ગુરૂ આતમ તત્ત્વ સંભાલેરે;	
ગુરૂ જીનશાસન અભુઆલે રે....	ગ. ૪
જેણે જ્ઞાનની દષ્ટિ નીહાળીરે, ગુરૂ દેશના દે લટકાળીરે;	
ગુરૂ પ્રતાપે કોડ દીવાલીરે	ગ. ૫
ગુરૂ મધુરે વચને વરસેરે, ભવ્ય જીવ તણા મન હરસેરે;	
ગુરૂ ગુણ સુણવા મન તરસેરે....	ગ. ૬
કરો ગહુ'લી ગચ્છપતિ આગેરે, વધાવો ગુરૂ મહાભાગેરે;	
ગાઓ મંગલ મધુરે રાગેરે	ગ. ૭
ગુરૂ ધન્ય આણુ'દી ખાઈ જાચારે, સાહેબ રાજકુલમાં સવાચારે;	
શ્રી વિજયલક્ષ્મી સૂરિરાચારે....	ગ. ૮
ગુરૂ પ્રેમ પદારથ પાચારે, જેણે ધર્મના પંથ બતાચારે;	
એમ દીપવિજય ગુણ ગાચારે....	ગ. ૯

ગહુ'લી ૭૫.

સખી રે મે' કૈતક દીકું; સાધુ સરોવર ઝીંલતા રે;
 સખી. નાકે રૂપ નિહાલતા રે, સખી. લોચનથી રસ જાણતા રે.
 સખી મુનિવર નારીશુ' રમે રે. ૧

સખી. નારી હીંચાળે કંતને રે, સખી. કંત ઘણા એક નારી રે;
 સખી. સદા યૌવન નારી તે રહે રે, સખી. વેશ્યા વિલુધા કેવલી રે. ૨
 સખી. આંખ વિના દેખે ઘણું રે, સખી. રથ ખેઠા મુનિવર ચલે રે;
 સખી. હાથ જળે હાથી ડુબી ગયો રે, સખી. કુતરીએ કેશરી હણ્યો રે.
 સખી. તરશો પાણી નવ પીયે રે, સખી. મારગ વિહુણો મારગ ચલે રે.
 સખી. નારી નપુંશક ભોગવે રે, સખી. અ'ખાડી ખર ઉપરે રે. ૪

(૮૫)

સખી. નર એકે નિત્ય ઉભો રહેરે, સખી. ખેઠો નથી નવી ખેસસેરે;
 સખી. અર્ધે ગગન વિચે તે રહેરે, સખી. માંકડે મહાજન ઘેરીયોરે.૫
 સખી. ઉંદરે મેઝ હલાવીયોરે; સખી. સૂર્ય અજવાળું નવિકરેરે;
 સખી. લઘુખંધવ ખત્રીશ ગયારે, સખી. શોકે ઘડી નહિં ખેનડીરે.૬
 સખી. શામલો હંસમેં દેખીયોરે, સખી. કાટ વલ્યો કંચન ગિરિરે;
 સખી. અંજનગિરિ ઉજ્જવલ થયારે, સખી. તોયે પ્રભુ ન સંભારીયારે.૭
 સખી. વયરસામી મુતા પારણેરે, સખી. શ્રાવિકા ગાવે હાલરાંરે;
 સખી. મહોટા થઇ અર્થ તે કહેજેરે, સખી. શ્રી શુભ વીરને વાલડારે.૮

ગહુડી. ૭૬

વીરની વાણી વિષે.

(જત્રીડા જત્રા નવાણું કરીયે રે—એ દેશી.)

સખી સરસ્વતી ભગવતી માતારે, કાંઈ પ્રભુમીજેં સુખ શાતા રે,
 કાંઈ વચન સુધારસ દાતા, ગુણવંતા સાંભળો વીર વાણી રે,
 કાંઈ મોક્ષતણી નિશાની. ગુ. એ આંકણી. ૧

કાંઈ ચોત્રીશમા જિન રાયા રે, સાથે ચૌદ સહસ મુનિરાયા રે,
 જેહના સેવે સુર નર પાયા. ગુ. કાં. ૨

સખી ચતુરંગ ફેજ સાથ રે, સખી આઠ્યા શ્રેણિક નર નાથ રે,
 પ્રભુ વંદીને હુઆ સનાથ ગુ. કાં. ૩

(૮૬)

બહુ સખી સંયુત રાણી રે, આવી ચેલણા ગુંજીખાણી રે,
એતો ભામંડલમાં ઉભણી. ગુ. કાં. ૪

કરે સાથીયો મોહનવેલરે, કાંઇ પ્રભુને વધાવે રંગરેલરે,
કાંઇ ધોવા કર્મના મેલ. ગુ. કાં. ૫

બારે પર્ષદાની સુણે વાણી રે, કાંઇ અમૃતરસ સમ બાચી રે,
કાંઇ કરવા મુકિત પટરાણી. ગુ. કાં. ૬

ગહુડી. ૭૭

મહાવીર દેશના

(અને હાંરે વાલોલ વાયે છે વાંસમી રે--એ દેશી.)

અને હાંરે વીરજી દીયે છે દેશના રે,
ચાલો ચાલો સહીયરનો સાથ;
સુરવર કોડા કોડિ તિહાં મલ્યા રે,
પ્રભુ વરસે છે ત્રિભુવન નાથ. વીર. ૧

અને હાંરે સમવસરણની શોભા શી કહું રે,
જિહાં મુનિવર ચૌદ હબર;
મહાસતી ચંદનખાલા માવડી રે.
સહ સાધવી છત્રીશ હબર. વીર. ૨

(૮૭)

અને હાંરે ગણધર પૂજ્ય અગ્યાર છે રે,
તેહમાં ગૌતમ સ્વામી વલ્લર;
ત્રણસેં, ચઉદપૂર્વી દીપતા રે,
શ્રુત કેવલી જગવડ વીર. વીર. ૩

અને હાંરે સાતશેં કેવલી જગત પ્રભાકરૂ રે,
તેતો પામ્યા છે ભવ પીર;
પાંચશે વિપુલમતિ પરિવાર છે રે,
સહુ પરિકર છે પ્રભુવીર. વીર. ૪

અને હાંરે આણુંદ શ્રાવક સમકિત ઉચ્ચરે રે,
વળી દ્વાદશ વ્રત જયકાર;
એક લાખ ઐગણશાઠ હબરમાં રે,
મુખ્ય શ્રાવક દઠ વ્રત ધાર. વીર. ૫

અને હાંરે સખી વચણે ઉજમાલી ખાલિકારે,
આવી વંદે પ્રભુજના પાય;
મહામંગલ પ્રભુજના આગલેં રે,
પૂરે ચઉ મંગલ સુખદાય. વીર ૬

અને હાંરે સાતમું અંગ ઉપાસક સૂત્રમાં રે,
પ્રભુ દીપવિજય કવિરાજ;
આણુંદ સરિખા દશ શ્રાવક કહ્યા રે,
લેહશે એક ભવેં શિવપુર રાજ. વીર. ૭

(૮૮)

ગહુ'લી. ૭૮

ષડાવશ્યક સૂત્રની.

- અહો મુનિ ચારિત્રમાં રમતા, શ્રી જિનઆણા સુધી ધરતા,
ક્રિયાસારમાં અનુસરતા. અહો. ૧
- ષડાવશ્યક સૂત્રતણી રચના, તે સાંભળો ભવિ એક મના,
બ્રાણી અમૃત રસ ઝરના. અહો. ૨
- પ્રથમ સામાયિક જે દાખ્યું, બીજું અઉવિસથથો ભાખ્યું,
તૃતીય વાંદણુ દિલ રાખ્યું. અહો. ૩
- પ્રતિક્રમણુ થોથે સુણતાં, કાઉસ્સગ્ગ પાંચમે અનુસરતાં,
છઠે પરચખખાણુ કરતાં. અહો. ૪
- ષડ્વિધ આવશ્યક જે ધારે, શુભ પરિણામે' અવધારે,
શ્રીજિન મારગ અભુવાલો. અહો. ૫
- સ્થાપના જ્ઞાનતણી માંડો, મમતા માયા દૂરે છાંડો,
તો સમતાવૃક્ષ હોયે જાડો. અહો. ૬
- ધણિપરે' સોહમની વાણી, ગહુ'લી કરે ચેલણા રાણી,
ગુરૂ સન્મુખ જેવે ગુણખાણી. અહો. ૭
- સીહોર નગરે' ગહુ'લી ગાઇ, કહે મુક્તિ મુણો ચિત્ત ભાઇ,
શ્રી જિન આણા ધરો ભાઇ. અહો. ૮

(૮૯)

ગહુ'લી ૭૯

સમોવસરણની

અરિહા આચારે, અંપાવનકે મેદાન,
સુરપતિ ગાચારે, શાસનકે સુલતાન—એ આંકણી.

સમવસરણ સુર મલી વિરચાવે, ફૂલ સચિત જલ થલનાં લાવે,
વિકસિત જીવુ સમ વરસાવે, ઉપર બેસે રે, મુનિમુખ પરવદા બાર;
પ્રભુ મહિમાયે' રે, પીડા ન હુવે લગાર,
તત્વાવતારી રે, પ્રવચન સારઉદ્ધાર. અ. ૧

પુરી શણગારી કૌણિક રાય, જલ છટકાયાં ફૂલ બિછાય,
સજી સામઠ્યુ' વંદન આય ઉવવાઠ સૂત્રે' રે;
દેશના અમૃત ધાર, ગૌતમ પૂછે રે, અંબડનો અધિકાર,
અદત્ત ન લેવેરે, સાત સયા પરિવાર. અ. ૨

પાણી છતે તરશાં વ્રત પાલી, ગંગા રેવત વચ્ચે સંધારી,
દેવલોકે' પંચમ અવતારી, અંબડનામે' રે;
તે સહુનો શિરદાર, અવધિજ્ઞાની રે, વૈક્રિયલગ્ધિ ઉદાર,
તાપસ વેશે રે, પાળે અણુવ્રત બાર. અ. ૩

તે ગુણદરિયા કૌતુક ભરિયા, કંપિલપુર માંહે સંચરિયા,
નિત્ય નિત્ય સહુ ઘર વસતી વરિયા, સહુકો જાણુરે;
અમ ઘર ઓચ્છવ થાય, ઘર ઘર હોશેરે, કૌતુક જોવા તે જાય,
દેવ ભવાંતર રે, અમંડ મુકિત વરાય. અ. ૪

સાંભળી હઠડે હર્ષ ભરાણી, બહુત સાહેલીની ઠંકુરાણી,
નામે' મુભદ્રા ધારણી રાણી, ચીર પટોલી રે;
પહેરી નિકટ તે જાય, ઘુઘટ ખોલી રે, અંજલિ શીશ નમાય,
કેશર ઘોલી રે, સાથિયે મોતી પૂરાય. અ. ૫

(૯૦)

ચતુરા ચઉમુખ ચિત્ત મિલાવે, મુકતાફલ દોય હાથ ધરાવે,
 શ્રી શુભવીરનાં ચરણ વધાવે, મંગલ ગાવે રે;
 રંભા અપહર નાર, જગતનો દીવો રે, વિશ્વંભર જયકાર,
 બહુ ચિરંજીવો રે, ત્રિશલા માત મલ્હાર.

અ. ૬

ગહુંલી. ૮૦

અથ શ્રી સ્થૂલભદ્રજીની.

- જરે મારે સ્થુલીભદ્ર ગુરુરાય, સાતમે પાટે સોહામણી જરે જ;
 જરે મારે ભદ્રબાહુ મુષ્ટિંદ, સંભૂતિ વિજય સૂરિતણા. જ. ૧
- જરે મારે પાટ વિશેષ સુખાણુ, શિયલગુણેં અલંકર્યા. જ.
 જરે મારે કોશ્યાને ખૂઝવી તામ, જનધર્મથી નવિ પડયા. જ. ૨
- જરે મારે જગમાં રાજ્યું નામ, ચારાશી ચોવીશી લગે; જ.
 જરે મારે સંધ ચતુર્વિંધ જાણુ, ઝોચ્છવ કરે ઉલટ અંગે. જ. ૩
- જરે મારે વાળે ઢોલ નિશાન, સરણાધ્યુ મધુર સ્વરે, જ.
 જરે મારે ગોરી ગાવે ગીત, સોહામણુ ગહુંલી કરે. જ. ૪
- જરે મારે ધન્ય સકડાલ પ્રધાન, ધન્ય લાછલદે માતને, જ.
 જરે મારે ધન્ય તે નાગર નાત, ધન્ય તે સિરિયા ભ્રાતને. જ. ૫
- જરે મારે ધન્ય જક્ષા પ્રમુખ, સાતે બહેનો સોહામણી, જ.
 જરે મારે સૂરીશ્વર શિરદાર, શ્રીશુક્લિભદ્ર શિરોમણી, જ. ૬
- જરે મારે ધ્યાન ધરો દિન રાત, એવા મુનિનું ખાંતશું, જ.
 જરે મારે લેશે મંગલમાલ, જે ગાવે નિત્ય ભાવશું જ. ૭

(૯૧)

ગહુ'લી. ૮૧

ચૂનડી.

આઠી સુરંગી ચૂનડી રે, ચૂનડી રાતી ચોલરે,
રંગીલી, લાલ સુરંગી ચૂનડી રે. ૧

ધુરાનપુરની બાંધણી રે, રંગાણી આરંગાબાદ રે. રંગીલી.
ચોલ મજકના રંગથી રે, કસુંબે લીધો હઠવાદ રે. રં. આ. ૨

સૂરત શેહેરમાં સંચર્યાં રે, બાતાં જિનવાણીને માટ રે, રંગીલી.
ચોરાશી ચોકને ચહુવટે રે, દીઠાં દોશીડાનાં હાટ રે. રં. આ. ૩

નણદી વીરાણને વીનવે રે, એ ચુનડીની હોંશ રે, રંગીલી.
ચૂનડીમાં હાથી ઘોડલા રે, હંસ પોપટ ને મોર રે, રં. આ. ૪

સમરથ સાસરે મૂલવી રે, પાસેં પીચુણને રાખ રે, રંગીલી.
સચકિત સાસુના કેણથી રે, સોનઈયા દીધા સવા લાખ રે. રં. આ. ૫

સાસૂણને સાડીઓ રે, નાની નણદીને ઘાટ રે, રં. આ.
દેરાણી બેઠાણીનાં બેડલાં રે, શોકયને લાવો શા સાટ રે, રં. આ. ૬

ચૂનડી ઓઢીને સંચર્યાં રે, બાતાં જિન દરબાર રે, રંગીલી.
માણકસુનિયેં કોડથી રે, ગાઇ એ ચૂનડી સાર રે. રં. આ. ૭

(૯૨)

ગહુ'લી. ૮૨

મુનિ ગુણ વિષે.

(મોતીવાલા ભમરજી—એ દેશી.)

ચરણુ કરણુશું શોભતા, મતધારી રે સુગુરુજી,	
ભવિજન માનસ હંસ રે;	
જગત ઉપકારીરે સુગુરુજી,	
જંગમતીરથ સાધુજી,	મ.
લોભતણા નહિં અંશ રે	જ. ૧
પડિરુવાદિક ગુણુ લયો,	મ.
પટકારણુ લીયે આહાર રે;	જ.
સમુદાયની ગોચરી,	મ.
જ્ઞાનરતન ભંડાર રે.	જ. ૨
ગીતારથ ગુરુ આગલેં,	મ.
વનિતા ધરિય વિવેક રે;	જ.
સરખી સાહેલિયેં પરવરી,	મ.
સમકિતની ઘણી ટેક રે.	અ.
આરિતક પીઠની ઉપરેં,	મ.
અનુભવ મુકતા પ્રવેત રે;	જ.
ચિહું ગતિ ચૂરણુ સાધીયો.	મ.
વધાવતી ધરી હેત રે.	જ. ૪
ગુણુવંતી ગાવે ગહુંઅલી,	મ.
મુનિગુણુમણિ ધરી હાથ રે;	જ.
શ્રી શુભવીરની દેશના,	મ.
સુણુતાં મળે શિવસાથરે.	જ. ૫

(૯૩)

ગહુ'ક્ષી ૮૩

ગણધર વંદન.

(વાડીના ભમરા દ્રાક્ષ મિઠી રે ચાંપાનેરની—એ દેશી.)

જરે કામની કહે સુણો કંથજી,
 જરે ફલિયા મનોરથ આજ રે;
 નણુદીના વીરા ગણુધર આઠ્યા છે આલો વાંદવા,
 જરે ભવોદ્ધિ પાર ઉતારવા,
 જરે તારણુ તરણુ ઝહાજરે.

ન. ૧

જરે ગુણુશૈલ્ય ચૈત્ય સમોસયાં,
 જરે વીરતણુ છે પટોધાર રે;
 જરે પાંચસેં ઝુનિ પરિવાર છે,
 જરે તીરથના અવતાર રે.

નં.

ન. ૨

જરે કંચન કામિની પરિહર્યાં,
 જરે પ્રગટયા છે ગુણુ વીતરાગરે;
 જરે પરિસહની ક્ષેજને જીતવા,
 જરે કર ધરી ઉપશમ ખડૂગ રે.

ન.

ન. ૩

જરે પ્રવચન માતાને પાલતા,
 જરે સમિતિ ગુપ્તિ ધરનાર રે;
 જરે મેઝગિરિ સમ મોટકા,
 જરે પંચમહાવ્રત ભાર રે.

ન.

ન. ૪

જરે સુરપતિ નરપતિ જોહને,
 જરે હોય કર જોડી હજૂર રે;
 જરે અમૃતસમી ગુઝની દેશના,
 જરે પાપ પડલ હોયે દૂર રે.

ન.

ન. ૫

(૯૪)

જીરે કામિની વયણુ રે મીઠંકાં,	
જીરે વાંઘા છે ગુરૂ ગણુધાર રે;	ન.
જીરે ગુરૂમુખથી સુણી દેશના,	
જીરે આનંદ અંગ અપાર રે.	ન. ૧
જીરે મુકતા ને રચણું વધાવતી,	
જીરે ગહુંલી ચિત્ત રસાલ રે;	ન.
જીરે નિજભાવ સુકૃત સંભારતી,	
જીરે જોહના છે ભાવ વિશાલ રે.	ન. ૭
જીરે દ્વીપવિજય કવિરાજી,	
જીરે પૃથ્વીનંદન બલિહાર રે;	ન.
જીરે ગૌતમ ગણુધર પૂજ્યાજી,	
જીરે વીરશાસન શણુગાર રે.	ન. ૮

ગહુંલી. ૮૪

જંગમતીથ મુનિ.

૧ સુણુ ગાવાલણી, ગારસડાવાલી રે ઉલી રહેને—એ દેશી.)

સુણુ સાહેલી, જંગમ તીરથ જોવા ઉલી રહેને,
મુનિ મુખ જોતાં, મન ઉલસે તન વિકસે આપણુ જોને, એ આંકણી છે.

થાવર તીરથ દુર્ગતિ વારે, પણુ ઘરુમેલી જઈયે ન્યારે,
વિધિયોગે ધ્યાન ધરે ત્યારે, સંસાર સમુદ્રથકી તારે. સુણુ ૧

(૯૫)

જંગમ મુનિ મારગમાં ફરતા, સંયમ આચરણા આચરતા,
 જગજીવ ઉપર કરૂણા ધરતા. પુણ્યશાલી ધર પાવન કરતા. સુણં ૨
 અનાચીરણુ આવન પરિહરતા, બોલે દશવૈકાલિક કરતા,
 ગણિ પેટી બહુ શ્રુતની ધરતા, મુખચંદ્રથકી અમૃત ઝરતા. સુણં ૩
 વર જ્ઞાન ધ્યાન હય ગય વરિયા, જપ તપ ચરણાદિક પરિકરિયા,
 વિરતી પટરાણી પર વરી ॥ મુનિરાજ સવાઈ કેશરીયા સુણં ૪
 સુવિહિત ગીતારથ ગુરૂ આગે, વિધિયોગે વંદે ગુણરાગે,
 કર કંકણુ પગ ઝાંઝર વાગે, ગહુંદી કરતાં અનુભવ જાગે. સુણં ૫
 કુંકાવટીયેં કેશર હેતી, કરી સ્વસ્તિક પાતકડાં ધોતી,
 વધાવતી ઉજ્જવલ મોતી, હળતી વલતી ગુરૂમુખ જોતી. સુણં ૬
 કલકંઠવતી મધુરા ગાવે, ગુણવંતી તિહાં ગહુંદી ગાવે,
 આ ભવ સૌભાગ્યપણું પાવે, શુભ વીર વચન હૈયડે ભાવે. સુણં ૭

ગહુંદી ૮૫.

મુનિ વંદન.

(પ્રભુજી વીરજીણુંદને વંદીયે—એ દેશી.)

સજની શાસન નાયક દિલ ધરી,
 ગાશું તપગચ્છ રાયા હો, અલબેલી હેલી.
 સજની જાણીયેં સોહમ ગણુધરૂ,
 પટધર જગત ગવાયા હો, અલબેલી હેલી.
 સજની વીર પટોધર વંદીયે. ॥ ૧ ॥ એ આંકણી.
 સજની વસુધાપીઠને ફરસતા,
 વિચરતા ગણુધાર હો. અં ૨૦

(૯૬)

છત્રીશ ગુણશુ' ખિરાજતા, છે ભવિજનના આધાર હો.	અં સં વીં ૨ સં
તખતે' શોહિ ગુરુરાજ જી, ઉદ્યો જિમ જગ ભાણુ હો;	અં સં
નિરખ'તાં ગુરુરાજને, ખૂંઝે જાણુ અજાણુ હો.	અં સં વીં ૩ સં
મુખડું શોહિ રે પૂરણુ શશી, આણીયાલાં ગુરુ નેણુ હો;	અં સં
જલધરની પેરે ગાજતા, કરતા ભવિજન સેણુ હો.	અં સં વીં ૪ સં
અંગ ઉપાંગની દેશના, વરસત અમૃતધાર હો;	અં સં
સુણુતાં સર્વનાં દીલ ઠરે, સંયમશુ' ધરે ખ્યાર હો.	અં સં વીં ૫ સં
શુભ શણુગાર સજી કરી, મોતીયડે ભરી થાળ હો;	અં સં
શ્રદ્ધા પીઠની ઉપરે, પૂરે ગહુ'લી વિશાલ હો.	અં સં વીં ૬ મં
સૌભાગ્ય ઉદયસૂરિ પાટના, ધારક ગુરુ ગુણુરાજ હો;	અં સં
શ્રી વિજયલક્ષ્મી સૂરિ'દજી, દીપવિજય કવિરાજ હો.	અં સં વીં ૭ સં

(૯૭)

ગહુલી ૮૬.

અધ્યાત્મ.

(ભવિ તુમે' વદો રે સખેધર જિનરાયા—એ દેશી.)

- અમૃત સરખી રે સુણીએ વીરની વાણી,
અતિ મન હરખી રે પ્રભુમો કેવલ નાણી. એ આંકણી છે.
- યોજનગામિની પ્રભુની વાણી, પાંત્રીશ ગુણુથી ભાંખે,
પૂરવ પુણ્ય અપૂરવ જેહનાં, પ્રભુવાણી રસ આખે. અમૃત૦ ૧
- જેહમાં દ્રવ્ય પદારથ રચના, ધર્માધર્મ આકાશ;
પુર્જલ કાળ અને વળિ ચેતન, નિત્યાનિત્ય પ્રકાશ. અમૃત૦ ૨
- દ્રવ્ય ગુણુ ને પર્યાય પ્રકાશે, અસ્તિ નાસ્તિ વિચાર,
નય સાતેથી માલકોષમાં, વરસે છે જલધાર. અમૃત૦ ૩
- ગુણુ સામાન્ય વિશેષ વિશેષે, હોય મલિ ગુણુ એકવીશ,
તસ ચઉ ભંગી ચાર નિક્ષેપે, ભાંખે શ્રીજગદીશ. અમૃત૦ ૪
- લિલલદ્દષ્ટાંતે ખેચર ભૂચર, સુરપતિ નરપતિ નારી,
નિજ નિજ ભાષાએ સહુ સમજે, વાણીની બલિહારી. અમૃત૦ ૫
- નંદિવર્દ્ધનની પટરાણી, ચઉ મંગલ પ્રભુ આગે,
પૂરે સ્વસ્તિક મુક્તાક્ષનો, ચડવા શિવગતિ પાગે. અમૃત૦ ૬
- ચઉ અનુયોગી આતમદર્શી, પ્રભુવાણી રસ પીજે,
દીપવિજય કવિ પ્રભુતા પ્રગટે, પ્રભુને પ્રભુતા દીજે અમૃત૦ ૭

ગહુલી ૮૭.

ચૂનડી.

હાંજી સમકિત પાલો કપાસનો,
હાંજી પેંજણ પાપ અદાર;

(૯૮)

હાંજી સૂત્ર ભણું રે સિદ્ધાંતવું,
 હાંજી ટાળો આઠ પ્રકાર,
 હાંજી શીયળ સુરંગી ચૂનડી. ૧

હાંજી ત્રણ ગુપ્તિ તાણો તાણો,
 હાંજી નલીય ભરી નવ વાડ;
 હાંજી વાણો વાણો રે વિવેકનો,
 હાંજી ખેમા ખુંટીય ખાય. હાંજી શીં ૨

હાંજી મૂલ ઉત્તર ગુણુ ધૂધરા,
 હાંજી છેડા વણોને ચાર;
 હાંજી ચારિત્ર ચંદો વચ્ચે ધરો,
 હાંજી હંસક મોર ચકોર. હાંજી શીં ૩

હાંજી અજબ ગિરાજે ચૂનડી,
 હાંજી કહો સખી કેટલું મૂલ્ય;
 હાંજી લાખે પણ લાલે નહીં,
 હાંજી એહ નહીં સમ તોલ. હાંજી શીં ૪

હાંજી પહેલી ચોઢી શ્રી નેમજી,
 હાંજી ખીજી રાગુલ નેમ;
 હાંજી ત્રીજી ગજસુકુમાલજી,
 હાંજી ચોંથી સુદર્શન શેઠ. હાંજી શીં ૫

હાંજી પાંચમી જંબુ સ્વાર્મીને,
 હાંજી છઠી ધનો અણુગાર;
 હાંજી સાતમી મેઘ મુનીસરૂ,
 હાંજી આઠમી એવંતી કુમાર. હાંજી શીં ૬

હાંજી સીતા કુંતા દ્રૌપદી,
 હાંજી દમયંતી ચંદનાખાલ;
 હાંજી અંજના ને પદ્માવતી,
 હાંજી શીયલવતી અતિસાર. હાંજી શીં ૭

(૯૯)

હાંજી અજ્ઞાન બિરાજે રે ચૂનડી,
 હાંજી સાધુનો શણુગાર;
 હાંજી મેઘ મુનીસર એમ ભણે.
 હાંજી શીયલ પાળો નર નાર.

હાંજી શી૦ ૮

ગહુ'લી ૮૮.

(રાગ ધોળા)

ઝેની સંચરતાં રે સંસારમાં રે,
 ઝેની સહશુર ધર્મસંજોગ, વધાવો ગહુ'અલી રે;
 ઝેની સદ્દહણા જિનશાસનની રે,
 ઝેની પૂરણ પુણ્ય સંજોગ. ૧૦ ૧
 ઝેની સમ સમ સંતોષ સાડી બની રે,
 ઝેની નવબ્રહ્મ નવરંગ ઘાટ, ૧૦
 ઝેની તપ જપ ચોખા ઉજલા રે,
 ઝેની સત્યવૃત વિનય સુપાટ. ૧૦ ૨
 ઝેની સમકિત સોવનથાલમાં રે,
 ઝેની કનક કચોલે ચંગ; ૧૦
 ઝેની સંવર કરો શુભ સાથીયો રે,
 ઝેની આણા તિલક અભંગ. ૧૦ ૩
 ઝેની સમિતિ ગુપ્તિ શ્રીફલ ધરો રે,
 ઝેની અનુભવ કુંકુમ ઘોલ; ૧૦
 ઝેની નવતત્વ હૃદયે ધરો રે,
 ઝેની ચરચો ચંદન રંગ રોલ. ૧૦ ૪
 ઝેની ભવજલ જેહમાં ભેદીયે' રે,
 ઝેની વિવેક વધાવો શાલ; ૧૦
 ઝેની વીર કહે જિન શાસને રે,
 ઝેની રહેતાં મંગલમાલ. ૧૦ ૫

(૧૦૦)

ગહુ'લી ૮૯.

મહામુનિરાજ શ્રી આત્મારામજી મહારાજની.

(સાંભળજો રે મુનિ સયમરાગી, ઉપશમ શ્રેણે અડિયારે-એ દેશી.)

ભહુ' થયું રે મારે સુગુરૂ પધાર્યા,

જિન આગમના દરિયા રે.

એ આંકણી.

જ્ઞાન તરંગે લેહેરો લેતા, જ્ઞાન પવનથી ભરિયા રે. ભહુ' ૧

આજ કાલમાં જે જિન આગમ, દ્રષ્ટિપંથમાં આવે રે,

ગહન ગહન એહના જે અર્થો, પ્રગટ કરીને બતાવે રે. ભ૦ ૨

શક્તિ નહીં પણ ભક્તિતણે વશ, ગુણુ ગાવા ઉલ્લાસાવું રે,

કર્મમૃત ગુરૂ ચરિત્ર સુણાવી, આનંદ અધિક વધાવું રે. ભ૦ ૩

દક્ષિણ દિશિ જ'બુદ્રીપમાંહિ, એહી ભરત મગર રે,

ઉત્તર દિશિ પંજળ દેશ જિહાં, લેહેરાં ગામ મનોહાર રે. ભ૦ ૪

ક્ષત્રિયવંશ ગણેશચંદ ધર, જન્મ લિયા સુખ ધામે' રે,

રૂપદેવી કુક્ષિશુકિતમાં, મુકતાફલ ઉપમાને રે. ભ૦ ૫

લઘુવયમાં પણ લક્ષણથી બહુ, દીપંતા ગુરૂરાયા રે,

સંગતિથી મળી ઢૂંઢક જનને, ઢકપંથ ધરાયા રે. ભ૦ ૬

સંવત ઓગણીશે' દશમાંહી, ઉજ્જવલ કાર્તિક માસે રે,

પંચમીને દિવસે લઈ દીક્ષા, જીવનરામ ગુરૂ પાસે રે. ભ૦ ૭

જ્ઞાન ભણ્યા વળી દેશ કિયાં બહુ, જૂનાં શાસ્ત્ર વિલોકી રે,

સંશય પડિયા ગુરૂને પૂછે, પ્રતિમા કેમ ઉવેળી રે. ભ૦ ૮

ઉત્તર ન મિલ્યા જબ ગુરૂજીને, જ્ઞાન કળા ઘટ જાગી રે,

સુમતિ સખી ઘટ આય વસી જબ, ઢૂંઢપંથ દિયા ત્યાગી રે. ભ૦ ૯

ધર્મ શિરોમણિ દેશે મનોહર, ગુર્જર ભૂમિ રસાલી રે,

જ્યાં આવી સુવિહિત ગુરૂ પાસે, મન શંકા સહુ ટાળી રે. ભ૦ ૧૦

પરમ કર્યો ઉપકાર તુંમે' બહુ, શ્રીગુરૂ આતમરાયા રે,

જયવંતા વરતો આ ભરતે, દિન દિન તેજ સવાયા રે. ભ૦ ૧૧

દુઃખમ કાળ સમે ગુરૂજી તમે, વચન દીવડા દીધા રે,

શાંતિવિજય કહે જેથી હમારા, વિષમ કામ પણ સિદ્ધા રે. ભ૦ ૧૨

(૧૦૧)

હરીયાળી.

વરસે કાંબલ ભીંજે પાણી—કાંબલી કહેતાં ઇંદ્રિય વરસે. પાણી કહેતાં જીવ કરમે ભારે થાય છે. એટલે ઇંદ્રિય રૂપ કાંબલ વરસતાં જીવરૂપ પ્રાણી કર્મજલથી ભીંજાય છે.

માછલીએ ખગ લીધો તાણી—માછલો તે લોભ ને ખગલો તે જીવ તેને સંસારમાં તાણી લીધો છે.

ઉડેરે આંખા કોયલ મોરી—ઉડી કહેતા સાવધાન થા ! આંખો કહેતાં જીવ, કોયલ કહેતાં તૃષ્ણા, મોરી કહેતાં વિસ્તારી.

કલીય સીંચતાં ક્લીચ ખીજેરી ?—કલી કહેતાં માયારૂપી કલી સીંચતાં લોભ ખેદરૂપ ખીજેરૂ વૃક્ષ ક્લેષો તે વાધ્યો.

ઢાંકણીએ કુંભારજ ઘડીયો—ઢાંકણી કહેતાં માયારૂપીએ તે માયાએ કુંભાર તે જીવ ઘડ્યો સંસારમાં લમાડ્યો.

લગડા ઉપર ગર્દભ ચઢીઓ—લગડો કહેતાં રાગદ્વેષ અભિમાન તે ઉપર ગર્દભરૂપ જીવ ચઢ્યો.

નીશા ધોવે ઓઠણુ રોવે—નિશા કહેતાં કાયા ધોવરાઈ એટલે જરા આવી, તેમ ઓઠણુ તે જીવ રોવે એટલે ખેદ પામે છે.

સકરો ખેઠો કૌતુક જોવે ॥ ૨ ॥—સકરો કહેતાં સઘળું કુટુંબ. ખેટું ખેટું વિનોદ જીવે છે પણ સાહ્ય કરી શકે નહીં તે જાણવું.

આગ ખળે અંગીઠી તાપે—ક્રોધરૂપ તે અગ્નિ ખળે અને અંગુઠો તે શરીર તાપે કહેતાં ઉત્તાપ પામે છે.

વિશ્વાનલ ખેઠો ટાઢે કંપે—વિશ્વાનળ તે કામાગ્નિ. તેણે કરી જીવ-વિષય વિષયવલ્લી ધુજે. ટાઢને વિષય તૃષ્ણારૂપ જાણવી.

ખીલો દુઝે ને ભેંસ વિલોએ—ખીલો તે જીવ પુણ્યે કરીને દુઝે. તેણે ભેંસ તે કાયા વિલોએ કહેતાં સુખ ભોગવે છે.

મીની ખેડી માંખણુ તાપે ॥ ૩ ॥—મીની તે માયા ને માંખણુ તે જીવ તેને તાપે તે સંસાર સમુદ્રમાં રોલાવે.

(૧૦૨)

વહુ વીઆઈ સાસુ જાઈ—વહુ તે કુમતી વ્યાઈ તે વ્યાપી તેણે
ચીંતારૂપી સાસુ ઉપાઈ.

લહુડેદેવરે માત નીપાઈ—લહુડેદેવરે તે. હલવા કરમી તે વારે માતાં
કહેતાં સુમતિ નીપજવે. લઘુકર્મીએ સુમતિ માતા
ઉત્પન્ન કરી.

સસરો સુતો વહુ હીંડાળે છે—સસરો તે જીવ સુતો તે પ્રમાદ, તિહાં
વહુ તે સુમતી જીવને હીંડાળે છે.

હાલો હાલો. સોભાવી જોલે ॥ ૪ ॥—એમ કહે છે કે હાલો હાલો
એટલે ઉદ્ધમ કરો. કાળ હુંકરો આવે છે.

સરોવર ઉપર ચઢી ખીલાઈ—સરોવર કહેતાં શરીર તેના પર ઉપર
ચઢી. કેતા વ્યાપી ખીલાઈ કેતાં જરા.

ખંભણુ ઘરે ચંડાલી જાઈ—ખંભણુ કહેતાં જ્ઞાનવંત જીવ એહને
ઘરે ચંડાલી કે કદાચહ ઉપજવે છે. જ્ઞાનવંત જીવને કદા-
ચહના રૂપ ચંડાલી ઉત્પન્ન થઈ.

કીડી સુતી પોલી ન માવે—કીડી તે માયા, ને સુતી કહેતાં વિસ્તાર
પામી પોળ કહેતાં કાયા તે અંદર સમાતી નથી ઘણી
વિસ્તારી.

ઉંટ વણી પરનાલે જાવે—ઉંટ તે લોભ વ્યાપારાદીક પાપ તે પર-
નાળે વહી જાય છે.

ડોકરી હુઝી ભેંસ વહકે ॥ ૫ ॥—ડોકરી તે ચિંતા હુઝે તે વારે ભેંસ
કહેતાં કાયા સુકાય.

ચોરે ચોરે ને તવાર ખાંધી મુકે—ચોર તે મન ચોરી કરે. ને પાપ
કરે છે તે તવાર કહેતાં શરીર બંધનપણું પામે છે.

એ હરિઆલી જે નર જાણે—એ હરિઆલી કોઈ ચતુર હોય તે જાણે.
મુખે કવિ દેપાલ વખાણે—મુખે દેપાલ કવિ અર્થ કરીને તેને વખાણે
છે. કવી ઇમ વખાણે—ઈતિ હરિઆલી સંપૂર્ણમ્.

(૧૦૩)

હરીયાળી.

- સખીરે મેં તેા કૌતિક દીકું—વજ સ્વામી છ માસના આશરે હતા તે વારે સુનંદાએ ધનગિરિ સાધુને આપ્યા. તે સાધ્વીના ઉપાશ્રયે પાલણે સુવારીને શ્રાવિકાઓ હિંચાળતી થકી હાલરડાં ગાતી ગાંઠામાંહે સખીઓને કહે છે કે હે સખી ! મેં કૌતુક દીકું.
- સાધુ સરોવર ઝીલતારે—સ્નાન વળ્યું છે તેા પણ મુનિ સમતા જળ ભરેલા ઉપશમ સરોવરમાં ઝીલે છે.
- સ. નાકે રૂપનિહાલતારે—તપસ્યાએ કરી સંલિપ્ત શ્રાતાદિક લખ્ધિઓ ઉપજી છે તેવા મુનિ તે આંખ મીંચી હોય ને નાશિકાએ કરી નેત્રતું કામ કરે રૂપાદિક જીવે.
- સ. લોચનથી રસ જાણુતારે—નેત્રે કરી રસેન્દ્રીનું કામ કરે એટલે દીઠા થકી-મીઠો-ખાટો રસ માલમ પડે. એકેન્દ્રીએ પાંચે ઇન્દ્રીનું કામ કરે પુનઃ પાંચ ઇન્દ્રિતું જ્ઞાન થાય,
- સ. મુનિવર નારીસુ રમેરે. ગા. ૧—વિરતિરૂપી જે નારી તે સાથે મુનિરાજ સદૈવ નિરંતર રમે છે.
- સ. નારી હીંચાળે કંથનેરે—સમતા સુંદરી તે નારી પોતાનો આત્મા રૂપી જે ભતાર તેને ધ્યાનરૂપ હીંચાળે યેસારીને હીંચાળે છે.
- સ. કંથ ઘણા એક નારીનેરે—તૃષ્ણારૂપીણી જે સ્ત્રી તેણે જગતના સર્વ જીવને ભતારૂપે કર્યા છે સર્વને પરણી છે.
- સ. સદા યોવન નારી તે રહેરે—વળી મોટું કૌતુક છે કે તૃષ્ણાનારીને પરણેલા અનેક સંસારી જીવે મૃત્યુ પામ્યા પણ તે સ્ત્રી સદા યોવનવન્તી છે. કદાપિ વૃદ્ધપણું પામેજ નહીં.
- સ. વેશ્યા વિલુદ્ધા કેવલીરે. ગા. ૨—મુક્તિ રૂપીણી સ્ત્રી અનંત સિદ્ધાંતે ભોગવી માટે વેશ્યા તે સાથે કેવલજ્ઞાની લુપ્ધ થયા તે જીવે ફરી સંસારમાં આવતા નથી.

(૧૦૪)

- સ. આંખ વિના દેખે ઘણુંરે—કેવલજ્ઞાનીને દ્રવ્યેન્દ્રિયનું પ્રયોજન નથી તે માટે આંખ તે નેત્ર, તેણે જોયા વિના પણ દેખે છે. જ્ઞાન નેત્રે કરી જગતને દેખે છે.
- સ. રથ બેઠા મુનિવર ચલેરે—અઠાર હજાર સીલાંગ રથ તેમાં બેઠા થકા મુનિરાજ મુક્તિ માર્ગ લખી ચાલે છે.
- સ. હાથ જલે હાથી ડૂબીઓરે—અર્ધ પુદ્ગલ માંહે સંસાર તે તોથ જલ સંસાર કહીએ, તે જીવઉપશમ શ્રેણે ચઢતો થકા સરાગ સંજમે પડતો કદાચિત્ મિથ્યાત્વ પામે તે મુનિયો હાથી સરિખા હાથ જલે ડુબ્યા જાણવા.
- સ. કુતરીએ કેશરી હણ્યોરે. ગા. ૩—નિંદ્રારૂપી કુતરીએ ચૌદ પૂર્વ-ધર સરીખા કેશરી સિંહને હણ્યા એટલે પ્રમાદ યોગ્યે ચૌદ પૂર્વધર સંસારમાં ભમે છે.
- સ. તરશ્યો પાણી નહિ પિએરે—સંસારી જીવ અનાદિ કાળથી તર-શ્યો છે, તેને ગુરૂ વાણીરૂપ અમૃત પાણી પાય છે પણ પીતોં નથી.
- સ. પગ વિહુણો મારગ ચલેરે—શ્રાવક તથા સાધુનો ધર્મ એ બે પગ માંહેલો એકે પગ સાજો નથી અને આત્મા પરભાવના માર્ગે ચાલે છે તે બહુ દુઃખને પામે છે.
- સ. નારી નપુંસક ભોગવેરે—મન નપુંસક છે ચેતનારૂપી સ્ત્રીને ભો-ગવે એટલે મન સહચારી ચેતના થયાં ઇચ્છાએ વિષયાદિકને વિલસે છે.
- સ. અંબાડી ખર ઉપરેરે ॥ ૪ ॥--ભવાભિનંદી દુર્ભવ્ય અથવા અભવ્ય અથવા અરોચક કૃષ્ણ પક્ષીઆ મનુષ્યને ગર્હલ કહી-એ તેને ચરિત્ર દેવું તેને ગર્હલ ઉપર અંબાડી જાણવી.
- સ. નર નિત્ય એક ઉભો રહેરે--સદૈવ એક પુરૂષ ઉભોજ છે, તે કેમ કે ચૌદ રાજ લોકરૂપ એક નર છે તે મધ્યેજે કદ્યા અને કહેશે તે સર્વે ભાવ છે. એવા લોક પંચાસ્તિકાય મધ્યે ઉર્ધ્વ

(૧૦૫)

અધોતીર્થાયથોકતાગમ પ્રમાણે પણ તે પુરૂષ આકાર છે. જેમ પુરૂષ પગ બે પહોળા કરી કેડે બે હાથ થાપી ઉભો રહે તે આકારે બાબુવો.

સ. બેઠો નથી નવી બેસશેરે—સાન્ધતો લોક છે તે પુરૂષ ઉભો તે આકારે છે માટે લોક પ્રકાશમાં પુરૂષ કહી બોલાવે છે તે બેઠો નથી તેમ બેસશે નહિ.

સ. અર્ધ ગગન વચ્ચે તે રહે રે—ઉર્ધ્વ અધોતિર્થો એમ ચોક્કર અલોક છે મધ્યે લોક છે માટે અનંતપ્રદેશ આકાશ તે વચ્ચે અધર લોક રહ્યો છે.

સ. માંકડે માઝન ઘેરીબિરે ॥ ૫ ॥—વહેવારીઆ ભવ્ય જીવન મનુષ્ય દેવ તિર્થઆદિ ગતિ પામ્યા થકા રહે છે તે માઝન કહિએ તેને કંદર્પરૂપ માંકડે સંસારમાં ઘેરી રાખ્યા છે, મુકિત બવા દે નહીં.

સ. ઉંદરે મેરૂ હલાવીઓરે—પંચ મહાવ્રતના ધારણુહાર મુનિરાજ છે તે કદાચિત્, સંજવલને ઉદયે અતિચારરૂપ ઉંદર બે લાગે તો પંચમહાવ્રતરૂપ મેરૂ હાલે અને સંજવલન કષાયોદય રૂપ ઉંદર તે ઉત્તર ગુણ વિરાધે.

સ. સુરજ અજવાળું નવિ કરેરે—એકેન્દ્રિયાદિક પંચેન્દ્રિયાવત્ સંસારી જીવને તિરોહીતભાવે કેવલજ્ઞાન છે. પણ આવિભાવ થયા વિના આત્મામાં અજવાળું કરતું નથી. કેવલ તે સૂર્ય.

સ. લઘુ બંધવ બત્રીસ ગયારે—એમ અજ્ઞાનમાં, સંસારમાં રહેતાં વયરૂપ બળહાનિ પામ્યું, વળી જીભ પછી જનમ્યા, એવા જે બત્રીસ દાંત તે નાનાભાઈ. બત્રીસ પ્રથમજ ગયા.

સ. શોક ઘટે નહિ બેનડીરે ॥ ૬ ॥—બત્રીસ ભાઈ ગયા તોપણ મોટી બેન જે જીભ તે વૈરાગ્ય પામી નહીં, આહારાદિક લાલચ થઈ પણ લવલવને લટપટ ઘટી નહિ; એટલે ચેતનને જરા આવી તો પણ ચેતતો નથી.

(૧૦૬)

- સ. સાંભલો હંસ મે' દેખીઓરે--સમકિત વિના આત્મારૂપી જે હંસને કાળોજ કહીએ અથવા કૃષ્ણપરિણામે ચેતનરૂપ જે હંસ તે કાળોજ દીસે છે.
- સ. કાટ વલ્યો કંચનગિરિરે--અઠી દ્વીપમાં એક હજાર કંચન ગિરિ છે તેવા નિર્માળ આત્માના અસંખ્ય પ્રદેશ છે, તેને કર્મરૂપ કાટ વલ્યો છે માટે સંસારી કહેવાણો.
- સ. અંજનગિરિ ઉજવલ થયારે--અંજનગિરિ શિખરરૂપ માયાના શ્યામ કેશ તે પણ ઉજવલ થયા, જરાએ કંપવા લાગ્યો. મરણને લગતો થયો.
- સ. તોએ પ્રભુ ન સંભારીઆરે ॥ ૭ ॥--તોપણ સ્ત્રી, પુત્ર, ધર, ધન, લીલાને વાંછે છે, પ્રભુ સ્મરણ કર્યું નહિં, ધર્મની સામગ્રી પામ્યા છતાં મનુષ્ય ભવ એળે ગુમાવ્યો.
- સ. વચર સ્વામી પાલણે સુતારે--વચર કુમાર બાળપણે ભાવચારિત્રી યાચકા પારણે સુતા છે.
- સ. શ્રાવિકા ગાવે હાલરારે--શ્રાવિકા સાધ્વી પાસે લણ્ણતી થકી કુંવરને હીંચોળતી થકી એ કુલરૂપ હાલરડાં ગાય છે.
- સ. થઈ મોટા અર્થ તે કહેજેરે--વળી કહે છે કે વજ્રકુમાર તમે મોટા થજો, ચરિત્ર લેજો ને હરીયાળીનો અર્થ કહેજો.
- સ. શ્રી શુભ વીરને વાલડારે ॥ ૬ ॥--એમ કવિ પંડિત શુભવિજય ગણિ શિષ્ય વીરવિજય ગણિને એ અર્થ વલલલ વચન છે.

ઇતિ કુલડાં હરિયાળી સંપૂર્ણ.

(૧૦૭)

હરીઆળી.

ચેતન ચેતો ચતુર ચઘોલા—હ ચેતન ચતુર વાક્યે શિક્ષાને સમજ્ને.
ચતુર ચઘોલે જે નર ખીજે—ચતુરની ચતુરાઈએ જે મૂર્ખ અણુસ-
મજ્ણે કરી ખીજે.

મૂરખ વાતે હધકું રીજે—અને ચાર મૂર્ખા મળે તેની વાતે જેતું
મન રીજે.

તેહને શી શાખાશી દીજે ॥ ૧ ॥ ચે ॥—તે મૂર્ખને પંડીત શી રીતે
શાખાશી આપે ? મૂર્ખ છે, ગર્હલ છે, એવી રીતે શાખાશી
દીએ, માટે મૂર્ખ આગળ શાસ્ત્ર તે શસ્ત્રરૂપ છે માટે ચતુર
હાય તો સમજ્ને.

પાયે ખોટે મેહલ અણુવે—આત્મા મનુષ્ય ભવ પાત્રી સમકિતરૂપ
પાયા વિના ચરણુ સિતરી રૂપણી ચિત્રશાળા મેહલ અણુવે
એટલે ચારિત્ર મેહલ ન શોલે.

થંલ મલોખે માલુ જડાવે—વળી દાન, શીલ, તપ, ભાવ એ ચાર
થંલ ચોખા નથી, મલોખા સરીખા છે તે ઉપર વ્રતરૂપ માળ
જડાવે.

વાઘની ખોડે બાર મુકાવે—પરમાધામીરૂપ વાઘ સામા વસે છે,
તોપણ એ વિરતીનાં બારણાં ઉઘાડાં મુકે તે મૂર્ખ છે.

વાંદરા પાસે નેવ ચલાવે ॥ ૨ ॥ ચે ॥—મનરૂપ ચપલ વાંદરાં પાસે
પાપ ઠાંકવારૂપ નેવ ચલાવે છે તે કેમ ઠંકાએ.

નારી મોટી કંથ છે છોટો—સંસારમાં તૃષ્ણારૂપિણી નારી મોટી છે,
અને આત્મારૂપ ભત્તાર લઘુ કહેતાં નાનો છે.

નાવે ભરતાં પાણીનો લોટો—અજ્ઞાની જીવને ઉપશમ જલનો લોટો
ભરતાં ન આવડે.

પુંજ વિના વેપાર છે મોટો—જ્ઞાનરૂપ પુંજ ધન વિના કષ્ટક્રિયારૂપ
વેપાર મોટો કરે છે.

(૧૦૮)

કહોં કેમ ધરમાં નાવે ઠોઠો ॥ ૩ ॥ ચે ॥—તે માટે ધરમાં ઠોઠો કેમ નાવે ? અજ્ઞાની કષ્ટ કરતાં દુર્ગતિ જાય.

આપ થઇને બેટીને ધાવે—આત્મારૂપ પિતાથી કર્મની બહુલતાએ કુમતિનામા બેટી થઇ તેને જીવ ધાવે છે.

કુલવંતી નારી કંત નચાવે—તે બેટી ધરમાં ધંધ લગાવે છે તેવારે અશુભ ચેતના સ્ત્રી પરણ્યો તે સ્ત્રી આત્મારૂપ ભર્તારને નચાવે છે.

વરણ અઠારનું એકું આવે—તે સ્ત્રીના જોરે અનંતા સિદ્ધની એકં આય છે એટલે પુદ્ગલાભિનંદી થયો, સંસારી અવસ્થામાં સિદ્ધના અનંત જીવોએ આહારાદિક પુદ્ગલો લક્ષણ કરી વમેલા તે પુદ્ગલરૂપ એકંને અશુદ્ધ ચેતનાયોગે જીવ ભોગવે છે.

નાગર બ્રાહ્મણ તે કહાવે ॥ ૪ ॥— શુદ્ધ સ્વરૂપી આત્મા જીવત્વપણે છે તોપણ નાગર તે સિદ્ધ જોવો કહેવાય છે.

મેરૂ ઉપર એક હાથી ચઢીઓ—સંજમ શ્રેણિ માર્ગરૂપ મેરૂ તે ઉપર શ્રાદ્ધ પૂર્વધર મુનિરૂપ હાથી ચઢ્યો છે.

કીડીની કુંકે હેઠો પડીઓ—પણ નિદ્રા રૂપીણી કીડી તેહની પુંકે હેઠો પડીઓ એટલે પ્રમાદ વશે કરી સંસારમાં પડ્યા, કહ્યું છે કે—

ચડદસ વ્વીઆદારગાય

મળનાર્ણાવીયરાગાવિ ।

હુંતિ પમાય પરવસા

તયનંતરમેવ ચડગડ્યા ॥ ૧ ॥

હાથી ઉપર વાંદરો બેઠો—આરિત્રરૂપ હાથીપર અભવ્ય જીવ રૂપ વાંદરો બેઠો એટલે અભવ્ય આરિત્રે બેઠો ક્રિયા બલે નવ શ્રેવે-યકે જાય છે.

(૧૦૯)

ક્રીડીના દરમાં હાથી પેઠો—હાથી સરીખા ચૌદ પૂર્વધર તે પ્રમાદ
ચોગે નિગોદરૂપી ક્રીડીના દરમાં પેસે છે.

ઢાંકણીએ કુંભારજ ઘડીઓ—માયારૂપી ઢાંકણીએ આત્મા ચતુર હતો
પણ કુંભાર કર્યો.

લગડા ઉપર ગઢાંલ ચઢીઓ—તે કુંભારને ઘરે મનરૂપ ગઢાંલ છે તે
રાગદ્રેષરૂપી લગડા ઉપર ચઢ્યું છે.

અંધો દરપણમાં મુખ નીરખે—અજ્ઞાન અંધ આત્મા ધ્યાનરૂપ દર્પ
ણમાં મુખ બુદ્ધિ છે, એટલે અજ્ઞાન સહિત એવા જે
અતીત લોક સમાધિ ચઢાવે છે, પણ તેને જ્ઞાન વિના
શુદ્ધ સમાધિ પ્રાપ્ત થતી નથી અને આત્માનું સ્વરૂપ
દેખાતું નથી.

માંકડુ બેકુ નાણું પરખે ॥ ૬ ॥ ચે ॥—તેમ વળી જૈન શાસન પામ્યો
તોપણ શી સિદ્ધાઈ થઈ? ચપળ ચિત્તે અતિવિષયી હતો
નવ તત્વાદિક નાણું પરખે એટલે નાણું તો ચોખું પણ વ્રત-
ધારી ચપલ મર્કટ એ કૌતુક.

સુકે સરોવર હંસ તે મહાલે—જ્ઞાન ઉપશમ જલ રહિત સંસારમાં
મૃગતૃષ્ણા, સમાન ધન, સ્ત્રી સુખરૂપ સરોવરે જીવરૂપ
હંસ માલે છે. અથવા પડવાઈ મુનિ ચારિત્ર સરોવરથી
બ્રહ્મ થયા તે સંસારમાં વિષયરૂપ સુકે સરોવરે રતિ
પામે છે.

પર્વત ઉડી ગગને ચાલે—તે બ્રહ્મ ચારિત્રીઆ પર્વત સરિખા સંય-
મથી બ્રહ્મ એવા પડવાઈ થયા ત્યારે એકેન્દ્રિયપણે આકાશે
રજળે છે.

છછુંદરીથી વાઘ તે ભડક્યો—તે મુનિ અવધિ મનઃપર્યાવધર પૂર્વધર
વાઘ સરખા હતા, પણ માયારૂપ છછુંદરીથી ભડકયા,
સંસારે પડયા.

(૧૧૦)

સાચર તરતાં ઝાઝ તે અટકયાં ॥ ૭ ॥ ચે ॥—તે મુનિ ચારિત્રરૂપી ઝાઝ ભવસમુદ્ર તરતા હતા, તેમાં માનરૂપ ગિરિએ ભટકાણા તેથી અટક્યા છે, તે કોઈક કાળે ભારંડ પક્ષીરૂપ જ્ઞાની મળશે ત્યારે તરશે.

સુતર તાંતણે સિંહ બંધાણો—સિંહ સરિખા આદ્ર કુમારાદિક સુતરના તાંતણે બંધાણા, ઘરવાસે વશ્યા એ ભાવ.

છીલર જળમાં તારૂ મુંઝાણા—ઉપશમ શ્રેણિ પડી વજતાં સંસાર અલ્પ કર્યો છે, તોપણ સરાગ સંજમે દેવગતિ પામ્યા એ થોડા જલમાં તારૂ થઈ મુંઝાણો.

ઉંઘણુ આળસુ ઘણું કમાયો—તે માટે જે પ્રાણી પંચેન્દ્રિયોના વિષય દેખવા સાંભળવા ઉંઘણુ મુનિ વળી નવિન કર્મ બંધ કરવા આળસુ મુનિ તે કેવળજ્ઞાનરૂપ ધન કમાયા.

ક્રીડીએ એક હાથી જાયો ॥ ૮ ॥ ચે ॥—તે વારે ચરમ ગુણુઠાણે ચરમ શ્રેણિરૂપ ક્રીડીએ સિદ્ધત્વરૂપ હાથી જન્મ્યો એટલે સિદ્ધ સ્વરૂપી જીવ થયો.

પંડીત એહનો અર્થ તે કહેજ્યો—પંડિત કહેતાં પંડિતપણું હોય તો એહનો અર્થ કહેજો.

નહીં તો બહુ શ્રુત ચરણે રહેજો—નહિંતર ગીતાર્થ ડાહ્યા પાસે રહેજો તેથી તેનો અર્થ પામશો.

શ્રી શુભ વીરવું શાસન પામી—શ્રી વીર પરમાત્માવું શાસન પામી.

બાધા પીધાની ન કરો ખામી ॥ ચે ॥—બાધા પીધાની ખામી ના રાખવી એટલે જ્ઞાન અમૃત ભોજન અને ઉપશમ જલ પીધાની કમી નથી, માટે તે ભોજન તથા પાણી વાપરવા અહર્નિશ ઉદ્યમવંત થવું તેમાં ખામી રાખવી નહિ. શ્રી શુભવિજ્ય ગણિ શિષ્યપંડિતશ્રી વીરવિજ્ય ગણી કહે છે. ઇતિ ભાવાર્થ.

ઇતિ શ્રી હરિઆણી સંપૂર્ણ.

શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરજી ગ્રન્થમાળામાં પ્રગટ થએલા ગ્રન્થો.

	પૃષ્ઠ	
૧. ક ભજન સંગ્રહ ભાગ ૧ લો.	૨૦૦	૦-૮-૦
× ૧. અધ્યાત્મિક વ્યાખ્યાનમાળા.	૨૦૬	૦-૪-૦
× ૨. ભજનસંગ્રહ ભાગ ૨ નો,	૩૩૬	૦-૮-૦
× ૩. ભજનસંગ્રહ ભાગ ૩ નો.	૨૧૫	૦-૮-૦
× ૪. સમાધિ શતકમ્.	૩૪૦	૦-૮-૦
૫. અનુભવ પચ્ચિશી.	૨૪૮	૦-૮-૦
૬. આત્મપ્રદીપ.	૩૧૫	૦-૮-૦
૭. ભજનસંગ્રહ ભાગ ૪ થો.	૩૦૪	૦-૮-૦
૮. પરમાત્મદર્શન.	૪૩૨	૦-૧૨-૦
૯. પરમાત્મજ્યોતિ.	૫૦૦	૦-૧૨-૦
×૧૦. તત્ત્વબિંદુ.	૨૩૦	૮-૪-૦
×૧૧. ગુણાનુરાગ. (આવૃત્તિ ખીજી)	૨૪	૦-૧-૦
×૧૨-૧૩. ભજનસંગ્રહ ભાગ ૫ મો તથા જ્ઞાનદીપિકા.	૧૯૦	૦-૬-૦
×૧૪. તીર્થયાત્રાનું વિમાન (આવૃત્તિ ખીજી)	૬૪	૦-૧-૦
૧૫. અધ્યાત્મ ભજનસંગ્રહ.	૧૯૦	૦-૬-૦
×૧૬. ગુરુઓધ.	૧૭૨	૮-૪-૦
×૧૭. તત્ત્વજ્ઞાનદીપિકા.	૧૨૪	૦-૬-૦
૧૮. ગહુલીસંગ્રહ.	૧૧૨	૦-૩-૦
×૧૯-૨૦. શ્રાવકધર્મસ્વરૂપભાગ ૧-૨ (આવૃત્તિ ત્રીજી)	૪૦-૪૦	૦-૧-૦
×૨૧. ભજન પદ સંગ્રહ ભાગ ૬ ઠો.	૨૦૮	૦-૧૨-૦
૨૨. વચનામૃત.	૩૦૮	૦-૧૪-૦
૨૩. યોગદીપક.	૨૬૮	૦-૧૪-૦
૨૪. જૈન ઐતિહાસિક રાસમાળા.	૪૦૮	૧-૦-૦
૨૫. આનન્દધન પદસંગ્રહ ભાવાથ સહિત.	૮૦૮	૨-૦-૦
૨૬. અધ્યાત્મ શાન્તિ (આવૃત્તિ ખીજી)	૧૩૨	૦-૩-૦
૨૭. કાવ્યસંગ્રહ ભાગ ૭ મો.	૧૫૬	૦-૮-૦
×૨૮. જૈનધર્મની પ્રાચીન અને અર્વાચીન સ્થિતિ.	૯૬	૦-૨-૦
×૨૯. કુમારપાલ ચરિત્ર (હિંદી)	૨૮૭	૦-૬-૦
૩૦ થી ૩૪. સુખસાગર ગુરુગીતા.	૩૦૦	૦-૪-૦

(૨)

૩૫. પદ્મવ્ય વિચાર.	૨૪૦	૦-૪-૦
૩૬. વિજયપુર વૃત્તાંત.	૯૦	૦-૪-૦
૩૭. સાયરમતી કાવ્ય.	૧૬૬	૦-૬-૦
૩૮. પ્રતિસા પાલન,	૧૧૦	૦-૫-૦
૩૯-૪૦-૪૧. જૈનગચ્છમત પ્રબંધ. સંઘપ્રગતિ. જૈનગીતા.	૧-૦-૦	૧-૦-૦
૪૨. જૈન ધાતુપ્રતિમા લેખ સંગ્રહ.	૧-૦-૦	૧-૦-૦
૪૩. મિત્રમૈત્રી,	૦-૮-૦	૦-૮-૦
૪૪. શિષ્યોપનિષદ્.	૦-૨-૦	૦-૨-૦
૪૫. જનોપનિષદ્.	૪૮	૦-૨-૦
૪૬-૪૭. ધાર્મિક ગદ્યસંગ્રહ તથા પત્ર સહુપદેશ. ભાગ ૧ લો.	૯૭૬	૩-૦-૦
૪૮ લજનસંગ્રહ ભાગ ૮	૯૦૪	૩-૦-૦
૪૯. શ્રીમદ્દેવચંદ્ર ભા. ૧	૧૦૨૮	૨-૦-૦
૫૦. કર્મચોગ.	૧૦૧૨	૩-૦-૦
૫૧. આત્મતત્ત્વદર્શન.	૧૧૨	૦-૮-૦
૫૨. ભારત સહકાર શિક્ષણ	૧૬૮	૦-૧૦-૦
૫૩. શ્રીમદ્દેવચંદ્ર ભા. ૨	૧૨૦૦	૩-૮-૦

: આ નીશાની વાળા ગ્રંથો સીલકમાં નથી.

પુસ્તક મળવાનાં સ્થળ.

મુંબઈ, પાયકુણી. યુકસેલર મેઘજી હીરજી.

,, ચંપાગલી. લલ્લુભાઈ કરમચંદ દલાલ.

પુના, વેતાલપેઠ. શેઠ વીરચંદભાઈ કૃષ્ણજી.

પાદરા, વકીલ મોહનલાલ હીમચંદ.

